

העובדים הזה

נבחרת לאומית - בזיון בינלאומי

החדר

פולין

הסוף לתעלולי

ההתאחדות!

במה אחדאי

ג'ולה מאנדי?

העולם הזה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טלפון 26785.
ת.ד. 136. טען למברקים: עולמפרסט.
הסוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס טשח שחם בע"מ, ת"א, טל. 31139.
התפוצה: דוד טופל ובניו, תל-אביב.
מספרת איננה אמרית לתוכן הסודעות.

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורך משנה:
רוב איתן

עורך תבנית:
עקי וטי

עורך כתיבה:
סילבי קשת

כתב בכיר:
אלי תבור

חברי המערכת:
משה ברדיין, שייט גלור, יליז גולד, דויד חורוביץ, רות יוד, אברהם חרוש, יוסף אברהמסון, אביבה סטן, שמואל קינן, שלמה פרו.

העתון הנקרא ביותר במדינה

לאנדרת העתונאים והמכתבים שהוא מסטיר על כל עורכיו, אודות קיפוחו המרומה. חבר לעבודה בצפון, סבריה

אתם זכרים, אתם?

...אין לומר מחורים, עצם השימוש במילה זו פירושו: כרוך אחר הבחורה, חוזר אצל הבחורה שוב ושוב. למי יש אצלנו סבלנות לה זר? אני מחלקת את בני המין השני שלנו לזכרים, והללו הם הרוב הנרדף, המר נחים על ידיו, והרועים להשיג את שלהם בפיתוח הזמן והמאמץ, האחרים, והם המעט, הם הנכ"רים — בשלים וריוניים — אויבים למשלו נכר, חוזק, עליונות, אפשר להשגות בהם אפשר לבטוח. עלי אין צורך להזכיר פרטים: ילידת הארץ, גרושה, מורה בבית ספר תיכון ככפר יסוף בנג'ל.

לפירות
ששנה שעברה הייתי בחופשה באחד המ' קומות בארץ הכרתי שם תיירת מקנדה. תוד כרי שיהו, שאלתי אותה, מה דעתה על הבחורים שלנו. היא ענתה לי שלבחורים שלנו יש אופי טוב, אם הם מבטשים משהו, הם ניגשים ישר לעניין.

בשנה שעברה הייתי בחופשה באחד המ' קומות בארץ הכרתי שם תיירת מקנדה. תוד כרי שיהו, שאלתי אותה, מה דעתה על הבחורים שלנו. היא ענתה לי שלבחורים שלנו יש אופי טוב, אם הם מבטשים משהו, הם ניגשים ישר לעניין.

הנני סבורה כי קשה למצוא מכה משותף לנכר הישראלי, היות והוא משנה צורה ואופי מדי שנה בשנה. קיים הבדל עצום בין ה'נכר' שלבש חולצה כחולה, לפני עשר שנים, ובין הנכר המצוחצח והריקני, היושב דרך משל ב'רוף', התנהגותו של הנכר תלויה ב'אישיותו ואופי' של האשה כי היא הנותנת את הסוף. זוהי דעתי כצבירת, עתונאית וציורית. יפה רייך, תל-אביב

אז איפה -- אני מחכה -- איפה המשאל, אתו נשים, אתו? יהודה עמיחי, גבעתיים

...קשה אמנם להכיל, בכל זאת נדמה לי כי לנכרים שלנו מספר תכונות משותפות. חוזר אחר האשה: זה כאילו מתחלף לה בודם להראות את עניינות, להשתדל לעניין אותה בשיחה. בהשוואה לנכר האירופי, אינם רומס'ים, ולעיתים מתקבל הרושם כי הם מה'החבורה החזר' אחרים.

אני אומר מחורים, עצם השימוש במילה זו פירושו: כרוך אחר הבחורה, חוזר אצל הבחורה שוב ושוב. למי יש אצלנו סבלנות לה זר? אני מחלקת את בני המין השני שלנו לזכרים, והללו הם הרוב הנרדף, המר נחים על ידיו, והרועים להשיג את שלהם בפיתוח הזמן והמאמץ, האחרים, והם המעט, הם הנכ"רים — בשלים וריוניים — אויבים למשלו נכר, חוזק, עליונות, אפשר להשגות בהם אפשר לבטוח. עלי אין צורך להזכיר פרטים: ילידת הארץ, גרושה, מורה בבית ספר תיכון ככפר יסוף בנג'ל.

אני אומר מחורים, עצם השימוש במילה זו פירושו: כרוך אחר הבחורה, חוזר אצל הבחורה שוב ושוב. למי יש אצלנו סבלנות לה זר? אני מחלקת את בני המין השני שלנו לזכרים, והללו הם הרוב הנרדף, המר נחים על ידיו, והרועים להשיג את שלהם בפיתוח הזמן והמאמץ, האחרים, והם המעט, הם הנכ"רים — בשלים וריוניים — אויבים למשלו נכר, חוזק, עליונות, אפשר להשגות בהם אפשר לבטוח. עלי אין צורך להזכיר פרטים: ילידת הארץ, גרושה, מורה בבית ספר תיכון ככפר יסוף בנג'ל.

הודעת המערכת

בעתונות ובציבור נפוצו שמועות זניחות על הופעתו של העורך הראשי של "העולם הזה" כמועמד בכ"ר לנכנסת, ככל שסגרת שהיא יקבל חופשה מתפקידו כי בחוזה ולא ישתתף בעריכתו המעשית של "העולם הזה" כמשך תקופת מלחמת-הבי' חירות.

כל עורך מעורכי "העולם הזה", שיציג את מועמדותו לנכנסת, ככל שסגרת שהיא יקבל חופשה מתפקידו כי בחוזה ולא ישתתף בעריכתו המעשית של "העולם הזה" כמשך תקופת מלחמת-הבי' חירות.

בתקופת-הבחירות, כמו כי כל תקופה אחרת, יוסף "הי' עולם הזה" לנהוג על פי כללי חירות האזרחיים וכללי הכלליים של חופש העצמה, "בלי מורא וכלי משוא' פנים".

דמי העתון יישארו פת'רים ללא הגבלה למודעות כל המפלגות.

...אם בארזים נפלה שלהבת -- ש'וחר, ל'כלור, ה'ונאה, ב'נידה, ת'רמית -- מה יגידו אזובי הקיר? יצחק בריכוכבא, ירושלים

איפה נמצא המנחם שאת המנוח ראינו בהוליס הזה, נא לתת לנו הוראות באמצעות העתון כדי לתפוס אותו... נטור קרתא, ירושלים

קדיעה עיוורת

בכתבתכם על השביתה באוניברסיטה (הער' עם הזה 1182) ייחסתם לי כוונות סמויות, לפיהן הייתי מעוניין לרדות את השביתה באוניברסיטה עד לבחינות הסתדרות. הנני להכחיש בכל תוקף כוונות אלה. יחד עם יתר חברי לישיבה פעלתי להצלחתה עד תום.

כל כתובתיכם עד כה בענין הסטור' דנטים, לקויים באידיוקים מחפירים. נתן בכרך, לשעבר יו"ר ועדת הפעולה של הסתדרות הסטודנטים, ירושלים

מכתן לשכני הישר

בסוף חודש מארס 1960 פורסמה בעתון נות היהודית בתל-אביב הידיעה הבאה, שנשלחה אליה על-ידי סוכנות יס"א, מירושלים: "ישראל עלולה לשלוח אנטי-מבחה דרך הסואץ -- תצפית מירושלים מוסרת כי ישראל תעמוד על זכותה להעביר אניות ישראליות בתעלת סואץ, בכיזה ומצריים תמשיך למנוע מעבר של מטענים ישראלים באוניות זרות...".

יש להניח כי גם בעתונות העולם פורסמה ידיעה זו, או הירעה יותר, לאור שיחה עם באי"ח רשמיים או בלתי-רשמיים. כך הוכנה פרשת אנטי-המבחה, שנמשכה עד מצר, איננה פופס' ואחריה, מתברר כי אנטי-מבחה זו נשלחה לשם התחלת שש' לוח אוניות, תחת דגל ישראל, דרך תעלת סואץ. דבר שהוא אבסורדי היום, מטעמים משניים וגם פסיכולוגיים -- כאילו היינו דורשים כי השירה להר דגלים תעלה דרך טריטוריה ירדנית, תחת דגל ישראל. הלא אין להכחיש כי תעלת סואץ עוברת דרך שטח מצרי...

אם העתונות הישראלית מעמידה פני תם, וישראל מדוע שינתה הממשלה המצרית, שבמשרד שנתיים הכסיכה למצב הקיים -- את עמדתה, כראי להראות לקצרים, את הידיעות השונות, שהופיעו בכשר לאוניות המבחה הישראליות. היה זה משחק מסוכן, שהביא לידי "משבר הרש' ומסוכן במיוחד התיכון" עובדה היא כי מאז מצרע סוני עברו סחורות ישראליות דרך תעלת סואץ, בפליגים רבים של דולרים. דרך נוחה וזולה לו הועמדה עתה בסכנה על-ידי התער' מולה לפליגות אנטי-מבחה. בפני עבראל נאצר לא היה כל מוצא אחר, אלא להתריס את האוניה.

קשה מאד לעמים להבין את דרכי המדי' ניות הישראלית. גם אם הידיעה אודות אוניות המבחה הישראלית נמצאה על-ידי סוכנות יס"א, ולא על-ידי הודעה ממשלתית רשמית, אין להניח, בתנאים הקיימים אצ' לנו, כי היא פורסמה ללא הסכמת הממשלה או ידיעתה.

הנישואין והאמת

בקשר לידיעה שפירסמתם במדור "אנשים" (העולם הזה 1182), כאילו נישאתי, הנני להסב את תשומת לבכם כי אין כל אמת בידיעה זו על נישואי. יהודית קורן, זינה

הנינות במעט מקום

בצונו לציין לשי' בנח את מתמאתכם להצלחה בקורן של ראש ממשלת ישראל (העולם הזה 1183). לאחר שהתפתח כמה ב'י קוריאטיים קורסים בארץ בכלתי-השוכים, הכיני לראות מה תהיה תנובתכם הפעם, כשהגיע המבקר ה'י' שוב ביותר בקורן היה מוצלח. הוכחתם הנינות, אם כי הקדשתם לביקור זה מעט מאד מקום.

מצעד ההופעות

מעולם לא נחתם חוזה בין עשור עצמאות ישראל -- הוועדה העולמית, לבין משתתפי "היו זמנים" -- מצרע פומוני העשור, כד' בית הופעה נוספת אחרי יום ההופעה הפומ' ביום 6.5.59 (העולם הזה 1182). בחוזה שבין משתתפי ההופעה לבין הוועדה צוינו ב'שמירה ותעד' הופעה נוספת באותו יום, כלומר 6.5.59, יהיה שר ההופעה השניה נמוך כמובן משרם של האמנים בהופעה האחרונה, בה חובש שרכם גם בהתאם למספר החזרות שהיה עליהם להשתתף בהן, בסרם הבכורה.

מכאן משני מנהלי הופעה "היו זמנים", נראה לי שעליכם לתקן טעות זו בנג'לונקס הקרוב ביותר. א. מסיס, תל-אביב

חיכיתי הרבה כשקראתי את הסיפור אודות כתב "מעריב" בסכריה -- עני לביא (העולם הזה 1182). אין פלא שנינו אותו במילות נגאי, גם בבאר שבע וזכה בתואר רים דומים, אחר אדם ישר ואהור אין לצים בחובות ומשליכים אכנים. אני מבין רצונו של צהר, פיו של כתב ממורמקצע זה שופע תלונות. ויעידו על כך תלונותיו

איזה ראש?

אכן, הרג מסרו מן הראש -- זאת הו' כיה העורך במאמרו "ראש הדג" (העולם הזה 1183). כל המעילות הנניכות והשהי' איונות מקורם בראש אחד, השאלה -- איונה? אינני גורמת כי ראש ממשלה זה או אחר אשם, אין כאן גם מקום לדבר על מפלגה מסיימת. היה זה מנוחל לקרוא כיצד מפ' לנה מסיימת, במודע-הבחירות שלה, מא' שימה את מפי" בכל הסרחון הזה. (מעניין, מי אשם בסרחון הירקון?) אותה מפלגה, בעת שהייתה היא בלסטון, הריחה מרבדים דומים.

הוא הרג במקרה זה אינו ראש מוחשי -- שהביאה משרת-ה' אידיאולוגיה נמו וז' שנור... סטודנטית, ירושלים

איזה ראש?

אכן, הרג מסרו מן הראש -- זאת הו' כיה העורך במאמרו "ראש הדג" (העולם הזה 1183). כל המעילות הנניכות והשהי' איונות מקורם בראש אחד, השאלה -- איונה? אינני גורמת כי ראש ממשלה זה או אחר אשם, אין כאן גם מקום לדבר על מפלגה מסיימת. היה זה מנוחל לקרוא כיצד מפ' לנה מסיימת, במודע-הבחירות שלה, מא' שימה את מפי" בכל הסרחון הזה. (מעניין, מי אשם בסרחון הירקון?) אותה מפלגה, בעת שהייתה היא בלסטון, הריחה מרבדים דומים.

איזה ראש?

אכן, הרג מסרו מן הראש -- זאת הו' כיה העורך במאמרו "ראש הדג" (העולם הזה 1183). כל המעילות הנניכות והשהי' איונות מקורם בראש אחד, השאלה -- איונה? אינני גורמת כי ראש ממשלה זה או אחר אשם, אין כאן גם מקום לדבר על מפלגה מסיימת. היה זה מנוחל לקרוא כיצד מפ' לנה מסיימת, במודע-הבחירות שלה, מא' שימה את מפי" בכל הסרחון הזה. (מעניין, מי אשם בסרחון הירקון?) אותה מפלגה, בעת שהייתה היא בלסטון, הריחה מרבדים דומים.

איזה ראש?

אכן, הרג מסרו מן הראש -- זאת הו' כיה העורך במאמרו "ראש הדג" (העולם הזה 1183). כל המעילות הנניכות והשהי' איונות מקורם בראש אחד, השאלה -- איונה? אינני גורמת כי ראש ממשלה זה או אחר אשם, אין כאן גם מקום לדבר על מפלגה מסיימת. היה זה מנוחל לקרוא כיצד מפ' לנה מסיימת, במודע-הבחירות שלה, מא' שימה את מפי" בכל הסרחון הזה. (מעניין, מי אשם בסרחון הירקון?) אותה מפלגה, בעת שהייתה היא בלסטון, הריחה מרבדים דומים.

איזה ראש?

אכן, הרג מסרו מן הראש -- זאת הו' כיה העורך במאמרו "ראש הדג" (העולם הזה 1183). כל המעילות הנניכות והשהי' איונות מקורם בראש אחד, השאלה -- איונה? אינני גורמת כי ראש ממשלה זה או אחר אשם, אין כאן גם מקום לדבר על מפלגה מסיימת. היה זה מנוחל לקרוא כיצד מפ' לנה מסיימת, במודע-הבחירות שלה, מא' שימה את מפי" בכל הסרחון הזה. (מעניין, מי אשם בסרחון הירקון?) אותה מפלגה, בעת שהייתה היא בלסטון, הריחה מרבדים דומים.

איזה ראש?

אכן, הרג מסרו מן הראש -- זאת הו' כיה העורך במאמרו "ראש הדג" (העולם הזה 1183). כל המעילות הנניכות והשהי' איונות מקורם בראש אחד, השאלה -- איונה? אינני גורמת כי ראש ממשלה זה או אחר אשם, אין כאן גם מקום לדבר על מפלגה מסיימת. היה זה מנוחל לקרוא כיצד מפ' לנה מסיימת, במודע-הבחירות שלה, מא' שימה את מפי" בכל הסרחון הזה. (מעניין, מי אשם בסרחון הירקון?) אותה מפלגה, בעת שהייתה היא בלסטון, הריחה מרבדים דומים.

השודר האגדתי

רב תורות לכב עבור ההעלאה בדרנה לפיה אני נמנה על ידיו אשת ראש המט' שלה. (העולם הזה 1183). אלא שהחבר אינו כ'ר בפעם האחרונה שנבגשת עם הנבדת בו נוריון, זה היה לפני שלוש שנים.

לכני השיפור כי יוסק -- היה זה שמוע ולא עקפת חוק. לשיפור אין צורך בקבלת רשויו. אשר לי -- אנוכי לא התפרסמתי בזמנו כאשר שנגב כספיו, אלא כאשר פלאור חוק, לשיפור אין צורך בקבלת רשויו.

אשר לי -- אנוכי לא התפרסמתי בזמנו כאשר שנגב כספיו, אלא כאשר פלאור חוק, לשיפור אין צורך בקבלת רשויו.

אשר לי -- אנוכי לא התפרסמתי בזמנו כאשר שנגב כספיו, אלא כאשר פלאור חוק, לשיפור אין צורך בקבלת רשויו.

אשר לי -- אנוכי לא התפרסמתי בזמנו כאשר שנגב כספיו, אלא כאשר פלאור חוק, לשיפור אין צורך בקבלת רשויו.

אשר לי -- אנוכי לא התפרסמתי בזמנו כאשר שנגב כספיו, אלא כאשר פלאור חוק, לשיפור אין צורך בקבלת רשויו.

אשר לי -- אנוכי לא התפרסמתי בזמנו כאשר שנגב כספיו, אלא כאשר פלאור חוק, לשיפור אין צורך בקבלת רשויו.

אשר לי -- אנוכי לא התפרסמתי בזמנו כאשר שנגב כספיו, אלא כאשר פלאור חוק, לשיפור אין צורך בקבלת רשויו.

אשר לי -- אנוכי לא התפרסמתי בזמנו כאשר שנגב כספיו, אלא כאשר פלאור חוק, לשיפור אין צורך בקבלת רשויו.

הבדל קטן

APPENDICE

7 ANNI di GUERRA

FOTOSTORIA
del secondo conflitto mondiale
rieto dalle due parti in lotta
Numero 45 Bis - 5.2.1958

L'INFERNO IN TERRASANTA

אני כמעט מתבייש לחזור על הכניחה הנושנה, אודות העסקנית שנאמה באסיפה למען שהיזוכיות הנשים. "ובכלל" קראה בהתלהבות, ההבדל בין הגבר והאשה הוא קטן מאד!

לפתע הופרעה עליידי קריאתיביניים נלהבת של צעירה יפה בקהל: "יחי ההבדל הקטן!"

אי אפשר היה שלא להיזכר בבדיחה זו, למקרא דבריו של דויד בנגוריון, על גיוס הנשים, לפני כמה שבועות. "אין שום סיבה, לא מעשית ולא פרינציפיונית, למצב בו יהיו בנות שונות מבנים, מבחינת השרות בצה"ל. השוני היחיד צריך להיות בכך שאין לשלוח בנות ליחידות לחמות."

כאמור: יחי השוני הקטן. ★ ★ ★

בעית שרות הבנות מטרידה מזה שנים, כל מי שעוקב מקרוב ובאהבה אחרי הגעשה בצה"ל. לאחרונה קרו שני דברים שהחזירו את הבעיה למרכז ההתענינות של קהל גדול יותר.

האירוע הראשון היה ספרה של יעל דיין, שפורסם בכמה ארצות. תהיה הדעה על עצם הספר כאשר תהיה: הוא הכריח את הקורא להתמודד מחדש עם התופעה של קיום צבא נשים בישראל. ואם כי יעל דיין היא הרבה יותר מדי ערמומית, מכדי להביע בגלוי ובפה מלא את דעתה על מוסד מקודש זה, הרי יחסה השלילי מבצבץ בין השורות. כמעט באתרו זמן בא חברה הכנסת ישראל רוקח ויום כנסת הצעה להגבלת השרות. כמו בת הרמטכ"ל-לשעבר, נזרר גם ראש העיר-לשעבר לא להרחיק לכת. הוא רק ביקש לצמצם את תקופת השרות לבנות משנתיים לשנה וחצי.

אולם מי שרוצה לגשת ברצינות לבעיה, חייב לשאול את עצמו את השאלה היסודית: האם בכלל יש צורך בשרות של בנות? אם כן, האם חייב שרות זה להינתן דווקא כחובה? ואם כן, האם חובה זו צריכה להימשך שנתיים?

★ ★ ★

קשה להפריד בנושא כזה בין השיקול המופשט לבין הזכרונות האישיים. בחשבי על הבנות בצה"ל, עולות לנגד עיני הבנות שהיתה לי הזכות לשרת לצדן — הבנות של חי"ש תל-אביב וגדודי גבעתי.

איני יכול לתאר לעצמי את ההיסטוריה של שועלי שמשון ללא שתי המירות, שרבעו עמנו בבטיסים הקרביים וסבלו מהתקפות אחיר כמונו. איני יכול לזכור, ללא רגשי-חם, את הבנות שהגישו לנו תה וסימפאטיה עת חזרנו, שבורים ומדוכאים, מן השחיטה של לטרון. או את החובשת שלוחתה אותנו לחוגי-קאת. או את האחיות שהחזיקו את ידינו בתדר הבנות הן חלק יפה וחיובי מן הנוף של צה"ל. אם "מוסר" פירושו התחשבות בזולת, ריסון החיה שבאדם ויחסים הגונים בין אדם לרעהו, הרי הן מוספות למוסר.

הבת טובה לצבא, והצבא טוב לבת. טוב הצעירה, על סף חייה, להיחלץ מתחת לפינוך אמא, לצאת מן החוג הקטן והמוגבל בו חיה משפחתה, להיזרק לתוך המערבל הגדול. אופי קה מתרחב, רבגוניות הארץ ותושביה חודרת להכרתה, היא משתפת ביצירת סגנון הדור.

הדתים טוענים כי זהו סגנון בלתי-מוסרי, וכי מסגרת חיים משותפת לא לפי צעירים וצעירות, יוצרת בהכרח דפוסי חיים חופשיים. מבחינתם הם צודקים. אך מושגי-המוסר מתפתחים ומשתנים. דבר שהוא בגדר תועבה ושיקוף בעיני יהודי דתי מפשמישל, יכול להיות מוסרי ויפה בעיני בן ובת מפרדס-חנה.

לכן אין להכריח יהודי ארוק לשלוח את בתו, מן האחירה המוגנת של הבית הדתי הסגור, לתוך עולם שנראה לו כבייתה של רחב בריחה. אך מאידך, בודאי שאסור להניח לו לכפות את תפיסתו המוסרית המיושנת על ההוי המתפתח של האומה החדשה.

בהווי זה שמור מקום טבעי לחיילת. שזופה וזקופה, גאה וידידותית, היא אחד הסמלים של הדור. ובתריסר תפקידים שונים, מקשר ועד לפואה, מפקידות ועד קיפול מצנחים, היא מפוגלת לתרום יותר מן החייל-הזכר.

★ ★ ★

אם כן, מדוע קיימים ספקות כה רבים וכה עמוקים, לגבי גיוס הבנות?

למוסד זה קרה מה שקרה למוסדות רבים בארץ. הם נולדו במקרה, ללא תכנון מוקדם, כפרי של נסיבות ואידיאלים זמניים. ומאחר שנולדו, הם ממשיכים להתקיים, ללא מחשבה וביקורת, כפרות הקדושות המטיללות ברחובות הודו, שאסור לפגוע בהן.

שרות הבנות בהגנה ובמחתרת הפורשת, נולד מפני שהיה

בנות צה"ל בשער פירסום אנטישמי איטלקי, מתחת לכותרת "גיהינום בארץ הקודש". אף שכוחת העורכים היתה זדונית, הרי תפיסתם

חיונית. היה תמיד מחסור באנשים. היו תפקידים שרק בנות יכלו למלאם ביעילות. כל אדם ששרת במחתרת, זוכר עד כמה היה נוח יותר להפיץ כרוזים ולהוביל נשק, בחברת צעירה המסלקת כל חשד. הפלמי"ח. שהיה תערובת של תנועת-נוער אמיתית וצבא בדרך, ביסס סגנון שלם על שיוון הבנות גם כלוחמות

במקרה זה אינה שונה מזו של רוב הכותבים והקוראים בעולם, שהתפתו עליידי תמונות-תעמולה ישראליות, להאמין כי חיילות צה"ל משתתפות בקרבות ומשתמשות בנשק חם. קרביות, רומנטיקה זו נוספה למושגים של פלוגסק וסגירה מראשית המאה, שדגלו בשוויון-זכויות פשטני בין המינים, בנוסח: הגבר סוחב 20 לבנים על הגב — או גם האשה זכאית לסחוב 20 לבנים על הגב.

כל זה יחד — תפיסות מאובנות, רומנטיקה (המשך בעמוד 4)

(המשך מעמוד 3)

זמנית והצרכים המוחשיים של ישוב קטן בן 600 אלף נפש — נרמו לכך שעם הקמת צה"ל היה שרותי-הבנות דבר מובן מאליה. כה מוכן מאד, שאיש לא טרח לרגע לחשוב — איזה שרות? באיזו מסגרת? באילו תנאים?

רעיון היסודי היה: יש רק הבדל קטן בין חייל וחילת. אין צורך במשך שנה ובנוהל שונה.

כך נוצרה מציאות בה אין החילת אלא חילל-בחינתה. כל הכללים שחיבו את הכינים, חלו אוטומטית גם עליה. היא קיבלה את אותו המוון. היא הולבשה באותם המדים. היא עברה בפרינציפ את אותם האיומים.

במידה שנתגבשו שינויים, הרי באו בדרך השלילה: מן המתכונת הגברית הושמטו אותם החלקים שהיו בלתי-אפשריים לגבי הבנות. עוד בראשית מלחמת תש"ה, נאסר על בנות לצאת לקרב ונעלמה החילת הקרב-בית. מתוכנית האימונים הוצא עוד לפני כן, החלק המפרך ביותר. במדים הוכנסו השינויים המינימליים, שהאנאטומיה הנשית כפתה אותם גם על חסידי-השהיון האדוקים ביותר.

שינויים קטנים אלה לא שינו את התמונה בעיקרה: החילת לא נחשבה לאשה במדים, אלא לחייל בחצאית. מעולם לא ישב מישהו ובנה מסגרת הניונית לשרות הכינות, בהתאם לצרכים המיוחדים, האופייניים והתפקודיים המיוחדים של האשה כצבא.

התופעה המודקרת ביותר לעיניים היא תוכנית האימונים. החילת עוברת אימונים מפורטים של שימוש בנשק ותר-גולת-קרב, תחילה במסגרת אימון הפרט ולאחר מכן בהרחבה רבה עוד יותר, בקורס מסכפיות וקצינות. ואני שואל שאלתיתם: מדוע, בעצם?

הצגתי שאלה זו למאות קצינים וחילת שזדמנתי בדרכם. התגובה הראשונה היתה תמיד מבט בוהה של תדהמה. הדבר היה כה מובן מאליה. אחר-כך באו עשרות תשובות מגומגמות. אף לא אחת מהן היתה לענין.

החילת ממלאה חזירה למלא תפקידים מסויימים מאד בצבא. אף אחד מהם אינו קרבי. אף אחד מהם אינו מחייב שימוש בנשק. אם כן, מדוע להנחיל לה ידיעה זו (הנעלמת תוך זמן קצר ביותר), תוך ביובו כספים יקרים וכוח-אדם יקר, תוך פגיעה בנשיות ויצירת רושם שלילי בעולם? אחת התשובות: "לכל מקרה שלא יבואו" — אם יבוא מקרה שהגברים, באומה בת שני מיליונים, לא יהיו מסוגלים עוד להגן על מולדתם לבדם, חוששני שגם הנשים האמריקניות לא תעורנה.

תשובה אחרת: "חלק מהן ילך להתישב בספר, ושם הן צריכות לדעת להשתמש בנשק." חלק? איזה חלק? אחוז אחד? מדוע לא ילמד אחוז זה את השימוש בנשק בנפרד, מבלי לגרום לביובו כה עצום? תשובה שלישית: כדי שיוכלו לעסוק בתפקידים קדידי-שמירה בצבא. אולם כל אדם, המעורה אף במועט בעניני צבא, יודע מה ערכה של שמירה זו. היא מסוכנת לשומרים ולשומרת עצמן, יותר מאשר למתפרץ הפוטנציאלי. אלי, אין זה תפקיד לאשה, ושטות היא להעמיט עליה.

יש להכשיר את הבת המגוייפת לקראת התפקודים האמיתיים שייוטלו עליה בתום תקופת הטיור-נות. הכשרה זו חייבת להתבסס על ראיה מציאותית של תכונותיה ופגולותיה הנשיות. כל השאר מיר-תר ומזיק.

פני שנתיים הייתי אורח הצבא הגרמני, בבית-ספר לקצינים. בשעת ארוחת-הצהריים בחדר-האוכל של הסגל, ליד שול-תנו של הגנרל-המפקד, הגיעה השיחה במירות מפתיעה לגיוס הבנות בישראל. כמו במאות פעמים אחרות, עמדתי אז על תופעה שרוב הנציגים הישראליים, כנראה, אינם מסוגלים לתפוס אותה: העולם כולו משובטע כי חילת צה"ל לחמות ממש, בנשק חם, בקרב. אלפי תצלומי-תעמולה ישראליים שיכנעוהו

מר גסטון ליג'ן, ממעבדות ד"ר לורן, פאריס: "האמיני לי כי נהירות לי בעיות האשה המודרנית. תופעות זיקנה מוקדמת, קמטים ועוד מצומק. אלו הן דאגותיי... בתקופה זו, בה האשה תופסת עמדתה בכל שטחי החיים המודרניים, כל אחת רוצה לשמור על צורתה הרעננה. לדאוגת אלה פתרון שעזר כבר לנשים רבות: שימוש ברויאליט, קרם הפנים הנהדר מגיליה רויאל, לפי ד"ר לורן, פאריס. רויאליט מונע התהרת קמטים ומחליק את העור המקומט. רויאליט מוסק ממון מלכות דבורים והגו התגלית המדעית האחרונה בשטח הקוסמטיקה.

תה תוסס תקבל פרס

בכך. המפרסמים סברו, מן הסתם, כי העולם יהיה מוכה-התפעלות והערצה למראה חילת חמושות אלה. הירוקות כדורי-מוח. הם לא הבינו עד היום, כי ההגבה היא שונה לגמרי: תערוכת של סקרנות, דחיה פנימית ולעתים אף סלידה ממש. עמי העולם לחמו במלחמות רבות, וצבא-יהם עמוסים מסורת של מאות שנים. כל אותו זמן הסתדרו בלי בנות בצבא. במידה שהיו נסיונות של גיוס-בנות (בהתנדבות), כמו במלחמת-העולם השנייה, השאירו גם בגרמניה וגם באנגליה זכרונות עגומים מאד. לעתים קרובות מדי, היה גיוס זה רק כסות לשרות-בושת.

קהל זה יקרא את ספרה של יעל דייך, אודות הצעירה הנאלצת ליישן עם הרובה מתחת לשמיכתה (א.ב.), איזה רעיון אכסורדי? בהסתייגות עמוקה. תמונת תקדי-פת-הטירונות, כפי שהיא מצטיירת בנאמנות בספר, לא תעורר בלבו תגובה חיובית.

אמנם, תגובת הזרים אינה צריכה לחייב אותנו. אולם היא צריכה לעורר אותנו למחשבה. רעיון שרות-הבנות בישראל הוא רעיון מתקדם מבחינה צבאית וחברתית. אך הוא יהיה מתקדם הרבה יותר, אם לא יכ-ריחו את החילת לשחק בכלי-הנשק ותר-גילי-קרב.

חד עם הסטן ורימוך-היד, צריכים להיעלם גם המדים, שהועתקו באופן עיתר מן הצבא הגברי, והותאמו לצבא הנשי.

לא פעם מושכת חילת יפה ולבושה היטב את עיני הרחוב. אולם חילת זו לא הסתפקה, מן הסתם, במדים שקיבלה. היא שלחה אותם לתופרת אורחית והתאימה אותם לגיורתה. היא הוסיפה להם געליים פרטיות. הכל על חשבונה. המדים המסופקים עלידי צה"ל אינם יפים לגיורה הנשית, ואין בהם כדי להרים את המוראל של החילת. החצאית חסרת-הצורה, הנעליים המגושמות, סירת-הקצינות האיומה, הכומתה חסרת-הגיורה — כל אלה הופכות את רוב הבנות ליצורים מגושמים. רק התמי-רות ביותר עומדות במבחן אכזרי זה.

וגם כאן אני שואל שאלתיתם: מדוע, בעצם, צריכה החילת ללבוש את אותם המדים כמו החייל, שאלוהים נתן לו גוף אחר?

מדוע לא יוצאו מדים מיוחדים לחילת? מדוע לא יהיו לחילת מדי-יצוג גזורים יפה — כמו דיילות אל-ע? מדוע לא יותף מתכנן-אופנה מוכשר במלאכה זו? מדוע לא יתאימו את המדים לכל חילת? הוצאות? הן יהיו קטנות בהשחאה לפרי-טים מסויימים אחרים, שאין צה"ל מקמץ בהם. הוצאות בשפיר המוראל הצבאי חשובות יותר.

הוא הדין לגבי המוון. זוהי אמת פשוטה: האוכל הצבאי משמין. הוא תוכנו לגברים, העופקים כי מאמץ גופני קשה. חילת רבות מתנזרות כולל מחדרה-אוכל של היחידה, כותל דיאטה פרטית. האם באמת, כדיך קשה, לתכנן תפריט מתאים ליחידות של נשים?

זי אזה פרטים בהשחאה לשאלה העיקרית: האם בכלל דרוש שרות-חובה של בנות? למעשה אין חובה זו קיימת גם כיום. בנות כה רבות משתחררות מטעמים דתיים, או בגלל נשואין מוקדמים (ואף נשואין מדומים לצורך זה בלבד), עד כי אפשר לטעון כי כל מתגייסת היא מתנדבת-למעשה. אם כן, מדוע לא יהיה זה כלל רשמי? איני רוצה להיות פסקני בשאלה זו. דרוש הרבה נסיון ושליטה בתנוגים המע-שיים, כדי לגבש דעה סופית. אולם כמזון למחשבה, אני רוצה להעמיד על סדר-היום את רעיון שרות-הבנות בהתנדבות.

אם יהיה זה שרות מושך, המאי מן את הבנות לתפקידיהן האמרי-תיים בצבא, תוך זיתור על כל הבולשיט המיותר, אם יקבלו הכינות מדים מושמים ומשכורת טובה — דומני שלא תחסרנה מתנדבות.

ברור שבת כזאת תעלה לצבא יותר מן המגוייסת הנוכחית. אולם גם ההספק שלה יהיה הרבה יותר גדול. היא לא תהיה בת המשתדלת בלבות אש, שהוא במאמץ קטן ככל האפשר, את השנתים הנגולות מחייה

כוח — אלא מתנדבת שבחרה בדרכה, ואינה רוצה להיות מפורטת. מתנדבת אחת כזאת תהיה יותר זולה משלוש מגוייסת — ותעשה יותר מהן.

אם לא יתקבל רעיון זה בשלב הנור-כחי, הרי אין מנוס מן הפתרון השני — הצמצום הדרגסטי של אורך השרות. תקופה של שנתיים ארוכה מדי, כחיי אשה בגיל זה, זהו נצח קטן. גם אין היא דרושה לצה"ל. היא נקבעה במקרה, מפני שזה היה אז אורך תקופת השרות של הבנים. גם כאן היתה העתקה עיורת, במקום תיכנון מפוכח.

כשיש בנות בשפע, תמיד אפשר למצוא להן תעסוקה. אם יוטל על צבאי צה"ל לספק תעסוקה מועילה ל-100 אלף בנות, אין ספק שיצליחו. השאלה היא: האם כל זה דרוש באמת?

יש מקומות — בעיקר בחילות הפכניים — שם נותנת החילת כמיושב יכולתה, ואין לדרוש יותר. אך האם אפשר לומר זאת גם כלפי אותן פקידות ומזכירות, הממלאות את שורות צה"ל?

כאן קיימת מציאות השרורת גם במשרדים הממשלתיים האזרחיים: העובדים קדמו למי-קומות-העבודה. התפקידים נמצאו כדי לה-סיק את העובדים, ולא להיפך. אם מחר יצאה שלטון חדש על מנהלי המשרדים הממשלתיים לפטר 50% מפקידיהם, ולהמיר שוך בכל תפקידיהם החשובים ללא הפרעה — לא ייגרם שום נזק לרוב המשרדים. הפקידים הנותרים פשוט יעבדו ביתר יעו-לות ובמוראל גבוה יותר, תמורת משכורת יותר טובות. אני חושב שהוא הדין לגבי הבנות בצה"ל.

איני גורם צימצום השרות ל-18 חודש. אני מאמין כי שנה אחת היא התקופה הנכונה, הצודקת והיעילה.

חילת מקצועיות, שאין להחליפן בנקל, תשמחנה להוסיף ולשרת בהתנדבות — תמורת התנאים המתאימים.

חרי שתקבע מתכונת חדשה לשרות הפעיל של הבנות, תגיע השעה לחדש גם את מתכונת שרות-המילואים.

המתכונת הנוכחית מוכססת על הכלל: פרם למשתמטות, עונש לממלאות-חובה.

אשה שמילאה את חובתה ונישאה אחרי שרות של שנתיים, נקראת למילואים שנה אחרי שנה. אם הפקידה מזלה בידי אחד מאותו סוג של סמלי-מילואים חרוצים, שאין להם תפקיד אחר בחיים, היא עשויה לס-בול מהפגזה מתמדת של צחירת-נועה, להיקרא ביום (ולעתים אחרי חצות לילה) להתיצבויות מיותרות.

תופעה תדירה היא לראות אשה נשואה בת 30, הממלאה תפקיד מקצועי אחרים בחיים האזרחיים, הנקראת לשרות-מילואים של חודש כדי להחליף פרגית מגוייסת בהעקת טפסים. אותה שעה יושבת חברתה, שלא שירתה בצה"ל מעולם, ונהנית מן החיים. היא אינה חייבת כלל בשרות-מילור-אים. מפני שלא ירתה מעולם בסטן, אין היא נחשבת כמסוללת להעתיק טפסים, או למלא תפקיד אחר המחייב מנת-שכל של בת 13.

גם כאן התפתחו הדפוסים באופן מקרי, ללא תיכנון כללי מוקדם. כאשר יהיה תיכנון הגיוני, תתקבל המסקנה שיש להגביל את שרותי-המילואים לכמה שנים — למשל, עד גיל 25 — ולהיב בו את כל הבנות, אותן שהתגייסו ואותן שלא התגייסו, ללא יוצאת-מן-הי-כלל.

והי קריאה למחשבה חדשה — משוחררת מכבלי ההרגל, חופשית מס-גידה לאינטרסים קיימים. הפיכמה צריכה להיות, בפגנון הפופרת האמריקאית המפורסמת: "האשה היא אשה היא אשה היא אשה". אין היא גבר, ולא תשע עשוריות של גבר. היא אשה — וטוב שכך.

היא יכולה וצריכה לשרת את מדינתה — כאשה. במסגרת תכונותיה המיוחדות, במת-כונת שתיקבע במיוחד עבורה. יתכן כי קבלת עקרון זה מחייבת מהפכה נפשית — כמו קבלת עקרונות חדשים רבים הנובעים מתפיסת-החיים של דורנו. אם כן — זהו הזמן לחלל אותה.

העם

בעיטה לשער העצמי

כמעט כל אזרח ישראלי רוצה בעליה המונית מארצות הגוש הקומוניסטי. השבוע ישוב המוני ליד מקלט־הרדיו, הקשיבו בדריכות לשידור תחרות הכדורגל, בין גבי חרות ישראל ופולין (ראה עמוד 17). ישר מן המגרש בתרוצלאב. חיממה את לבם הידיעה, כי המוני יהודים פולניים צופים לבטח באותו רגע במישחק.

מה שבקע מן הרדיו, היה שיעור מאלף איך להביל בעליה. הקריין הישראלי, נחמיה בן־אברהם, שדרן טוב אך מיוזג גרוע, הת מוגג מנחת, קרא לתוך המיקרופון, כי יהודי פולנים מקחים לנצחון הנבחרת הישראלית. המסקנה המתבקשת לשלטונות הקומוניסטיים: היהודים בגוש הסובייטי נאמנים יותר לישראל הרחוקה מאשר למולדתם, עלולים להתנתק גייס חמישי.

עתוני ישראל לא היו זהירים יותר. קארי קטורה לדוגמה: כדורגל ישראלי קורע את מסך־הברזל, המשמש כשער.

מכיוון שהעליה מן הגוש המזרחי תלויה כולה ברצונן הטוב של הממשלות הקומוניסטיות, היתה זאת דרך רעה מאד לרכוש יודדים לעליה ולהצליח בחברה הבינלאומית.

יחסי־חוק

דייסה לא בריאה

בתחילת החודש התכנסו, בבית־הספר ה־ חקלאי בכפר גלים, 30 חברי משלחת, הגד ב"ע, לחוג את שובם ממסע רצון־טוב באפ־ ריקה. מלבד הנערים, נכחו שם גם נציגי משרד הבטחון, ושגריריהן של שתי המדינות בהן ביקרה המשלחת: גאנה וליבריה. אני מברך אתכם עם שובכם ארצה, פתח ואמר השגריר הגנאי, "כשם שהיה לי העונג לבר ככם בצאתכם לדרך."

כטוב לב המארגנים בידידות, ביקשו גם משגרירי ליבריה לימור כמה מלים. הוד מעלתו ארנסט ג'י. ואנסי לא ידע בבואו למסיבה כי יצטרך לנאום; אולם הוא נענה למארחיו, אלה הקשיבו לדברי השגריר — והאזימו כסלק. "מתוך סיבה שאינה ידועה לי," פתח השגריר, "לא מצאו מארגני נס־י עתכם לנחון, או לרצוי שתבקרו בשגרירות ליבריה. לפני צאתכם לדרך, לכן, מאחר ולא יחילתה לכם דרך צלחה בצאתכם, אינני יכול עתה לברככם על שובכם. בכל זאת, אני שמח שעברה עליכם הנסיעה בשלום." על פרטי המסע, סיפר הציר, נודע לו מתוך קריאת עתוני ליבריה שהגיעו אליו ארצה.

למה דווקא משרד הבטחון? עס קני משרד הבטחון, שארגנו את כל המסע, לא ידעו היכן לכבוש את פניהם מרוב בושה. ואכן, כיצד להסביר מדוע לא הוזמן שגריר ליבריה, למסיבת־הפרווה בבית פעילי ההסתדרות בתל־אביב, יחד עם שגריר גא־נה? כיצד להסביר כי לא מצאו לנחון אף להודיע לשגריר העל־צאת המשלחת, או לפ־נות לקונסוליה הליברית בתל־אביב לקבלת וזיות?

מתי? השגריר במבטאו האנגלי התרבותי: "...רק כרגע נודע לי מה היתה מטרת נסיעתכם, ומטעם מי בוצעה. נראה לי מוזר כי נשלחתם עליידי משרד הבטחון דווקא. ולא עליידי משרד החינוך. כי לפי מה שני אמר לי, היתה שלוחתכם תרבותית...". הדרך חזרה לתל־אביב, נסע נציג משרד החוץ במכוניתו של השגריר. אבושה רבה הסביר לו, כי לא מצאו אחראי לבזיון, מאחר ולא היתה לו יד בארגון משלחת זאת. היתה זה בלתי־נעימה, אך בלתי־נמנע. ששגריר דינה זהה ידע אמת בלתי־נמנע עצובה: יד החוץ אינו בעל־בית בביתו. כי בהד־החוק פרס, מרשה לעצמו משרד הבט־העל־צאת, להתערב ביחסי־החוץ של יצאה לכן, וכשטבחים בלתי־בקררה, הרי שהתוצאה אשר אי־אפשר לאכלה וות.

העשור

מצח נחושה

בני ישראל כבשו את הארץ בסוף תקופת הברונזה. השבוע היה נדמה כי הארץ חזרה לתקופה הזאת — וגם לכמה ממושגיה המוסריים הפרמיטיביים.

על כל פנים, הוכח השבוע כי לכמה אי־שים לאומיים מרכזיים עדיין לא ברור — למעלה מ־3000 שנה אחרי גמר תקופת הברונזה — מה שהיה ידוע אז לכל אלופי־משנה בצבאו של יהושע בן־נון: האבדל

תצפית

(כל הזכויות שמורות)

בעיית הממשל הצבאי תעסיק בעתיד הקרוב את הכניסת. היזמה עשויה לבוא דווקא מצד מפלגות הימין, אשר יציעו הקלות בממשל, דבר שיאלץ את הממשלה להשיב בהצעות משלה. במקרה זה יגרס הדיון לחיכוכים בתוך הקואליציה, כשהפרוגרסיבים ושתי מפלגות השמאל מתייצבות נגד מפא"י הרקע לחילוקי־הדעות, כפי שהוא מסתמן בדיוני הועדה הממשלתית לבעיות הממשל הצבאי: מפ"ם ואחדות־העבודה דורשות את ביטולו המוחלט של הממשל, הפרוגרסיבים מציעים ביטול לתקופה נסיונית של שנה אחת ואילו מפא"י מוכנה רק למתן הקלות למיעוט הערבי. הצעות האופוזיציה בנושא זה יעמידו את השמאל הממשלתי בפני הברירה להיכנע לחץ מפא"י בתוך המתישלה, או להיות נאמן לדרישותיו עד כדי יצירת משבר ממשלתי.

לא מן הנמנע כי, כפני אפשרות זו של יצירת רוב בכנסת בעד ביטול הממשל — צעד בו מעוניינות כל המפלגות, כדי לרכוש את קולות הערבים שהתאכזבו ממק"י — יקדים דויד בן־גוריון את כל המפלגות הייביות, יציע בעצמו ביטול הממשל הצבאי לתקופת־נסיון.

משרד העבודה ידון בקרוב בהצעה לממן מתקציבו חלק מפעולות־ההסברה למניעת תאונות־דרך. ההצעה: שחלק מן הזק

נים, המועסקים על־ידי המשרד בתעסוקה מוגבלת של חמש שעות ליום, יופנו, לאחר מיון, לתפקידי השגחה והסברה ברחובות, כדי להחזיר בקהל את כלי הבטיחות והזהירות.

בין נחושת לבין ברונוה (היא ארד). מוזכרת לדורות. כדי להוכיח את עצי מה כמקור־הכנסות, ולא רק כמקור של ביזבוז אדגתי, החליטה ועדת־העשור בשעתו ליהפך לבנק־ישראל פרטי, להוציא מסבעות ומדליונים (העולם הזה 1132). בין השאר, הודיעו הבנקאים־התחביבים על הוצאת מדל־יון־ארד, שיימכר כמוזכרת, במחיר 5 ל"י.

המטרה היתה להנציח את שמחת העשור. מטרה זו הושגה במלואה: למשך זמן רב יזכרו את מדליון הארד. הסיבה: הוא אינו עשוי מארד. במיבצע נועז, רימתה הועדה הממשלתית את האומה כולה ואת רבבות האוהדים ברחבי־העולם שקפצו על המציאה. וילה בארד. תחילה הוציאה הועדה מדליון־ארד בדמות מטבע־הנצחון הרומאי. היוזמים ייחסו למטבע חשיבות כה רבה שהטריחו את הנשיא, יצחק בן־צבי, להצהיר תרגום מתאים לנוסח הלטיני "יודיאה קא פסה" ("יהודה נשבתה"). הצעתו היפה של הנשיא: "גלתה יהודה".

המדליון שוק ב־95 אלף יחידות, במחיר 5 ל"י ליחידה (ערכו לפני הגילויים האחד ל"י: 11). הצורה המוררה בה יוצר מדליון זה, ללא מיכור ובמחיר 2.700 ל"י ליחידה, עוררה את זעמו של מבקר־המדינה,

הצד השני של מדליון העשור

המכם על כלי־תזמורת, שבוטל לאחרונה עליידי שר האוצר, ישוב וייגבה בעתיד הקרוב ביותר. הביטול נועד מלכת־חילה להיות זמני בלבד, לאפשר שיחרורם ללא־תשלום של כלים אשר הגיעו לתזמורות מסוימות. בהן מתכוונת מפא"י להנעים לבוחרים לפני הבחירות הבאות. לאחר שיושלם ייבוא מוזל זה, ישוב האוצר ויגבה היטל על כל כלי שיגיע ארצה בעתיד.

יותר ויותר גלויי־שחיתות יבואו לידיעת המשטרה והי ארזה, בעיקר ברשויות המקומיות. נוסף לנכונות הכללית של כל מפלגה להשמיץ את יריבתה ערב הבחירות, הוכנס גורם חדש עם מתן הוראה פנימית של מרכז אחדות־העבודה לכל חברי המפלגה במועצות המקומיות, שלא לחפות להבא על שום מעשי־שחיתות — ולו גם יהיו המעורבים חברי אחדות־העבודה עצמם.

צפה לשורת שערוריות נוספות בקשר עם ועדת־העשור והאישים הקשורים בה. הגילויים החדשים, שיאפילו אף על הגילויים שנודעו עד כה, יגררו אחריהם תוצאות מוזרות יותר.

האשמות רציניות יועלו בקרוב במוסדות רשמיים, נגד לשכת האמנים שליד הסתדרות העובדים הכללית. אמנים רבים מאשימים את הלשכה בגביית אחוזים בלתי־חוקיים משכר הופעותיהם, וכן בהתערבות בסידור הופעות, עבור אמנים המשלמים אחוזים גבוהים יותר. מספר אמנים עומדים להתארגן, להגיש משפט נגד אנשי הלשכה על פעולותיהם. באחד ממקרים אלה, מאשים האמרגן יאיר ואלין בכך שניסתה לשכנע זמרת, הקטורה עמו, להפר את החוזה ולהתקשר עם, תמורת סידור הופעות קבועות.

צפויים פיטורים וקיצוצים נרחבים בחברת "אליעל", מתוך נמיון להקטין את הפסדיה, שהגיעו כשנה שעברה לארץ בעה מיליון ל"י בקירוב. מועד הצימצומים: גמר העונה הנוכחית. בחודש נובמבר הקרוב. ההיקף המשוער: פיטורי 300 עובדים, מתוך כ־1550. באותו זמן תנסה החברה למכור את מטוסי הקונסטליישן שברשותה, לבסט את שדותה, לטווח־ארון על ארבעת מטוסי הבריטיניה שברשותה, אשר גם הם הופכים מיוזשנים מול תחרות מטוסי־הסילון החדשים.

המומחה לתקלה

ב'1914. בעיירה זו בילה עד שנתו ה'17, סיים שם את הגמנסיה העברית רבתה והיה חניך בתנועת השומר הצעיר. שאז לא היתה תנועה סוציאליסטית. הוא עלה ארצה כרחק ב'1932, עבד כפועל חקלאי, פועל בנין ובכל מיני עבודות גופניות אחרות.

הקריירה הכלכלית של הלפרין החלה בשנת 1936. הוא התקבל אז לעבודה במשרד רואי-החשבונות הירושלמים קסלמן את קסלמן, התחיל במשכורת של שלוש ל"י לחודש, ועלה תוך זמן קצר בסולם הדרגות. פיקחותו וכשרונותיו המיוחדים, הביאוהו למעמד ראש-המחלקה החיפאית של משרד רואי-החשבונות. שם התמחה בעבודות עם משרדי המכס וחברות ערביות. אין ספק שבאותן ארבע השנים, בהן שירת הלפרין את קסלמן את קסלמן, עבר על ספרי החשבונות של חברות כלכליות רבות, ונפקחו עיניו לראות את מה שמצפה לאדם, היודע לסובב מספרים כרצונו.

ב'1940 עזב הלפרין את עבודתו, החל לעסוק כסוכן ומפיץ של שמני סיכה. אחרי שנה וחצי עזב עבודה זו, ועד להקמת המדינה, עסק בסוכנויות ועבודות מסחר שונות. הוא הקים חברה בשם למזרח בע"מ, חברה לשחרור ממכס, יבוא והובלות.

הלפרין היה מקורב כל אותה עת לחוגי התנועה הלאומית. באחד ממסעותיו בארצות-הברית, הוא פגש באליעזר שוסטק, מי שהיה ממנהיגי הסתדרות העובדים הלאומית הרביוניסטית. בין השניים התפתחה ידידות. תוך זמן קצר נוכח שוסטק בכשרונותיו הכלכליים והפינוסיים של הלפרין. הוא ידע מיד — זה האיש שאני מחפש.

הסתדרות העובדים הלאומית היתה חברה כלכלית בשם עומר, שנוסדה עוד בתקופת המנדט, ב'1943. עומר היתה חברה שהצהירה כי בכוחותיה: "להיות מהלי עסקים, קב לנים, ספקים, סוכנים צבאיים, ממשלתיים ועירוניים, לקבל רשימות, זכויות, זכויות מיוחדות וזכויות מכל סוג שהוא." נוסדה לכאורה כדי להתחבר מתחרה להמשביר המרכזי של הסתדרות העובדים הכללית, אולם למעשה היתה זו חברה כושלת, חסרת-מעוף וחסרת-דמיון.

הלפרין נקרא בשנת 1948 אל הרגל, כדי להעניק לחברה הכלכלית של התנועה הרביוניסטית, שהסכה לתנועת החרות, את הדחיפה שהתפזר אותה לחברה בעלת-משקל. הוא עשה זאת בתנופה גדולה יותר מאשר ציפו ממנו.

עוד באותה שנה איחד הלפרין את חברת למזרח שלו עם עומר, הפך להיות לאחד ממנהלי עומר, אם כי לא קיבל חלק ממניותיה.

★ ★ ★

אנשי ציבור, לא גונביתרנגולות

באחד ממסעותיו לדרום-אפריקה, בבואו לסניף הגדול של תנועת החרות שם, על מנת לנהל את מגבית המסלגה, נפגש מנהיג תנועת החרות, מנחם בגין, עם עשיר מקומי גדול, אוהד גלחב של אצ"ל וחרות בשם אברהם ספירו. "אני מוכן לתרום סכומים גדולים," הבטיח ספירו לבגין, "אך לא אעשה זאת, כל עוד שהחברים שלכם, שוסטק והלפרין, לא יחזירו לי את הכסף שהוציאו ממני..." מנחם בגין נדהם. הוא הזמין את ספירו לשיחה ממושכת, הגיע למסקנה, כי מתחת לאפיו, עורכים כמה מחבריו מעשי יזופים ורמאות, במסדה החברה הכלכלית עומר. ספירו סיפר לבגין, כיצד פיתה אותו הלפרין להשקיע את כספו בעסקי יבוא ויצוא, ברשימות רשמיות שקיבל ממשרד-האספקה והקיצוב. "הסתוריה לא הובאה מעולם," טען ספירו, "הכסף נלקח ממני בטענת שאז והרשימות נמכרו בשוק השחור."

כבר באותם הימים, בשנת 1952, החלו להתברר שיטות הפעולה המיוחדות שאפיינו את הלפרין. ספירו, ביחד עם קבלן תל-אביבי בשם אדם שטרן, הלוח להלפרין, כאחד ממנהלי עומר, 50 טונות של ברזל עגול. הלפרין החליט להחזיר להם את הברזל תוך חודש ולשאת בכל אפשרי. לבטחון נתן הלפרין לשניים המחאה מס' 18 אלף ל"י. כעבור חודש, כשהלפרין החליט לברזל, ברזל, מתוך 50 שקל, ניסו השניים שנתן להם לבגין שטרן, גילו שם כמות גדולה של ברזל. הם מיהרו להלפרין שהצליח, בלשון ההדורים ולשכך את חמתם. הוא הוציא ממחאה חדשה, רק כשהגיעו השניים רשם בתאריך המחאה החודשה במל' 1959 כמועד הפרעון.

בגין חזר לארץ, תבע לפרק מיד את הלפרין מכל פעילות מפלגתית או חץ. "אני מוכן לכתב בבוק של דם למען המדינה," באחד ממינוסי חרות, "אך לא בבוק של דם כמו עומר..."

היה זה קצת מאוחר מדי. במשך שנות פעילותו של הלפרין בעומר, הוא הצליח לסכך את החברה בכמה וכמה עינינים. כי בד בבד עם עבודתו בעומר, המשיך הלפרין ליסד ולנהל מספר חברות אחרות. אחת מהן היתה חברת

העובדה שצבי טוב, יועצה המשפטי של אילת וצבי בך אפרים גזבר המועצה, עושים ימים כלילות במסדרונות המשרד, בצחצח עם יעקב הלפרין, רמאי הרשינות הידוע.

יעקב הלפרין היה הגזבר האמיתי של עיריית אילת. צבי בן-אפרים היה רק אחד מעושי דבריו ופקידו הנאמן. העובדה שתנוך נגר, ראש העיר הנבחר, לא הכיר כלל את גזברו האמיתי — אינה מעידה על דבר. העובדות שנתגלו לאחרונה, על האופן המזרז והמשונה בו התנהלו עניני המועצה המקומית באילת, אינן מפתיעות עוד. חוסר הרצון להידוע של תנוך נגר ויעקב הלפרין היה הדדי — הלפרין גם לא רצה לדעת מי הוא המקור הכספי בלא-יודעין לעיס קותיו האפלות, וסמך על צבי בן-אפרים, שינהל את עניניו הדרומיים כהלכה. לנוחיות הפעולות שכרו שניהם עורך-דין משותף, החלו להעביר אליו אט אט את עניניה המשפטיים, המסובכים על-ידם, של המועצה המקומית. העובדה שבמרו עצה והועסק באותם הימים יועץ משפטי במשכורת קבועה, לא העלתה ולא הורידה בעיני בן-אפרים: הלפרין רצה להיות בטוח שעניניה הכספיים של אילת יהיו בפיקוחו. הוא רצה לעשות זאת באמצעות פרקליטו הנאמן בתל-אביב,

מפלגות ישראל נכנסו לפעולה. אחרי השוטרים והחוקרים למיניהם החלו גם המפלגות להתערב באופן פעיל בעלילות כנופית אילת. סניף מפא"י באילת, הביע אמון מלא בראש-העיר, תנוך נגר, ציין במורת-רוח את התביעה להדיחו מתפקידו. מרכז מפא"י מינה משטרה פרטית משלו, בראשות ראש מועצת כפר-סבא, מרדכי סורקיס, לחקור באילת בפרשת בן-אפרים. מפלגות הימין, חרות והציונים הכלליים, ניסו להפיק הון פוליטי מהשחיתות בעיריית מפא"י. הציונים הכלליים אף יצאו בכרוזי בכתובות, שהצביע על השחיתות בעיריות, שבראשותן עומי דים אנשי מפא"י.

אולם האמת היתה אחרת. במקום שם התאפשרו תופעות שחיתות, שיתפו פעולה אנשים מושחתים מכל המפלגות. צבי בן-אפרים, גזברה המפא"יניק של אילת, עבד בשיחוף פעולה הדוק עם יעקב הלפרין, איש התנועה הלאומית.

השם יעקב הלפרין היה השם הנפוץ ביותר בגל הניירות העצום, השטרות והשיקים, שנמצאו בדירתו הרמת-גנית של הגזבר המועל, צבי בן-אפרים. שמו של הלפרין הופיע במסמכים האמיתיים והמוזויפיים בכמה צורות: היו שיקים

צבי בן-אפרים, גזברה המועל של אילת, כפי שהוא נראה בעת שהובא השבוע לשם הארכת פקודת המעצר נגדו, ביקש להסתחרר בערבות בטענה שהוא סובל ממחלות.

בבית = הגשכפ

ושטרות שהיו חתומים בחתימת ידו, היו שיקים ושטרות שהיו משוכים לפקודתו, והיו כאלה שחתמתו התנוססה עליהם בצורף חותמת של אחת משתי החברות: גדיש בע"מ או כנען בע"מ.

למרבה התמהון, נוקקו חוקרי המשטרה ליותר משבוע ימים, על מנת להסיק את המסקנה המתבקשת וההגיונית ביותר: מרבית עיסקותיו של צבי בן-אפרים, בשמה של מועצת העיר אילת ובשמו הפרטי, נעשו עם אדם אחר: יעקב הלפרין. לא צריך היה להיות שרלוק הולמס מדופלם, על מנת להבין, כי נוכחותו של יעקב הלפרין במהלך החקירה, ונעילתו המיידית מאחורי סוגר וברית, להבטחת שלימות החקירה — היא הכרחית ביותר. למסקנה זו הגיעו החוקרים באיחור רב. בינתיים הספיק הלפרין, שיהיה כמובן להשמיד את כל החומר המרשיע שנמצא או ברשותו, לעסוק גם במבצע חטיציבור ראוי לשמו, שיכנע את כל העתונאים שפגשו, כי הוא בקרבן האמיתי של שערוריות הכספיים באילת, וכי צבי בן-אפרים הגזבר, זלמן דמוכר הקבלן, שרגא פיקסלר המממן ואברהם בקרמן הסותר — כולם כאחד רימו אותה, את יעקב הלפרין הישר באדם.

★ ★ ★

ציר של רמאי

דעתי הוא גאון פיננסי, השיב השבוע בך אפרים, כשנשאל לדעתו על הלפרין. "הוא ממש אישיות. הנה, לפני חמש שנים, הוא נפגש עם הגנרל דה-גול."

לאיש מאלה שהכירו את יעקב הלפרין לא היה ספק, כי האיש הוא גאון. מאות קרבנותיו הפוררים על פני כל הארץ, מהם כאלה שתייהם נהרסו בעטיו, שאיבדו את כל רכושם, מעמדם החברתי ובריאותם בגללו, כאלה שיאלצו אולי לשלם עד סוף-חיייהם חובות, אליהם נכנסו בגללו, מדברים עליו עד היום בהערצה: "הוא גאון, יש לו רעיונות של פינאמן, הוא בעל אישיות מקסימה וכח-שכנוע נדיר. אם היה אדם ישר עולה לגדולה, אבל הצרחה שלו היא שכל מחשבותיו סובבות סביב הציר: איך לרמות?"

הלפרין גול בעיירה הפוליטית פרוזויה, שבמחוז גרונדה,

מסמך חשאי עם חתימה וטקסט עברי, כולל המילים "האיש הוא גאון" ו"הוא ממש אישיות".

חאנור בע"מ, שהיתה חברה למחנני ערובה, והשניה היתה חברת-סחר אנון בע"מ.

ב־1952 הועמד הלפרין בפני בית־דין למניעת ספרות, כבעלה של חברת-סחר אנון, הואשם על ידי המשטרה הכלכלית בעבירות על חוקי המסע הזר והמס, בסכומים של כמה מאות אלפי ל"י.

באותה תקופה נעצר הלפרין, יחד עם כמה אחרים ממנהלי עומר, הואשם ביוזף מסמכים והפצתם. הוא הואשם על ידי המשטרה הכלכלית, כי קיבל רשיון מיוחד להבאת 13 אלף כותונות מחוץ-לארץ, בתנאי מפורש שמחצית כמות זו תיוצא למדינה אחרת. ברור שהמחצית לא יוצאה והלפרין המציא תמורת זאת מיסמך, שכאילו היה מכתב מחברה בארץ זרה, שטענה כי הכותונות אינן ראויים ליצוא. מכתב זה נמצא מזויף.

הלפרין ומונהל אחר של עומר או, יעקב צינסקי, כיום בעל בית-מלון פאר בנתניה, זכו לא לפירסום רב בעתונות, עקב סירובם למסור טביעות אצבעות במשטרה. "אנחנו אנשי-יצבור ולא גונבני-תרנגולות, לכן לא נמסור טביעות אצבעות," הצהיר אז הלפרין בדומתיות.

★ ★ ★

200 אלף ל"י יתרה פרטית

אולם לא עניינים אלה, גם לא האשמתו של הלפרין בדיון בעון נסיון לשיחוד שוטר, הם שפוצצו את בועת עומר. חברת עומר לא פורקה במהרה. את ח"כ אליעזר שוסטק, השליט האמיתי של הסתדרות העובדים הלאומית ומנהיגה של אחת מקבוצות הלחץ החזקות ביותר בחרות, אי-אפשר היה להרחיק מפעולות הכלכלית ומפלגתית. גם הלפרין לא הלך כל כך מהר. מנהיגי תנועת החרות זכו באותה תקופה לסקר מדויק של צידום האישי וכלי ביתם, החל במקריהם וכלה במערכות הרהיטים שלהם. שהלפרין דאג להשלימן.

הקש ששבר את גב הגמל וחשף לאור את עיסקותיו המפוקפקות של הלפרין, נמצא רק בשנת 1955. ב־15 בדצמבר שנה זו, נעצר הלפרין יחד עם אחיו מנחם הלפרין, אף הוא עובד עומר ושותפו של יעקב בכמה חברות אחרות, בעון גניבת 500 טון ברזל, שהופקדו ביום כפקדון, תמורת הלהאה שנתן להם בנק דיסקונט. על סכום של 15 אלף ל"י. באותו משפט התברר כי כערבון להלאה, נתן הלפרין לבנק מכתב פקדון על 500 טון ברזל, שחברת עומר החזיקה במחסני חברת מאגור, שהיתה למעשה חברת הפרטית של יעקב ומנחם הלפרין. אחרי חודשים, כשההל-ואה לא שולקה, החל בנק דיסקונט להתעניין בגורל הפקדון ואז התברר כי הברזל נעלם ממחסני מאגור.

במהלך המשפט נחשפו עובדות מאלפות על פעילותה של חברת עומר, שהלפרין הפך למעשה למנהל בפועל. רואי חשבון מסמכים העידו, כי כשינסו להכין את מאון החברה, חסרו מסמכים רבים. הנקטים לא היו מושלמים ולא היו האמנות, נעשו וקישומים מטעים ורישומים מטעים בנקים, או של מכירות וקניות, לא התפועו בפנקסים. לעומת זאת הכיל חשבוננו הפרטי של הלפרין תנועה גדולה של כספים. בלי פירוט מסמכים, והיתרה הכספית הראתה שהלפרין חייב 200 אלף ל"י לחברת עומר.

אחרי גילויים אלה, לא יכול היה הלפרין להמשיך בפעו-לות כמנהל עומר. חברת עומר בלעדיה, היתה כמו גוף בלי נשמה. אולם הלפרין הצליח להתחמק מכל עונש. אחרי שמשפטו נמשך שנים, הורה היועץ המשפטי על הפסקת הפעולות נגדו. באותו זמן הפסיקה חברת עומר את פעו-לותה, ועורכי הדין שטיפלו בתיק, מטעם שני הצדדים, נפטרו. כמו במקרים רבים אחרים, הצליח הרמאי הלפרין להציל את עורו, בעוד שרמאים קטנים ממנו ריצו את עונשם.

★ ★ ★

במקום פשיטת רגל, שטרות

אם הפסיק הלפרין את פעולותיו במסגרת עומר, לא חסרו לו מסגרות אחרות. כדי לטות את קורי מזימותיו הכלכליות, הוא הקים חברות פיקטיביות, פרש את רשתו על פני כל חיי הכלכלה והמסחר של המדינה. את דירתו המפוארת, שכונת בתי השוקולד של תל-אביב, ברחוב הברמן 12, החליף בחילוי של אחיו בצהלה. את מכונותיו החליף מדי פעם במפוארות יותר. אשתו בת-שבע הפכה לאשת החברה התל-אביבית, תפחה שמלות יקרות אצל התופרות המשובחות ביותר, נסעה לרומא כדי ללמוד ציור, הפכה פעילה בארגון נפגעי השיחוק אילנשיל-פולין. כוחו העיקרי של הלפרין היה בהוצאת כספים והונאה. הוא הצליח לרמות גם את הנהירים והחשדנים שבסוחרים ובתעשיינים הישראליים. שמות החברות אותן ניהל כביכול, מספרי הטלפונים שלהן, פנקסי הציקים שלו מחצית-ריסר בנקים, ובעיקר התנהגותו המשכלת וכוח-הדיבור, פעלו פעולה היפנוטית על כל אדם, עמו בא הלפרין במגע. סוחרים היו מתפתים מהבטחותיו והחזים קלים תמורת השקעה קטנה, תעשיינים היו הולכים אחריו, כדי שיצילם מתסבוכות, ואותה הצעה היו מפקידים בידי את כל כספם. כדי להבין כיצד הצליח הלפרין להוציא בדרך זו מאית אלפי ל"י, מאנשים ומחברות, די להתבונן בכמה מקרים המעידים על הכלל. מחברת בשם פלדת ניין בע"מ, הצליח הלפרין להוציא סכום שהתקרב לאלף ל"י, תמורת הבטחה לספק סחורה. ברור שהסחורה לא סופקה מעולם, וגם השטרות שנתן הלפרין כפקדון, לא שולמו.

החברה נקטה בדרך החוקית. היא פנתה באמצעות עורך-דין לבית-משפט השלום, שהוציא קעבול כמה חודשים צר עיקול-נכסים נגד הלפרין. ההוצאה לפועל לא הצליחה להפעיל את הצו מעולם. קודם כל היו עוברים חודשים רבים עד שהיו מוצאים אותו. אחר-כך התברר שאין מה לעקל אצלו. כל רכושו היה רשום על שם אשתו. להלפרין עצמו, שגילגל מליונים בשוק הכספים הישראלי, לא היה עבור החוק אפילו שקל שחוק אחד.

הנוכל
יעקב הלפרין, האיש שהפיל הכלכלה הישראלית, שנים רבות את מיטב חוגי הכלכלה הישראלית, והמושך בחוטים של תעלולי כספיות אילת.

הפעולה החוקית הבאה במקרה כזה היא הגשת התראה להכרזה כפושט-רגל, בבית-המשפט המחוזי. כשהגיע שלב זה אצל חברת פלדת ניין למשל, הופיע הלפרין אצל בעלי החברה, ביקש מהם להורות לעורכי-דינם להפסיק את הפעו-לות נגדו, כי הנה הוא עומד לבצע עסקה שתכניס לו כספים רבים, ואז ישלם מיד את חובותיו. הבעלים התפתו להאמין לו. הוא אף היה מוכן לתת להם שטרות, לא שלו, אלא של אחרים, של מועצת עיריית אילת למשל. אלא שמעשה שטן, השטר היה על סכום כסף גדול יותר ממה שהלפרין היה חייב לחברה. ובעלי החברה לא היססו. הוציאו מכיסם סכום כסף נוסף, נתנוהו להלפרין כדי לעגל את הסכום שבשטר שנתן להם.

בדרך זו הצליח הלפרין לרמות עשרות חברות, בתרי חרושת, סוחרים פרטיים ואף בנקים. עשרות תיקים הוגשו נגדו לבתי-המשפט, אולם רוב נושיו לא הגיעו כלל לבית-הדין. הם ידעו כי שנים יעברו עד שיקבלו בדרך משפטית פסק-דין, וגם אז יספקו להם תשלום של 100 ל"י לחודשי, על חשבון 100 אלף הלירות שהלפרין חייב להם, ולא היתה בידם כל ערובה שהלפרין ישלם אף את ה-100 ל"י האלה. בדרך זו המשיכו האנשים והחברות, שחששו לכספם, לתמוך בהלפרין ולתת לו עוד כספים, מתוך תקווה שיעשה עסק מוצלח ויחזיר להם חלק מכספם.

★ ★ ★

תרופות-אילת ופקדונות-שווא

אפילו את אוצריה-המדינה הצליח הלפרין לרמות בדרגות אלה, בעוד שלמעשה היה רק רב"ט בצה"ל. היה חייב לבית-המסכ בחיפה סכום של כ-50 אלף ל"י, כאשר הוציא סחורות ובמקום תשלום מכס נתן שטרות. בית-המסכ הטיל עיקול על רהיטיו של הלפרין. הלפרין מיהר לבית-המסכ, הצליח לשכנע את מנהליו, כי כדאי להם, במקום העיקול, לקבל המחאות, לפחות על חלק מהכסף. הם הסכימו. במאוחר גילו כי לא היה להן כיסוי.

הרבה מקרים הסכימו נושיו לקבל אחוז קטן מסכום החוב, לותר על השאר, מתוך ידיעה שאהרת לא יוכו לראות אפילו פרוטה מכספם. אולם רוב הקרבנות בוחרים להשאר בצל. כאלה הם האחים שטיין מצרפת, שהשקיעו יותר מחצי מיליון ל"י בעסקת פורנירים עם עומר, וחזרו לצרפת ללא

פרוטה בכיסם. כאלה היו ממנניו של הלפרין, ליסקובסקי ובן-יעקב, הקבלנים שטרן ורובין מירושלים, הסוחר אליעזר מטלון מתל-אביב, חברת עולמית למוצרי אסבסט, חברת חרות ההסתדרותית למוצרי אינסולציה, ועוד עשרות רבות של חברות מכובדות ועשירות.

אחד הקרבנות הגדולים ביותר היה בנק פויכטוונגר בירושלים, שהעדיף להיגונן ביותר מרבע מיליון ל"י ובלבד שלא יתפרסם בעולם-המסחר הנוק העצום שנגרם לו בשע-תו, כתוצאה מעסקה עם הלפרין ושות'. באחד הימים התייצב בפני מנהל סניף הבנק הירושלמי, מאיר, מכרו הנושן אוטו הילב, סוחר סקסטיל ידוע ובעלה של חברת הילוטקס, ביקש יחד עם יעקב הלפרין הלוואה על סכום של 300 אלף ל"י, מאיר לא בדק הרבה מה הן הערבויות הממשיות, שהפקידו הלפרין והילב ברשות הבנק: מחסני סקסטיל שערכם הגיע בקושי ל-50 אלף ל"י. ההלוואה לא הוחזרה ברובה, הסקסטיל נמכר בפחות מ-50 אלף ל"י, והנהלת הבנק החליטה להשטות את העסקה והפסידה את היתרה.

אוטו הילב היה שותפו של בן-אפרים לא רק לעסקה הכושלת של הסקסטיל, כי אם גם לעסקות אחרות. שהלפרין היה נוהג לבצע מאחורי גבו של הילב, שהיה ידוע כאדם מהימן וישר, יחד עמו ביצע גם כמה עסקות-מכירה של מיטות ושמיכות, למחנה המטיילים האילתי, במחירים מופ-קעים, באישורו של בן-אפרים.

הלפרין לא הסתפק רק בשטח המסחר. הוא שלח ידו גם בשטח התעשייה. עדיין תלוי ועומד, בבירור משפטי, תיק פלילי, שהוצא על ידי היועץ המשפטי של ממשלת ישראל נגד הלפרין ושותפו, המאשים אותו ב־41 פרטי-אישום: ביצירת הפצת תרופות-האליל אפיקור (זיילה רויאל), והס-יאתה בפרסומים מוזיפים, כתוצרת-חזון מאושרת.

בין הבנקים הנוספים שפגעו בעסקיהם עם הלפרין היו גם בנק נורווגי-אידולק שהתפרק עקב עסקות אלה ובנק פ.ק.א. הפולני, שמנהלו, אשר ניהל את העסקות עם הלפרין, הוחזר לפולין, וחקר על ידי משרת הבטחון הפולנית והוגלה. על פי השמועה, לסיביר.

★ ★ ★

שטרות עירוניים טובים למחזור

עיסקותיו של הלפרין, שנהג תמיד לנעול נעליים בעלות סוליות קרפ עבות, כדי להגביר את קומתו הנמוכה, גררו כמה מקרבנותיו, שסובכו על ידו, אל מעגל המזימים, המועלים והמרמים. אחד מאלה היה משה ספיר, קופאי באש"ד, שהיה יד ימינו של הלפרין זמן רב. ספיר היה מנהל השכירות של מחלקת השכירות באש"ד.

גם הוא, כמו שותפו הלפרין, היה מצויד בידע מעשי של שנות עבודה בשכרני רואי-חשבונות. בתוקף תפקידו בי-אש"ד, ביצע ספיר עסקות בסכומים של מאות אלפי ל"י, שורמו בדרך הלפרין, על שיום אחד נתפס על ידי ועדת חקירה פנימית של אש"ד.

כשנחקרו מעילותיו של ספיר, התגלתה שורה ארוכה של התחכמויות פליליות, נהגו למסור את חסכו-נותיהם לקופה מיוחדת, תמורת ריבית של 9%, ספיר שיכנע אותם למסור לו את החסכונות, תמורת ריבית בגובה 15%, הלוואה את הכסף לחברים אחרים בריבית של 24%. מלבד זאת יזף ספיר את חתימתו של קרובו, חבר אש"ד שנפטר, הצליח לקבל את דמי-הביטוח שלו בלי צר-ירוש, וזיף חתימות של שכירים וחברים, נתן לשכירים מפורטים חלק מסכום הפיצויים שהגיעו להם, נטל את היתר לעצמו, היה שותף לחברה שסיפקה תלבושות לחברי אש"ד, ואף קיבל ממנה אחוזים.

ספיר נידון לשהו וחצי מאסר. כששוחרר, המשיך להש-

תתף בעיסקותיו של הלפרין. אגשים אחרים, שנרתמו לרשת היוזפים והמעילות של הלפרין, היו עורך-הדין צבי טוב וצבי בן-אפרים. למעשה הגיע בן-אפרים לאילת כשליחו של הלפרין, שהיה זקוק לציקים ושטרות טובים, אחרי שכל החברות שבהנהלתו איבדו את שמן הטוב. תפקידו של בן-אפרים היה ברור ביותר: לקבל את תפקיד הגובר, להשתלט על משק הכספים העירוני, ולספק להלפרין את הציקים והשטרות, שהיו הבוח המניע לתעלוליו הפיננסיים, שאיש אינו יודע היכן נמצאים רהיניהם. בציקים ושטרות אלה יכול היה הלפרין להתחיל במחזור חדש של מעשי רמאות, לצורך זה היה עליו להיהפך גם לספק העיקרי ולא-השקשר הכלכלי של אילת. בעזרת חוסר-כשרונם הצבורי והכלכלי של חנוך נגר ושו-תפיו, ובעזרת בן-אפרים, שהפך במהרה לשליטה הכל-יכול של אילת, השיג הלפרין את מטרותו.

אולם הלפרין ובן-אפרים שגו רק במהלך אחד במשחק הרמאים המשוכלל שלהם. בעת פעולתם באילת, התברר להם, כי על סרף זה עט כבר עיט נוסף. באילת פעלה גם חוליתו של שרגא פיקסלר, המממן והמפעיל של זלמן דמוכר הקבלן, יהודה בויס, הסוחר האילתי שברח לגרמניה, וסוחרים אילתיים אחרים. חולית שרגא פיקסלר הספיקה להשתלט על ענף המסחר והבנין של אילת. כדי להצליח בפעולותיהם, היה עליהם לשחד את הגובר בן-אפרים.

כאן עשו הלפרין ובן-אפרים את טעותם הגורלית. הם התחלקו בשחד, ובמקום להשקיע את הכסף בעסקים משלהם, התחברו עם פיקסלר ודמוכר, החלו בעסקים משותפים. התוצאה: קופת העיר, שנמצאה חסרה כתוצאה מגניבות בן-אפרים והלפרין, לא היתה מסוגלת לשלם לדמוכר-פיקסלר תמורת שירותיהם—עבודות הבניה והספקת החמרים. פיקסלר-דמוכר לא היו יכולים לשלם להלפרין ולבן-אפרים את חלקם. הארבעה הסתכנו ביחד, החלו לזייף ולהגות.

כך השתלטה הכנופיה על אילת וכך היא נהרסה: פיקסלר-דמוכר-בן-אפרים-הלפרין נפלו כפח ונלכדו ברשת שטמנו לתושבי העיר אילת ובניה, רשת שנפרשה בנוכחותם העיוורת והאילית של חנוך נגר וחבריו.

ואשתו
בת-שבע הלפרין, אשתו של יעקב ואס לשני, בניה הפכה להיות, בעקבות הצלחת בעלה, אשת-חברה מכובדת ופעילה מאד בארגון אילנשיל-פולין.

רוש את כספו בתוספת דמי נזיקין ובושה.

בנייברק

עבירה בכל רחוב

כמו אבן שהושלכה לתוך שלולית מצחיה, המשיכה פרשת מעצרו של מהנדס העיר אלכסנדר כהן (העולם הזה 1133) להכות גלים מתרחבים. תלונתם של שני הקבלנים, אהרן יעקובוביץ ומשה שלף, כאילו נתנו שוחד לכהן, היתה יסוד לחקירה נרחבת. כהן עצמו, לדברי נציג המשטרה, שביקש (וקיבל) הארכת מעצרו, בששה ימים נוספים, סירב לשתף פעולה. אולם גם ללא שיתוף-הפעולה, היה כיוון החקירה נתון מראש: במשך שנים ארוכות, ביצעו קבלנים ומהנדסים עבירות אינספור על חוקי הבניה בבנייברק. חלק זעיר הובא למשפט ונקנס. חלק אחר שילם לעירייה תשלום גלוי, אך בלתי-חוקי, מעין כופר שהתיר להם לעקוף את החוק. תפקידה של המשטרה היה לגלות את העבירות הנותרות, שנעשו מבלי שהעירייה יושלם כופר גלוי או יובא למשפט. במקרה זה חייב ההגיון, כי הקבלן הצליח לעשות את אשר עשה, רק בהסכמתו של מהנדס העיר, מתוך שיקולים הטעונים בירור. עבודת-החקירה היתה פשוטה-לכאורה, אך ענפה עד למאד. כי אין כמעט רחוב אחד בבנייברק, אשר איאפשר למצוא בו בנין, המלעיג על חוקי הבניה העירוניים. בין השאר: בבית משותף ברחוב עקיבא 75 הוכן מיקלט נגד הפצצות, כפי שדורש חוק הב-

חשוד כהן

הסרחון מתחיל מסגן הראש

ניה. אך בטרם הושלמה הבניה, הפך הקבלן את המיקלט לדירת-מגורים, מכר אותה למשפחה. דיירי המרתף הובאו למשפט, ובי עקבותיהם גם הקבלן. זה טען כי קיבל רשות לבצע את העבירה החמורה.

● הקבלן סבירסקי בנה בתים רבים בתחום עיריית בנייברק. במקרים רבים היו פרטים שחרגו מן המיגבלות החוקיות. כתמורה, העמיד הקבלן קיוסקים בבניינים אלה לרשות העירייה, כדי שזו תיתן אותם למקרים סוציאליים ותרפה מן הקבלן.

● הקבלן גדליה וישני נהנה מיחס מיוחד בעירייה, בכל הנוגע לבניינים שבנה.

● תיכונן של כביש חדש, בהצטלבות רחוב רבי טרפון, שונה, ובמקום קו ישר הותחתה זחית משונה, כדי להציל מהפקעה מיגרש של קבלן בעל קשרים בעירייה. אותה שעה, בגלל שינוי זה, הורה מהנדס העיר להרוס צריף שחסם את התחני המתוקן.

● **הסגן שיקר**. לא היה, למעשה, קבלן אחד אשר לא יכול היה להוסיף פרטים מאלי פים על דרכי-הפעולה של מהנדס העיר ושל הועדה לבנין ערים. אולם איש מהם לא התנדב מרצונו למסור עדויות. "דבר ראשון שיעשו", התלונן אחד מהם, "ישליכו אותי

(המשך בעמוד 12)

(המשך מעמוד 5)

נחישות קדלה. הפרסומת קבעה שהמליון עשוי מארד. איש גם לא היה מעלה דבר אחר על דעתו: בעולם כולו ישנם מלבד מדליוני זהב וכסף, רק מדליוני ארד. כי הארד, נתן המורכב מנחושת ובדיל, ידוע כחוק ביותר, אינו נשחק ואינו נאכל על-ידי הזמנים. האנציקלופדיה האמריקאית, למשל, קובעת תקן מפורש לארד-מדליונים (93% נחושת, 7% בדיל), וכן לתותחים (90-10%), פעמוני כנסיות (69-31%), ומיסבי-מכוונות (87.5-12.5%).

לכן זועזע השבוע הציבור, הרגיל להרנות, כאשר התפוצצה הפצצה: מדליוני הארד של ועדת-העשור אינם עשויים מארד, אלא מנחושת — מתכת רכה, אכילה ושחיקה. אספני-המדליונים הגדול ביותר בארץ, שיש בידו כ-200 מדליונים מכל העולם, קבע השבוע שבאוסף שלו אין אף מדליון אחד מנחושת. יצור כזה אינו ידוע, פשוט, בעולם.

היתה זאת לא רק שלילת הערך של המדליונים, שגרשו על-ידי מאות אלפי אנשים תמימים, בהתלהבות פטרויותית שהפכה ללעג ולבושה. היה זה גם הבדל בכסף. ל-200 אלף המדליונים, שהוצאו עד כה, מסתכם ההבדל במחיר החומר הגלמי, לפי המחירים שנמסרו השבוע על-ידי חברת נחשון הגדולה לכתב העולם הזה, ל-40 אלף לירות. לכך יש להוסיף את ההפרש הגדול במחיר הטבעת הנתן הקשה, המגיע, לדברי יצור חשוב, לרבות לירות נוספות. מכאן שמהונאת הציבור הרחוב משהו בין 50 עד 100 אלף לירות נקיות, נוסף על הפער חסר-התקדים בין המחיר ההוגן של הייצור לבין המחירים ששולמו על-ידי העשוראים ליצרנים בניחוסותם, המגיע אף הוא ל-50 אלף לירות לפחות. לכיסו של מי נכנס הכסף?

נחש הנחושת. בראש המיבצע של תקופת-הברונזה הכותבת עמדה שלישיה מתקופת האבן — ראשי התיבות של (אריה) אפרת, (בנימין) בלומנטל (דוד) ניב. ניסה השבוע דויד ניב להתגונן: "לא ידעתי שיש הבדל בין ארד ונחושת!"

היה זה זילזול בולט בידעות המתכניות של ניב זה. מעידים נגדו הפרטים הבאים:

● ניב היה ידוע כל טוראי את ההבדל האיכותי החשוב בין נחושת וארד.

● כראש פיקוד ההדרכה היה ניב אמון על בסיסי האמונה, בהם מלמדים את החומרים מהם עשויים כל-הנשק והתחמושת. — בין השאר נחושת, בדיל, אבץ ועופרת, מהם מורכבים הארד והפלוין.

● במיכרו עצמו מדובר לא רק כמה פעמים על ברונזה (ארד), אלא בכסף "החומר" נאמר בפירושו: "כפי שצוין, הי חומר חייב להיות ברונזה. בהצעתכם נא לפרט את הרכב המתכת." לנחושת, שהיא יסוד, אין הרכב. אך לגבי ארד, שהוא נתן, יש חשיבות לפירוט הרכב זה.

שענתו של ניב לא היתה איפוא רק שקר. היה זה שקר מגוחך. בתחרות שקרנים, יכול היה לזכות במדליון — ולא של נחושת.

מכרות דויד ושלמה. יתכן כי במדליון שני, אחרי דויד ניב, יזכה בתחרות זו שלמה טנאי, אם בעל עבר מפואר כעורך עתון-שקרים ולפני כן זכנ בשק"ם האני גלי, ששיקם את עצמו כיום בשתי משרות ממשלתיות שונות — כדובר יחידת המדליונים והמטבעות וכדובר ועדת-הבחירות ה"מרכזית" לתפקידו האחרון הוא מביא עמו מטען רוחני חשוב כמשמיע ראשי של מנגנון-החושך.

קבע טנאי, בכורות שחצנית מלוא הטנא: "המדליונים עשויים מנתן מעולה של נחושת". מכיון שנחושת אינה נתן, היא אינה יכולה להיות נתן מעולה. הוסיף טנאי: "הני ארד מאחר שבחוגי יצרנים בארץ מכנים נחושת מחומצנת בשם ארד!" אולם אפילו בכורה-היתוך של מיוזג-העדות אין נחושת מחומצנת הופכת לארד — כשם ששכיר-עט, שאינו מחמיץ הזדמנויות, אינו הופך לסופר.

התולד מהשק. לפני שבועיים יצא העור לס הזה בדרישה נחושה למנות ועדת-חקירה לעיסקות ועדת-העשור. אחרי שנתגלתה הריגת הציבור שקנה את חתול תלחי בשק, חייבת ועדת-החקירה לברר מי היו האלכרי מאים שהפכו את הנחושת לכסף.

לפני הציבור עצמו פתחה דרך נוספת: כל אורה, שקנה מדליון על סמך הודעה כוזבת, יכול להגיש תביעה משפטית ולד-

* 4.500 ל"י לקילו ארד, 2.500 ל"י לקילו נחושת.

על כל לירה

שתחסוך

יתחוספו לך

333 פר'

וכספך יהיה מובטח

בחשבון

"חסכון פרס"

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

הלבשה והנעלה בעונת הקיץ. הרחצה והטיולים

כדי ליהנות מעונה זאת לא די לגשת לים או להשתתף בנשפית-ערב חורפניים. חשוב שבעת-ייס להתלבש בצורה המתאימה לכל מאורע, על-מנת להרגיש בנוח בכל עת. להלן מספר הצעות לתקופה זאת:

● הסלון האלגנטי לנעליים עדין ברחוב אלנבי 92, בתל-אביב, מציע דוגמות קלות וחדישות של נעלי גברות, פתוחות, בצבעים בהירים, מיוחדים ליציאה לים, לבתי-הבראה ולטיולים. לגברים ולגברות נעליים סאיכות מעולה ביותר. מודלים נאים לנשפית-ערב, או מיוחדים לרחוב ולעבודה.

● הסלון לנעליים יוסי ברחוב אלנבי 60, תל-אביב (בככר מגן-דוד-אדום) מציע מכחר עשיר ורבגוני של נעלי גברות, גברים ונערות, בדוגמות אירופאיות ואמריקאיות, מיוחדות לקיץ. כל אשה וכל גבר הדואגים לתיאום מוצלח של הנעלתם ללבושם, חייבים לגשת לסלון יוסי, בו ישיגו את מבוקשם לשביעות רצונם. יוסי דואג לא רק ליופי אלא גם לכריאות לקוחותיו.

● להלבשה קלה ונאה יש להשתמש אך ורק בכדים המעולים שכראון את בילר מרחוב נחלת בנימין 43, תל-אביב, מגישים לכם. חליפה לבעלך מנד אנגלי, תוצרת הארץ או תוצרת חוץ, תהיה בודאי המתנה הנאה ביותר שתוכלי להגיש לו, בעונה זו. חליפה עשויה מנד של כראון את בילר נותנת הופעה מתאימה והרגשה נוחה.

● על שפת הים של תל-אביב, חיפה, נהריה ונתניה החלו להופיע חליפות-הים לגברים בדוגמות המקוריות של בית-האופנה האלגנטי ויקטור מרחוב בן-יהודה 6, תל-אביב (ליד מוגרבי), מכדים פרחוניים ודקרון. כן הופיעו בגדיים סטרטש יפים וקלים, מכנסיים קצרים וחולצות גיילון וספורט איתלקיות ללא כפתורים. הגברות והנערות ימצאו אצל ויקטור מכנסיים קצרים מאותן הדוגמות שהחלו להציג כוכבי הוליבוד על הריביירה הצרפתית.

● כדאי לגשת אל מנחם, מומחה לבעיות הנוספה והמטבחה ברחוב הרצל 82 בתל-אביב ולהצטייד במגנרורה שבלעדו אין ליהנות מחופש ומנופש בטיולים-לסוף לאורך כבישי הארץ או לכיוון שפת-הים. מנחם מאפשר לכם להימנע ממכת-שמש מסוכנת, ומבטיח בילוי נעים עם בן זוגך ובמיוחד אורך חיים לקטנוציכס.

חורי הכלה חורי החתן
 רחל ומרדכי מאיר שטרסברג פרחיה ומשה רביב
 חיפה, קרית חיים חיפה, קרית חיים

מתכבדים להזמין את כבי וכביב לשמחת נשואי בניהם

אורה פביל **אביהו**

שתתקיים ביום חמישי כ"ט בניסן תשי"ט (7.5.59) בשעה 7 בערב
 באולם ורצו בקרית מוצקין, רח' הרב קוק

הסעון לספרים : רביב-שטרסברג, וויצ'ו, קרית מוצקין

בקומה החמישית של בית-
 החולים הממשלתי רמ"ט
 בחיפה, שכב צעיר והתייסר
 בכאבים. שבעה שבועות
 היה מרותק למיטתו, כש-
 מצבו מחמיר למראית-עין.
 היה זה אביהו רביב, טייס
 הפייפר אשר מטוסו התרסק
 בחצרו קיבוץ אלזמות בתח-
 לת החודש שעבר. ההתרס-
 קות אירעה ימים מעטים
 בלבד אחרי שפייפר אחד
 של חיל-האוויר התרסק ליד
 עין-גדי, כאשר טייסו הנמיך-

האם גרמה הזמנה זו למות הטייס ?

הטייסה האחרונה

סיפורה האישי של הנערה אשר ארוסה נפצע ערב החתונה ומת השבוע

טיין. זה לא הפריע לעתונאי מסויים לכתוב מאמר של
 הספת-מוסר, על שבחר בדרך גלוזה זו להיפרד מידידתו,
 במקום להביא לה את הידיעה פנים-אל-פנים. הוא עוד כתב
 כל מיני-סילופים, שפגעו במשפחתו ושהרתיחו את דמנו.
 על כל פנים, כל הסיפורים האלה דחפו אותי לשאול את
 אביהו את השאלה במפורש, והוא ענה לי כי לא זרק שום
 הזמנה מעל למשק.

ציוד-שבח

מתוך אותם סיפורים, נצטייר אביהו כטיפוס של
 שויצר קלדעת. אין דבר רחוק יותר מן האמת. אביהו
 — בחור גבוה ורוזן, בעל עינים חומות — היה הטיין
 הגמור משויצר. אם הפריז לאיזה שהוא כיוון — היה זה
 דחקא לכיוון השתיקה. מעולם לא התפאר במעשיו בחיל,
 ורק אם שאלו אותו במפורש — היה נוגע בנושא זה.

פעם היה מעורב במקרה שאירע למטוס טיירן. אי-אפשר
 לספר את הפרטים, כי זהו סוד צבאי. אבל אביהו קיבל
 כתבי-ציון מאת מפקד חיל-האוויר, האלוף דן טולקובסקי,
 על חלקו באותה פרשה. הוא לא סיפר לנו על כך, אלא
 זמן רב לאחר מכן, כאשר נודע לנו במקרה מפי חבריו.
 בעצם, היתור טייס פייפר הייתה אכזבה לגביו. לא מפני
 שרצה להיות טייס של מטוס-סילוני חדיש, כמו כל הטייסים
 הצעירים. הוא דחקא קיוחה להיות טייס-יתובלה. אבל הוא
 ידע להתגבר גם על אכזבה זו, התמסר לפייפרים. הוא ראה
 בכך את הרע במיעוטו — שהרי בכל זאת יכול היה לטוס.
 שאיפתו הייתה לטייס את שירותו בחיל-האוויר, להמשיך
 בקריירת-הטייס שלו בחברה אורחית. לפעמים חשב על
 השתלמות מקצועית בחוץ-לארץ, אבל דבר זה נראה לו
 כעמיד רחוק.

ישר ועדין

את אביהו הכרתי לראשונה לפני חמש שנים, במסיבה
 בבית פרטי בקרית-חיים. אמנם נולדנו שנינו באותו
 מקום, והלכנו לאותו בית-ספר, אולם אביהו היה מבוגר
 ממני בשלוש שנים, ולא היו שום קשרים מיוחדים בינינו,
 בחקופת הילדות. אופיו השקט וכנותו המוחלטת עשו עלי
 רושם עמוק. הוא היה כל כך ישר וכל כך עדין, שלא
 ראינו עוד בחור כמוהו.

כאשר הוכנס לבית-החולים, הייתי נוהגת לבקר אצלו
 לעתים קרובות. זה דבר נורא, לראות אדם מתייסר יום
 אחרי יום, שבוע אחרי שבוע, נאבק על חייו. הוא הגיע
 לבית-החולים רמ"ט מחוסר-הכרה. מיד הושמו עליו תח-
 בושות קרה, שהורידו את פעילות הגוף למינימום. כך שכב
 ארבעה ימים, כשהומו אינו עולה על 34 מעלות.

כתום ארבעת הימים הוסר ממנו הקרה. דבר שפעל כהלם
 נגדי ועורר אותו מתרדמתו. שוב היה בהכרה מלאה, למשך
 יום-יוחצי. אולם בעוד שבפוריה זכר כל פרט ממה שאירע
 לו, היה זכרונו הפעם מטושטש יותר. הוא לא זכר —
 וגם לא הזכירו לו. הוא אפילו חשב שעודנו שוכב בפוריה,
 עד שסיפרתי לו שהעבירו אותו בהליקופטר לחיפה. הוא
 אכל, דיבר והיה די עליו.

ואז, שוב אבדה הכרתו. במשך שבועיים שכב במיטה,
 ללא נייע. עד אשר חזרה אליו הכרתו, בפעם השלישית.
 אלא שהפעם לא הייתה זו התפכחות מיידית ושלמיה. כי אם
 התבהרות הדרגתית ואיטית של הכרתו. הוא הבין היטב
 את הגעשה סביבו, שמע את אשר דיברו אליו — אבל לא
 יכול היה להשיב. רק על-ידי נייענוע "כן", או "לא" בראשו
 יכול היה לנהל שיחה.

הוא נבל למראית עין, עד שלא נותרו ממנו ולא נור
 ועצמות. היה ברור כי הסוף המר מתקרב.
 נזכרתי כיצד הזהיר אותי, לפני שהחלטנו על נשואין, כי
 אין זה דבר קל להינשא לטייס. "זה מקצוע שאי-אפשר
 לדעת בו מה ילד יום", אמר לי. אבל ידעתי כי לא יחזר
 על הטייס, והשלמתי. לא ידענו שנינו כי האזהרה תתמשש
 במהירות כה נוראה

מאת' אורה שטרסברג

בהיותו כבר בחופשת-נשואין. אלא שבמקרה היה צורך
 באותה שעה לבצע טיסה מיבצעית, ומפקדו ביקשו להמריא
 במטוס. אביהו ביקש שישחררוהו מן הטיסה, אפילו התחנן.
 אבל המפקד נתן לו פקודה. הפקודה האחרונה.
 האמנם זרק לחצר הזמנה לחתונתו? אינני מאמינה, ועוב-
 דה היא, שעד היום לא נמצא אותו חפץ לבן, אשר ילדי
 המשק טענו, כי חברו-לטיסה של אביהו הטיל מגובה נמוך.
 דבר אחד אני יודעת: ימים אחדים לפני הטיסה הזאת ביקש
 ממני אביהו כמה הזמנות, לשלוח לקרוב משפחה, מאחר
 ואלה שהיו בביתו כבר אולו. לא נתתי לו, מפני שלא
 היו לי יותר. רק מאוחר יותר גיליתי עוד כמה הזמנות
 בכיתנו — כאשר שוב לא היה בהן כל צורך.

לאביהו היו אמנם כמה חברים באלומות. אלה הם חברי
 גרעין הנוער העובד מקרית-חיים, אתם התחנך וגדל.
 אולם לאביהו הייתה אהבה חזקה, הרבה יותר מזו אשר
 קשרה אותו אל הגרעין: אהבתו אל הטיס. הוא היה
 חניך גדני-עאיר ותחביבו הגדול היה לבנות טיסנים מכל
 הגדלים והסוגים. עד כדי כך הצטיין בתחביבו זה, שפעמיים
 זכה בפרס גדול: בפעם הראשונה, בהיותו נער בן 16,
 צורף למשלחת גדני-עאיר שיצאה לסיוור בארצות-הברית.
 בשניה זכה בטיסה להולנד, כפרס מטעם חברת-התעופה
 ק.ל.מ. בתחרות שערכה על נושא אוירי.

כאשר הגיעה שעת-ההכרעה, בה היו צריכים חברי הגרעין
 להחליט אם מתכוננים הם לצאת להתיישבות או להישאר
 בעיר, הועמד גם אביהו בפני הברירה. האויר או האדמה.
 הוא בחר באויר, עזב את הגרעין, עוד לפני שחבריו יצאו
 להכשרה באלומות. למעשה, גם לא ביקר מימיו באלומות.
 עם אלה מחבריו החיים שם, קיים רק קשרים רופפים.

על כל פנים, לא הייתה לו שם חברה. לאביהו לא הייתה
 שום חברה לפני. הוא היה אמנם איש-חברה עליו, יצא עם
 החברה ורקד. אבל ככה, ביחידות עם נערה — לא יצא.
 כך שכל הסיפור, כאילו רצה להודיע בצורה משונה זו,
 ליודתו-ישעבר על נושאו עם בחורה אחרת, מופרך לחלו-
 לי.

טייס אביהו רביב

שבתי אותו יום בבית החיכיתי לאביהו. ידעתי כי
 בבוקר היה צריך ללכת למחנה, להביא משם את מקלט-
 הרדיו וכמה בגדים. הוא כבר היה בחופשת-הנשואין שלו,
 ולא הייתה כל סיבה שיתעכב. על כן נדברנו כי יבוא אלי
 אחרי-הצהרים, ויחד נספד בסידורים האחרונים שלפני החתונה.
 הכל היה כבר מוכן. רכשנו דירה בקרית-חיים וריהטנו
 אותה, שכרנו את אולם ורצו בקרית-מוצקין לערכת החופה,
 אני כבר קיבלתי את חופשת-השיחרור הניתנת לכל חיילת
 צה"ל לפני חתונתה, ההזמנות נשלחו לכל הקרובים והידי-
 דים, חיל-האוויר סידר לנו מקום בתניה, לביולו ירח-הדבש.
 בניינו לבין היום המאושר ועמדו ארבעה ימים בלבד.
 אביהו לא בא. לא היה בכך משהו בלתי-רגיל, כי פעמים
 רבות אחר לפגישות, בגלל היותו בתפקיד. אבל הפעם אמר
 לי משהו שאין זה איתור רגיל. מי יודע — אולי טלפטיה?
 הלכתי לבית הוריו, מרחק כמה רחובות מביתנו, ושאלתי
 אם יודעים הם מרוע איתר. הם ענו כי עזבו את הבית
 מוקדם בבוקר, כשאביהו עוד ישן במיטתו, ולא ידעו מה
 סיבת איחורו. לא רציתי להדאיג אותם, או לומר להם כי
 אני עצמי דאגתי. חשבתי שחזר בבוקר בחדאי יצחק אביהו
 ממני, כשישמע כי דאגתי לו.

עברו כמה שעות, ואביהו טרם הופיע. בערב באו הוריו,
 לשאול אם כבר בא הבן. הם קיבלו את תשובתי השלילית
 וחזרו לביתם. ואז באה אליהם הבשורה: מכוננית נשלחה
 להסיעם אל אביהו, ששכב פצוע בבית-החולים בפוריה.

המנוע התקלקל...

הורים המכוחלים נסעו מיד, ואני נשארתי בחוסר-
 החדאות שלי. כל הלילה לא יכול היה איש בביתנו
 לצום עין, ולמחרת בבוקר באו לקרוא גם לי לפוריה.
 מטוסו של אביהו התרסק, סיפור לי, והוסיפו: "הוא חי".
 בבית-החולים קידמה את פני אמו של אביהו, שהחלה
 להכין אותו למראה שראאה, כאשר אכנס לחדרו של ארוסי.
 ואמנם, היה זה מראה שכיחץ את ליבי. פניו היו שרוסים
 ושסועים, צבועים בוד, לחיטוי. כאשר נתקפה כנף הפייפר
 באדמת החצר, נהדף אביהו קדימה. פניו נחבטו בחוזקה
 בלוח-המכשירים שלפניו. מעוצמת המכה, ריסקו משקפי-
 הטייס את אפו ואת לחיו הימנית. רגלו המרוסקת הייתה
 מתחת לשמיכה. חוץ מזה, היה גופו שלם.

על אף הכאבים הנוראים, היה אביהו בהכרה מלאה. לא
 שוחחתי על מה שקרה, אולם הוא אמר לי: "המנוע
 התקלקל...". אך יותר משהתרגש מן התאונה שאירעה לו,
 היה נרעש מן האפשרות שהחתונה תידחה. "לא צריך
 לדחות את החופה", חזר והדגיש פעם אחר פעם. הוא היה
 היסטרי, סירב לקבל זריקות נגד הכאבים. תמיד התנגד
 למורפיום ולסמים. ועתה עמד בדעתו, למרות הכאבים.
 כך זה נמשך יום-יוחצי — עד שהחל הסיבוב הראשון
 והוא איבד את הכרתו. היה זה כתוצאה מחלקיק של שומן,
 מן העצם המרוסקת של רגלו, אשר חדר לתוך הדם
 שבגופו. הרופאים לא הבחינו בכך בשעות הראשונות, מאחר
 ואין הדבר ניתן לגילוי על-ידי צילום רנטגן. כאשר התברר
 להם המצב, אחרי שאביהו איבד את הכרתו, החליטו
 להעבירו מיד לבית-החולים בחיפה, לטיפולו של רופא
 מומחה. הליקופטר-אמבולנס של הצבא, נחת ליד בית-החולים
 בפוריה. אביהו, על אלונקתו, הועמס לחובו, כשלידו רופא
 וחובש. המקום הפנוי היחיד במטוס ניתן לאמו.

באוויר, למרות החופשה

עתונים שהופיעו למחרת האסון, הודגש סיפור
 אחד: שאביהו הנמיך טוס מעל לאלומות, כדי לזרוק
 פתק אל חצר-המשק. הם טענו כולם כי הייתה זו הזמנה
 לחתונתנו, אותה ביקש למסור אל חברתו הקודמת, תושבת
 הקיבוץ. אין כל אמת בגירסה זו. אינני יודעת מדוע טס
 אביהו מעל למשק — זהו פרט הנוגע לטיסה מיבצעית.
 ורק ועדת-החקירה של חיל-האוויר תקבע אם סטה ממסלולו.
 דבר אחד נכון: אביהו לא היה צריך להיות מעל למשק.
 הוא לא היה צריך להיות בכלל במטוס. הוא נסע למחנה

סיפורו האישי של המהפכני

אחרי שהספקתי לא פחות מיתר הפועלים שהיו עובדים יום שלם מאחר והייתי בחור שרירי מאד וחסון. הייתי רץ הביתה ונותן שעוריי נגינה עד הערב. בערב הייתי ממחר לקולנוע

1924: המורה לפסנתר מסור

עדן, שהיה אז הקולנוע היחיד בתל-אביב, בו הועסקתי כמנהל.

ב-1925 בא דודי יוסף גלזמן מגרמניה, בה שימש כמהנדס מכונות, ופתח קורסים טכניים. עד 1939 סייעו את לימודיהם במוסד כ-800 תלמידים, שרובם נסעו לחוץ לארץ כדי להשיג תלם שם ולזכות בתואר מהנדס. דודי לקח אותי לבית-הספר והתחלתי לעסוק שם בהוראה. במשך ארבע שנים לימדתי שם מתמטיקה ופיזיקה. ב-1929 עזבתי הכל ונסעתי לצרפת ללמוד הנדסה. שלוש שנים למדתי בקאן. חזרתי מצויד בהמלצה של מנהל האוניברסיטה של קאן.

***

מורה, שיפוט ומנהל

המנהל המדיני עלי בפני נותני העבודה, כתב על התנהגותי הטובה ורמתי המקצועית הגבוהה. לפני שחזרתי ארצה, עבדתי חדשים מספר במפעלים אחדים בצרפת, כדי לרכוש לי נסיון וכן כדי להחזיר את חובותי לארגון הסטודנטים היהודיים בצרפת.

כשחזרתי ארצה ב-1932, התחלתי לעבוד מחוץ סרביריה בעבודות טכניות פשוטות. לא יכולתי להסתגל אליהן. אחרי שעבדתי בצרפת כמנהל במפעלים גדולים, כאשר פנו אלי מנהל בית-הספר מונטיפיורי וחבר המורים, בהצעה שאצטרף אליהם, נעניתי ברצון. שלוש שנים לאחר מכן הייתי כבר מורה מוסמך. אני הייתי זה שאירגן את הקורסים המקצועיים הראשונים של ההסתדרות. דאגתי גם לטיפוח חיי-הספורט בבית הספר. לפעמים הייתי אני עצמי שופט בתחרויות כדורגל בין בתי הספר בעיר.

במלחמת השחרור שירתי כסגן בהגיא. שלחו אותי יחד עם רבים אחרים לעבור קורס מזורז להכרת הנשק, אולם לפני שגמרנו הסתיימו הקרבות, חזרתי לבית-הספר. דודי, המנהל, מת ממחלת לב ב-1954. היורשות, אשתו ובתו, ניסו לנהל את המוסד, אולם נואשו מכך, כשנוכחו כי רמתו של בית-הספר ירדה בהתמדה. שנתיים אחרי מות הדוד הן פנו אלי, ביקשו שאקבל על עצמי את תפקיד המנהל.

הסכמתי. עבדתי יום ולילה למען בית הספר.

1919: החלוק בחור

השעוריה היתה מזועזעת, לפתע מבחינתה הציבורית. הציבור כבר היה רגיל למעילות באמון מכל סוג שהוא. קציני-צבא ניצלו את תפקידיהם ומעמדם לצרכיהם הפרטיים; פקידי בנקים השתמשו בצופנים סודיים, כדי להבריח סכומים של מאות אלפי דולרים לחוץ-לארץ; גוברי-עיריות ניצלו את כספי העיר רייה לתועלתם הפרטית. טח אחד בלבד נשאר טהור: החינוך. החינוך היסודי, התיכוני והגבוה, למרות שופגע מתככים מפלגתיים, טרם סואב בשחיתות אישית.

לפני חצי שנה היה נדמה כי גם בבתי-הספר התיכוניים במדינה אחזה האש. המשטרה עצרה מספר מבוגרים ותלמידים, האשימה אותם בגניבה ומכירה של שאלוני בחינות הבגרות. המורים עצמם, האחראים במישרין על מערכת החינוך, נשארו מחוץ לתור. הם רומזו, נגנבו ונעשקו — אך יום לא היתה בקערה הכללית.

עד ליום השישי, ה-22 בחודש שעבר. השעה היתה שש אחר הצהריים. ליד הבית מספר 14, ברחוב סוקולוב בצפון תל-אביב, עצרה מכונת משטרה. קצין וחמישה שוטרים ירדו ממנה. הקבוצה עלתה במהירות לקומה השנייה, ירדה לאחר חצי שעה עם בעל אחת הדירות בבניין, המהנדס אליהו גלזמן, מנהלו של בית הספר המקצועי-תיכוני מונטיפיורי. אחד מאנשי החינוך החתיקים בתל-אביב.

עתוני יום הראשון יצאו בכותרות מרעישות: "מנהל בית ספר מקצועי נאשם במכירת תעודות בגרות מזויפות". (הטולם הזה 1130). מאוחר יותר התברר כי גלזמן עסק רק במכירת תעודות גמר של המוסד אותו ניהל, והאשם בכך כחוק.

***

עבר חלוצי לזמן

מהנדס אליהו גלזמן אינו הטיפוס הרגיל של המועל או המזיף המקצועי. לא אנשים רבים במדינה יכולים להתגאות בעבר חלוצי כה עשיר כשל המנהל. בריירתו הנאה ברחוב סוקולוב 14 סיפור גלזמן, ששחרר ממעצרו בערב הג השבועי עות, לכתב, "העולם הזה":

נולדתי באודסה שברוסיה ב-1903. בגיל שנתיים עליתי עם משפחתי ארצה. בגן ילדים למדתי כבר בארץ. בפתח-תקוה. כאותו מקום סיימתי את בית הספר היסודי. כשהייתי בן חמש היה אבי בין מיסדי עין-גנים שליד פתח תקוה.

היינו נתינים רוסים ובעיצומה של מלחמת העולם הראשונה, בשנת 1915, שלחו האמריקאים אניתי-קרב, תבוע מהתורכים להעלות את הנתינים הזרים הגתונים בסכנת הקרבות. על סיפון האונייה, עזבונו את הארץ והתגלגלנו למצרים, יון ובולגריה, עד שהגענו חזרה לרוסיה. לא היתה לנו כל כוונה להשאר במקום, והמשכנו עד שהגענו לחריבין במגורייה. שם המשכתי בלימודי וסיימתי את הגימנסיה.

המלחמה נסתיימה ובי-1919 חזרנו ארצה. אני התחלתי לעבוד כמכונאי בבית-חרושת גרמני ביפו, שהיה מייצר אבני-מלט ומרצפות. למדתי גם נגינה בצילו וחצוצרה בקונסרבטוריון שול-מית והייתי נותן שעורי-נגינה לילדים קטנים. סדר-היום שלי היה כזה: בבוקר הייתי עובד בלבנים, בצהריים הייתי מטיק את העבודה, בתחילה כדי להחזיר אותו לרמה הגבוהה, עליה

הווי

רוח הזמן

באידת, נעצר מסורף שברח מבית-חולים החולי-רוח בעכו, מכר בעשר-רית המחיר עבודות-יד שגנב ממחסן בית-חולים, טען, כשנעצר, כי בא לי אילת מאחר ושמע "שאפשר לעשות שם כסף".

***

אחוז הסימה

בתל-אביב, הביא אורח למשטרה ארוק כסף ובו שלושה שטרות של 50 ל"י, טען כי מצא אותו ברחוב, נעצר אחרי שהתברר כי בארוק היו 200 ל"י נוספות.

***

סקופ!

בעיר מכסיקו, מכסיקו, הוקנט במאי-הסרטים אמיליו פרננדז משי אלות עתונאים, שלף אקדח, פצע ברירות שני עתונאים וצלם.

***

האיש הישר

באידת, נעצר סוחר מקומי בעיצור מה של תקופת בן-אפרים, גרם לגלי-ניחושים ושמועות, ביקש מיומנאי ה-משטרה לפרסם כי נעצר רק בעוון הכאת אשתו.

***

ניכוי משפחתי

במת-יגן, חלם אורח כי פקידי מס-ההכנסה מעקלים את רכושו, הניף את ידו, הלם בראש אשתו, פצעה עד זוב דם, נעצר.

***

מזל ביש

בתל-אביב, ניסתה אשה קשישה להתאבד, קשרה את חגורת-החנק למעקה המדרגות, קפצה לחלל בית-המדרגות, קרעה במסקלה את החגורה, נפלה מגובה של שלוש קומות, יצאה בסריטות קלות בלבד.

***

על הרבעה לא אישכנו

בקרית-גת, קנה ציון לוגאסי תיש להרבעה, תלה על שער חצרו שלט: "כאן תיש הרבעה מוסמך".

***

למהדרין

בנירווק, ארצות-הברית, נעצר ה-רב מכס פליישין, בן ה-64, כאשר נסיון לשלוח שני פקודי-משלה נוצריים, כדי שיעלימו עין מעברות על כשרות במועדון לילה יהודי בעיר ולא יתבעוהו לדין כעון הפרת חוק התקנים.

***

טיול ותיוך

בתל-אביב, התעורר יצחק דניאל משתו, נוכח כי בגדיו מעופפים באחיר, גילה כי גנב שלה את מכנסיו דרך אשנב דירתו בעזרת מקל-טיול.

***

תחרות בתל-הגנת

בתל-אביב, בעת הקרנת סצנת-עירום של הסרט הנערה, הגופה והפנינים, הופיעה צעירה עירומה במר-פסת מלון פרק ממול, זכתה למחאות כפיים של הצופים.

***

קוד המנגנון

בירושלים, תלש המנהל של אחד ממשרדי הממשלה מן העתון מודעה שהמליצה על שרון מעורר שויצרי בעל מנגנון חדיש המשמיע בזה אחר זה צלצל רגיל. צפירת מכונת, נביחת כלב, ירית אקדח וירית תותח, תלה את המודעה על לוח-המודעות בצד רשימת פקידים מאחריה, ביקשם להזמין את ההמצאה.

זכירת היזבל נמשכת:

הצעה מס' 4

מכונסי דקרון

קל ונעים לקרר

בצבעים מודרניים

DUPONT DACRON — MADE FOR — ORG

21⁷⁵⁰

אביב

תל-אביב — ירושלים — חיפה

פקידים!

תלמידים!

הרשמו עזי היום לקורס קיץ ל-

קצרנות

עברית ו/או אנגלית (שני חודשים, סעמים בשבוע)

נ-אלסן גרגי (GREGG). המנהל: ח-ברקמא (קמפינסקי). תל-אביב, רחוב גורדון 5. חצלה מובטח!

מה

היסט

תקבל פרס

המנהל

על ידי הקצינים יונה גילבין וברוך שחילי. מפעם לפעם היה גילבין מתרגו וצועק: „שקרן! אם לא תגיד לנו את האמת אהפוך לך את הבית.“ ביקשתי שלא ידבר אלי בטון כזה והוא הנמיך את קולו. השאלה שחזרה גם פה הייתה: איפה הכסף? ידעתי שהכסף שאליו התכוננו, היה זה שמסרו בידי השליח שלהם שושלה אלי.“

עם שוודי היה בחיים, ולאחר מכן כדי על אותה רמה. כאשר פנו אלי היורשות את התפקיד, דרשו ממני לא להתערב על הכספים. הן המשיכו לטפל בצד הפיננסי המוסד. כמעט תמיד היה תקציב בית מעורר. רק השנה התחילו הדברים להסיט לומר שעלינו על דרך המלך גם חגיגה הכספית.

***

ברוגו רב זכרונות

משך כחצי זמן סיפורו של גלומן לא פסקה אשתו מלהתערב בשיחה. ברוגו רב ובשפה הרוסית, ייעצה לבעלה שיפסיק את סיפורו. כאשר הגיע המנהל לפרשה האחרונה והמכרעת בחיי, נתבקש להסבירה. לאחר היסור סים רבים המשיך בסיפורו, הפסיקו מיד בעצתה של אשתו.

***

שני מקדמי רדיו ושדוח

זמן למצב כזה שהרשינו לעצמנו לא נעביר לכתה גבוהה יותר תלמידים, שר-לימודים לא הניחה את הדעת ולא לקבל מחרשים שציוניהם לא היו מספיקים. את עבודתי בשקט ובסדר. הייתי משוכך הגענו סוף-סוף אל המנוחה ובית הספר נבועות מספר אל כותרות העתונים ואל דעת הקהל.

היה ביום ששי, בשעה שש לפנות ערב. את הליל לקול לצלול הפעמון. בפתח קצין מטרה וקבוצת שוטרים. הקצין

1936: המנהל הדור

כי יש בידו פקודה לערוך חיפוש לא שאלתי שאלות ועורתי להם לחפש. בערך במה העניין. הם פשטו על כל חייטו בכל המגרות. הקצין יונה גילבין כל הזמן רק שאלה אחת: איפה הכסף? שאין לי שום כסף. באמת לא היה לי. התרגו ואמר שיהפוך את כל הבית, אבל כסף הוא ימצא. „איפה הכסף שלנו?“ הוא כל הזמן, בשעה שהשוטרים הפכו את כל בחיפושים. בתחילה דיבר בשקט, אולם חזרתי ואמרתי שאין לי שום כסף הת-אמר לי „אני יודע גם לצעוק.“

לקחה את כל הכסף שלי ושל אשתי (לי רק לירה בכיס) ניירות, עטים נובעים בדו"ח כל דבר בדירה שעלול לעורר בין היתר רשמו שני מקלטי רדיו. אחד משנת 1934, והשני של בני הקטן שקיבלו לברמיצוה. כששאלה אשתי מדוע הוא חפצים השייכים לבני, לא טרח השוטר להשיב.

סיימו את החיפוש, בקשו ממני השוטרים וות אליהם. נסענו יחד לנפה הצפונית ב יהודה הלוי. למעלה משעה נחקרתי שם

כהמשך לסיפורו של המנהל, מביא "העולם הזה" את עדויותיהם של מורה ותלמיד שהיו מעורבים ישירות בפרשה.

„מאו ומעולם היתה משפחת גלומן שלט בבית הספר, ללא כל התערבות של גורמים מן החוץ.“ סיפר אחד ממוריו החותקים של בית הספר מונטיפיורי. יוסף גלומן הקים את מוסדו במטרה לעזור לאותם חלוצים, שביקשו לחדש את לימודיהם, שהפסקו בגלל העליה ארצה. הוא הצליח להתקשר עם מספר מכונים בצרפת, שבהם לא היו מקפידים במיוחד על קבלת מתלמידים זרים ועל בדיקת התעודות. במיוחד התקשר עם המכון הטכני הגבוה בקאן, שהיה ידוע ביחסו הליברלי לגבי זרים.

מספר ניכר של בוגרי המוסד נסע לאירופה ובמיוחד לקאן, שם קיבל תואר מהנדס. בית-הספר הוקם ברחוב יהודה הלוי, ורק שלוש שנים אחרי הקמתו, עבר לרחוב מונטיפיורי ואימץ את שמו. זמן קצר אחרי ההעברה אירע סכסוך בין ההנהלה וחברי-המורים. הרקע: אי-תשלום המשכורות. רוב המורים הותיקים נטשו את המוסד, הקימו מכון משלהם שהתקיים חמש שנים בלבד, נסגר בגלל קשיים כספיים. בין אלה שנסעו בשנים הראשונות לקאן היה גם אליהו גלומן. עז או שימש כפקיד וכמורה-עוזר בבית הספר של דורו.

כשתור, מצויד בדיפלומה של מהנדס חשמל, החל גלומן הצעיר עובד כמורה לאלגברה ושרי

1959: הנאשם עצור

המנהל ואשתו

כפי שצולמו בראיון מיוחד שנתנו לכתב העולם הזה, סיפורו של המנהל קלח למישרין, כל זמן שסיפר על תקופת חלוצותו בארץ. לאחר שהגיע לפרשת זיוף תעודות-הגמר של בית-ספרו, נערה בו אשתו ברוסית והמנהל החליץ השתתק, טרב להוסיף מילה או הסבר כלשהו על מעשיו שהביאו להדחתו מתפקידו.

טוט-טכני. אחרי תקופת השפל, שבאה למוסד בעקבות הפילוג ופרישת חלק מהמורים, באה תקופת גאות. מספר התלמידים היה רב והמצב הכספי השתפר והלך. ב-1935 הוקם ביוזמת מספר מורים, בעלי משרות חלקיות, בית-ספר תיכון. גלומן המשיך להורות בבית-הספר החדש ומילא גם תפקיד מנהלי.

***

60? י"י עבור שארון

תלמידים נבחנו בבחינות הבגרות, וזכו לתעודות ממשלתיות. הענינים הכספיים רוכזו בידי המנהל והמוכירה מרים זוברמן. סמוך לקום המדינה עזבה המוכירה את עבודתה בבית-הספר, פתחה לעצמה חנות מהודרת לאופי נת גברות ברחוב שינקין בתל-אביב. כל אותן זמן חתר גלומן בהתמדה לקראת מטרות הגדול לה: מישרת מנהל בית-הספר. אחרי מותו של המנהל באה תקופתה של שפלה לבית הספר. גלומן הצליח להעמיד את המוסד על רגליו תוך זמן קצר, השני את הכרתו של משרד החינוך. השנה הגיע בית הספר לשגשוג, שכמוהו לא היה בכל שנות קיומו. כולם היו אופטימיים באשר לעתיד המוסד. ויותר מכולם המנהל גלומן.

רק לפני כשלוש שנים התבסס מעמדו של גלומן בבית-הספר. זה היה באחת מעונות השפל של המוסד. גלומן והמורה הותיק אהרון בועז, שהוא עצמו בוגר המוסד, שינסו מתניהם ובת-נופה גדולה השתלטו על הענינים, החזירו את בית-הספר למקום כבוד במערכת החינוך. כתר צאה מכך, הפכו השניים לשותפים חלקיים יחד עם אלמנתו של יוסף גלומן.

את המורים היה גלומן שובה בחיובי המצוי דיים וביחסו החביב. התחדה השבוע מורה: „מי יכול היה לתאר לעצמו מה מסתתר מאחורי החיך האדיב? בשעה שהיה גלומן מגיש לי לחתום על תעודה והיה מספר כי זה תלמיד מצוין שסיים לפני שנים אחדות, התחתי מבלי להסס. כולנו עשינו כך. איש מאתנו לא חשד במאומה. פעם אחת, לפני היותו מנהל, כאשר ניכתה המזכירות מאחד המורים סכום כסף ניכר, כדי להעבירו למס-ההכנסה והכסף לא הועבר, התמרמר גלומן מאוד כשסיפר לו ה-מורה על כך, הסכים לשלם מכיסו מחצית הסכום.“

היודיו החשוב ביותר בפרשה ואת היה זה של חייל בן-טובים, שהיה מעורב בפרשת התעו-דות המזויפות ובפרשה הקודמת של מכירת השאלונים של בחינות הבגרות. סיפורו של צעיר זה, הינו אופיני למאות רבות של צעירים אחרים, אשר עברום רכישת השכלה פרושה תעודת-הגמר בלבד.

סיפר הצעיר החינני בחדרו שבחילה המפוארת של הוריו: „אני לומד שנים אחדות לבחינות האכסטריניות. נבחנתי כבר בכל המקצועות ונות-רה לי עוד בחינה אחת באנגלית. בהודש אוקי-טובר פנו אלי מספר חברים, שגם הם לומדים בחינות. סיפרו שהם יכולים לקנות את טפסי-להם את הכסף וציפיתי לקבל את השאלון של הבחינה שהיה עלי לעבור.“

***

250 תמורת בחינה אחת

מן מה לאחר מכן ניגש אלי חבר, הלומד אתי בבית ספר של ערב בתל-אביב, ואמר לי כי יש לו אפשרות לשיג תעודת גמר של בית-ספר תיכון אצל מישנה, במידה ואוכיח לאותו אדם כי עברתי בהצלחה את רוב הבחינות. קיבלתי אישור שעברתי את כל הבחינות מלבד אחת. נתתי אותו לאותו בהור, בתוספת סכום הכסף שביקש. הוא דרש ממני 250 לירות. זה נראה לי כדאי בהחלט, כשנזכרתי בלילות הארוכים שהייתי דוגר על הספרים. לא רציתי לבקש את הכסף מהור, כי ידעתי שאהיה נאלץ לספר להם לשם מה הוא דרוש לי. וידעתי שהם יסרבו בתוקף להסכים. „לקחתי את כל החסכונות שלי ומסרתי לב-חור. כעבור שלושה ימים הביא לי הבחור תעו-דת-הגמר של בית-הספר הריאלי מונטיפיורי. על גבי התעודה היו חתימות אחדות, כנראה של מורים. לא ידעתי באותו רגע למה התעודה טובה, ולשם מה אני יכול לנצל אותה. הדבר היחיד שאהיה מפונו, היה שמה אכשל בבחינה שנותרה לי, ולא אוכל להמשיך בלימודי החי-מי בטכניון.“

החבאתי את התעודה ושכחתי אותה. רק כע-בור מספר חודשים, כאשר קראתי בעתונים על השערוריה של מנהל מונטיפיורי, תארתי לעצמי שהמשטרה עלולה לגלות מי היו הקונים. היצאתי את התעודה והשמתי אותה. המשטרה עצרה אותי, אולם שוחררתי אחרי שסיפרתי את כל הסיפור בחקירה. כעת אני ממשיך ללמוד לאותו מקצוע בו נכשלתי. הייתי פזוי וילדותי. הורי מייצעים לי עתה בדיוק מה לעשות בכל מקרה.“

***

בני הכרה ומטיפנדריות

ומיים אחרי שחרורו, חזר מנהל מונסי-פורי לעבודתו בבית הספר. למכרים, שה-ביעו את השתוממותם על-כך, ענה המנהל בפשטות: „מה יש, הרי לא רצחתי אף אחד ואני מוכרח לעבוד. אחרת לא יהיה לי ולמש-פחתי ממה להתקיים.“ דעה שונה היתה למשרד החינוך. לאחר שגורע על חזרתו של גלומן לתפקידו, שלח המשרד הוראה דחופה להנהל, תבע להדיחו עד המשפט. אחרת, איים משרד החינוך, בתוסל ההכרה הממשלתית בבית-הספר. ביטול ההכרה פירושו חוסר פיקוח מטעם משרד החינוך, ומה שחשוב יותר לבית הספר הפרטי, ביטול שיטת שכר-הלימוד המודרג ומתן הסיטיפנדיות לתלמידים.

גלומן נתבקש על ידי ההנהלה וחבר המורים של בית-הספר, לו הקדיש 30 משנות חייו ללכת הביתה.“

לביטחונה. אילו היתה המשטרה מודיעה, שהיא מבטיחה חסינות לכל מי שיביא לה עדויות והוכחות, היו מתגלים דברים רבים.

במסדרונות העירייה התעוררה השאלה: מה עשתה ועדת הביקורת העירונית משך כל השנים האחרונות? כי ההאשמות על מתן שוחד לא היו חדשות.

בכל הפרשה, לא נראה איש באור מגוחך יותר מסגן ראש העיר ראובן אהרונוביץ. כל מי שחקר בפרשה שמע, כי לפני ארבע שנים נערכה חקירה פנימית של העירייה, בדבר האשמות כי אלכסנדר כהן קיבל שוחד. היה זה בעקבות תיגרת ימים שפרצה בין המהנדס בנציון וייץ לבין מהנדס העיר, בבנין העירייה. כאשר רצו באי-הבית לקרוא למשטרה, טען וייץ (שנפטר לפני חדשים אחרים): "הוא לקח ממני שוחד!"

על פי הצעת סיעת חרות, שהיתה אז בקואליציה, הוקמה ועדת חקירה. בראש הוועדה עמד אהרונוביץ. אולם משנשאל ש"בוע סגן ראש העיר (דתי לאומי) על אותה חקירה היתמם, שיקר ביודעין באמרו כי אינו יודע דבר אודותיה.

אהרונוביץ התחייב בשקר שני, הפעם בהשיבו למשטרה. החוקרים פנו אליו בבקשה, להמציא להם פרטיכל הדיונים של אותה ועדת חקירה. סגן ראש העיר הודיע, כי לא נרשם פרטיכל כזה — טענה שהופרכה במהרה, כאשר ערכה המשטרה חיפוש בין מיסמכי העירייה וגילתה את הפרטיכל.

מדוע התנהג אהרונוביץ בצורה מופקרת? התשובה מונחת, אולי, ביחסים המשונים שהתפתחו בין עסקי העירייה לבין קבלנים בבני-ברק, על רקע משטרה-הפקר ששרר בועדה לבנין-ערים במקום.

תערוכות

מסך האבק

התערוכה החקלאית, שנוהלה על-ידי החברת הממשלתית לתערוכות החקלאיות, זכתה לבקורת חיובית ביותר. זרם של חצי מיליון מבקרים, שזרם לתוכה בשבועות קיומה, חתם באישור המוני על בקורת זו. בניגוד למפעלים ישראלים דומים, לא נילתה הפעם למפעל זרם הלחישות או ההפסדים הרגיל. השבוע, 10 ימים בלבד לאחר נעילת התערוכה, התפוצצה שערוייה ראשונה. איימה להעמיד בצל את שמו הטוב של המפעל. תמורת תשלום מהיר. אחד הספקים, שסיפק את החמרים הדרושים להקמת התערוכה, היה בית החרושת למרצפות של משה פתח אקראטיין התל-אביבית. לפני כחודש פנה בנו של בעל המפעל, צנחן-לשעבר גיורא אקראטיין, לגובר התערוכה, חיים אייזנר בן 42, ביקש לגבות את הסכום של 1150 ל"י, המגיע למפעל תמורת עבודת הריצוף, שביצע בשטח התערוכה. הגוי בר היה עסוק במשאומתן מייגע עם קבלנים וספקים שונים. אקראטיין, גבה הקומה והיה מסורק בקפידה, חיכה בסבלנות לתורו.

על מה שארע לאחר מכן, סיפר הגובה הצעיר: "אייזנר הכניס אותי לחדר, בדק את החשבון ואישרו. אחר פנה אלי — אסי, דר לך תשלום מהיר, אמר, אם תחחר על 150 ל"י מהסכום המגיע לכם, אתם תפסו קב"ל 1000 ל"י בלבד. ההצעה היתה מביכה. כמעט והסכמתי, אולם ברגע האחרון נרתעתי." חפכו ממשלתי? אקראטיין חזר לביתו, מיהר לספר לאביו על הצעת הגובה. השניים נסעו לתערוכה החקלאית, פנו אל אבשלום צורף, מנהלה, סיפרו לו על העניין. צורף הבטיח להקים מיד ועדת-חקירה.

בשיחה שנייה הודה צורף: "הדבר באמת אירע, אולם איני יודע אם אייזנר התכוון להכניס את הכסף לכיסו, או לחסוך אותו לחברה הממשלתית. בכל אופן, המעשה עצי מן פסול לחלוטין." למרות הודעה זו לא הופסקה עבודתו של אייזנר.

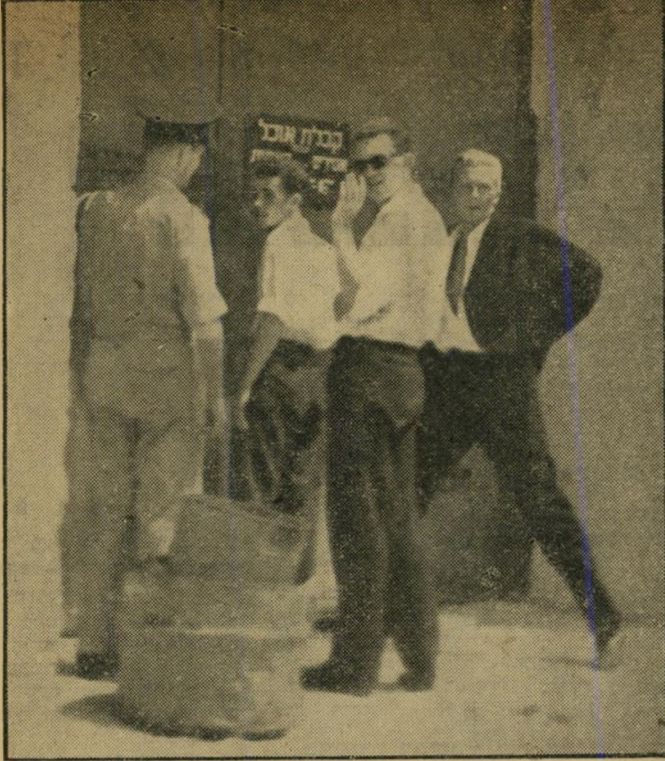
אייזנר עצמו התחמק השבוע מהסבר. לא חר שקבע ראיון עם כתב העוולס הזה, שכתב כי הבטיח להסביר את העניין. מיהר להיכנס למכוניתו, השאיר מאחוריו פס של אבק.

אורחים

היום התשיעי בשבוע

"כתיבה היא מקצוע נהדר, כמעט כמו שתייה". התחזה פעם הסופר הפולני הצעיר

הכנסות התערוכה למעלה ממיליון ל"י, מזה כ-300 אלף ל"י מדמי כניסה. היתר יזכייים עבור האינטונטר הקיים.

סופר חלאסקו מוביל לבית-המשפט ולתא-המעצר ככלא יפו סיגריה בוערת לזרוע השכנה

פסח פנה אל המעבדה במטבח.

פרידה חזרה אחר עשר דקות. הוירה היתה ריקה ודוממת. היא מיהרה למטבח, הסיטה את השמיכה התלויה על פתח המעבדה. לרגל ליה, על הריצפה, היה מוטל בעלה על פניו. בדיו היה תקע החשמל. הוא היה מת.

תליאביב המציל שלא ניצול

חבר מועצת-העיר אברהם בויאר, אינו דור גל ברחיצה דרומינית. לכן הוא מקדיש תשומת-לב מיוחדת לחוף-הרחצה הרחי בתל-ברוך, בו הוקצבו שלושה ימים לגברים, שלושה לנשים (יום שביעי, הוא יום השבת, לאפיקורסים בני שני הימים).

בהשתדלותו של בויאר, הקדישה העירייה תקציב מתאים לשיפור חוף זה. התקציב כלל 14 ימי עבודה לסילוק הסלעים התת-מימיים, היוצרים זרמים מסוכנים. אולם כאשר שר בא בויאר בשבוע שעבר לחוף, שאל את המציל-העוזר התורני: "כמה ימים עברו כאן?" נדהם לשמוע את התשובה: "שבועה!"

תחנה נמושה. בויאר לא איבד זמן. הוא מיהר אל נתן לוי, האחראי על החוף. שאל אותו על אותה השאלה. לוי לא ידע כי הסוד נגלה. השיב: "14 ימים"

עתה לא התאפק עוד בויאר. הוא הקים שערוייה. הוא לא נרגע גם כאשר הסביר לו לוי, כי צמצם את העבודות בחוף זה. כדי לנצל את הפועלים לשיפור חוף אחר בתל-אביב.

לוי הבין כי יש לעשות משהו. הוא עשה את הדבר הרגיל בארץ: בסוף השבוע שעבר קיבל המציל הבלתי-זהיר הודעת פיטורים. התוצאה: בשבת האחרונה הופתעו המוני המתרחצים, שנהרו לחוף תל-ברוך, להיחכך כי אחת משתי תחנות-ההצלה נטושה, וכי מחצית החוף אטורה לרחצה.

תזכיר

ניסויים בכוח

מדר המורים היסודיים, נגד מוכי רם הכללי שלום לוי, מתחוק. כל שידוליו של מרכז המורים להניע את המורים לתרום מכספם להקמת בית-מפואר, בו ישכון ה"מרכז, לא הועילו. שלום לוי, אשר העולם הזה (1026 והלאה) הקדיש סידרת מאמרים לדרכי-פעולתו, איים השבוע במפורש, כי ינכה באופן אוטומטי ממסורות המורים את רבע מיליון ה"ל" הדרוש להקמת הבנין המיותר. פרקליטו של ירחמיאל לוי, הקבלן שנמלט לחוף-לארץ, שימש ה"שבוע נושא לתלונה מקצועית, מטעם שניים ממשתכני הקבלן המרומים. חלקו של הפרקליט בפרשה זו הוזכר לראשונה בעוולס הזה (1133). אשר גילה את הצורה בה הצליח לוי להימלט מן הארץ, וגם את העובדה כי היה זה הפרקליט אשר שכר עבורו את המונית וליחהו עד לפתח נמל חיפה.

לו ויסקי. ניסיתי לשכנע אותו שוב, ש"מוטב שישתה קפה. אך הוא עמד על שלו. לא רציתי לעורר מהומות ומזגתי לו כוסית. לידו ישבה אשה בת 35, שגרה כנראה לא הרחק מכאן, והמבקרת בבאר לעתים קרובות. חלאסקו פנה אליה וביקש אש. היא לא הבינה את שפתו והוא הסביר לה בתנועות ידיים. היא הושיטה לו קופסת גפרורים. הוא שלף סיגריה מכיסו, הציתה, משך אליו את יד האשה, והצמיד את הסיגריה הדולקת לזרועה.

"האשה התחילה לצעוק והוא סחב אותה בשערותיה. שני חבריו שבאו עמו, סחבו את הכסא של האשה מתחתיה, והיא נפלה ארצה. כל זה קרה ברגע. רצתי מאחורי ה"דלפק וצעקתי עליו בפולנית, על שהוא מעיז להכות אשה. בתגובה התנפלו עלי חבריו והחלו מכים אותי. תפסתי אותם אחד אחד, וזרקתי אותם החוצה."

"כשהשלושה היו בחוף, ניגשו לגדר ה"אבן המקיפה את הבנין, החלו שוברים אותה והמטירו עלי אבנים גדולות. בינתיים הגיע שוטרי-המקוף שעצר אותם ושלח להוציך ניידת. כשהגיעה המשטרה התנהגו שלושתם כמו ילדים טובים. חלאסקו פגש מכר על המדרכה ואמר לו בפולנית: "שלח את המשטרה מכאן, אני אשלם כבר בעד הכל." המשטרה לא הסתלקה. חלאסקו נעצר, שוחרר למחרת בערבות, יועמד לדין. אלא שספק אם מקרה זה ישנה את דעתו כי "איך מקצוע נהדר יותר מאשר השתייה."

אסונות

שירת שבת

"אני מוכרח לעבוד, פרידה, אף על פי שהיום שבת." אמר הצלם פסח וילבר ל"אשתו. אם אסיים את העבודה נוכל להר"יח עוד כמה לירות." האשה האדוקה, שראשה עטוף תמיד במטפת, סרבה.

פרידה התגעגעה אותו רגע לזמן בו היה עדיין בעלה בריא, מסוגל לעבוד במקצועו. בניין, אז לא היו כל בעיות של עבודה בשבת. מאז עלה ארצה, לפני 11 שנה, עבד פסח בבנין, השתכר יפה. הוא נשא אשה, הוליד שתי בנות, חנה (8) ופנינה (5). לפני שלוש שנים, כשעבד בסולל-בונה, ארעה לו תאונה עבודה, שגרמה לו להחליף מקצועו.

המוסד לביטוח לאומי איפשר לבנאי הנכה לבחור בין שני מקצועות: ליטוש יהלומים או צילום. פסח בחר בצילום, נשלח אל אחד הצלמים המובחרים בעיר, למד את ה"מקצוע במשך שמונה חודשים. לא היה לו כסף. הוא תלה שמיכה במטבח ודירת-המרתף שלו, הפך אותו לחדר עבודה.

דירה דוממת וריקה. בשבת האחרון זה עמד פסח לסיים הזמנה של תצלומי גן-ילדים. הוא לא חפץ להתחכך עם אשתו בנוכחות אחותו, שביקרה ארבע שנים, חיתר. ב"11 בלילה יצאה אשתו ללחץ את גיטתה לאוטובוס האחרון הנוסע לחולון.

מארק ("היום השמיני בשבוע") חלאסקו (26). אולם מאז עובד חלאסקו את פולין מולדתו, לפני למעלה משנה, לא חזר אליה מחשש פן ייאסר עקב הצהרותיו בעולם המערבי בגנות המשטר הקומוניסטי — ("כמו: "איך דבר כזה שנקרא קומוניסטי!" — היו לו כמה וכמה הדומגמות ללמוד, כי השתיה אינה נהדרת כל כך, כפי שהוא רואה אותה.

כאשר שהה חלאסקו גבה-הקומה וה"בלונדי, לפני שמונה חודשים, בברלין המערבית, שם הוסרט סרט לפי היום השמיני בשבוע, הוא זכה לתהילה רבה. מלבד את-בתו לכוכבת הסרטים הגרמניה סונייה זינגל, וקבלות-הפנים שנערכו לכבודו, הובטח לו גם, על-ידי ועדת ההצלה הבינלאומית, ביקור באמריקה וסידור אשרת-כניסה מיוחדת לתיירים. אולם או, באחת המסיבות לכבודו, הכניס חלאסקו, שמכנסי הגינס וחולצת ה"קאובויס הפכו לתלבושתו הקבועה, את אצ"בעותיו למיז ושרק בחזקה, "כמו חוליגאן ורשאי". כשאחד האורחים ניסה להתחרות בו בשריקה, הפך חלאסקו את שולחן המש"קאות. וועדת ההצלה ביטלה את הזמנתה.

סיבה בבקבוק. בסוף ינואר השנה, הגיע חלאסקו לישראל, כדי לבקר את ידידו, יאן רויצקי, קיבוץ ג'ישמואל. סילוקו מ"הקיבוץ עורר בשעתו סערה גדולה בי"ש ראל. העתונות האשימה את קיבוץ ה"שומר-הצעיר ג'ישמואל במק"ארתיוס. ואילו אנשי הקיבוץ לא הכחישו עובדות אלה, שכיסו אותם באיצטלה של מגיני פולין העממית.

אולם האמת היתה אחרת. חלאסקו גורש מהקיבוץ משום שהיה נוהג לנסוע ערב-ערב לחדרה ולהשתכר כראוי. בחזור, היה נספל לבנות המשק ולילדות. גם גירוש זה לא הניא אותו מאהבתו לטיפה המרה. יחד עם ידידו ירד חלאסקו לאילת, שם ניסו לסדר לו עבודה קבועה. הוא היה משתכר בלילה, מתעורר למחרת בצהריים, רץ קודם כל אל הבקבוק. הוא עזב גם את אילת, כשסיבת פרידתו מהעיר שהקסימה אותו, לדבריו, נעוצה בבקבוק.

פטרוניו של חלאסקו, בעתון הערב מעריב, ניסו לעזור לו בפירסום רשימותיו, רשימות ישנות, שהיו עמו מתקופת שהותו בגרמניה, נקראו בשם פרדי גרמניה. חלאסקו היתנה תנאי שהתשלום ישולם לו מראש. אחרי שקיבל פעם כסף ולא הביא רשימה, משום שהיה שתי, נפסק גם מקור הכנסה זה. חלאסקו התגורר בחדר צנוע במלון הס בתל-אביב, נתמך על ידי כמה מעריצים, אותם הכיר עוד בפולין, הפך לאורח קבוע בבארים ובמועדוני הלילה התל-אביביים. ב"יום חמישי שעבר הזדמן לחלאסקו, באחד מ"סירויים אלה, לאזינו באר, שברחוב הירקון.

סיגריה דולקת ליד. על ביקור זה סיפר השבוע מנהל המקום והמוזג שלו שמואל קפלן (47): "הוא בא עם עוד שני בחורים בשעה אחת ורבע בלילה, התישב ליד דלפק ההגשה. הרגשתי שהוא שיכור, והצעתי לחבריו שיומינו עבורו קפה. הוא פנה אלי ודרש בתוקף, בפולנית, שאמוזג

שבעה שנים הובקעו בוורצלוב - אולם השערוריה היתה גדולה שבעתיים

מי ששלה אותם?

שני שירים יהודי ידוע באידיש, המספר על גאון החסידות רבי נחמן מברסלב:

רבי נחמן מברסלב הוא שהורה / שלא ניתפש למרה שחורה / כי ימים קשים יבואו עוד / על כך, צריך שמחים להיות. אל תאבדו הבטחון — / צפן, קנה, הנבירי און! / וכל שאת היהודים יצורו / יבוא לו טוף שחור.

אלו נייעור רבי נחמן הידוע מקברו בברסלב, ביום הראשון השבוע, היה נוכח, כי לא היה רגע מתאים יותר להשמיע שירו, מאשר באותם רגעים בהם יודתה נבחרת הכדורגל הישראלית אבליה, בויה ומבוששת, אחרי הפסד לנבחרת פולין בשיעור 2:7. שבע יפול צדיק וקם — אומר הפתגם התנ"כי. אולם לנבחרת הישראלית, לא היתה עוד תקומה אחרי מפלת השבע שלה, הנוראה ביותר מאז שנת 1934, כשי הפסידה לנבחרת מצרים בתוצאה 1:7.

אין נבחרת כדורגל בעולם, שיש לה מונח פול על נצחונות. אולם מפלתה של הנבחרת הלאומית של ישראל אינה תוצאה של מקרה עיוור, או מול רע. היא תוצאה ברורה של פסע לאומי, פסעם של האנשים ששלחו את הנבחרת הזאת לקראת מפלתה, מתוך ידיעה כמעט-ברורה, מהו האסון המתרחש ובה.

***

שם עברי בזיון

משלת ישראל מקפידה על כך, שכל אדם הנוסע בשליחות המדינה לחוץ לארץ, יעבר את שם משפחתו הנימק לנוהג כמעט אבסורדי זה הוא שאדם הנימק את ישראל והנושא שם זה, אינו מביא כבוד למדינה. נוכח דקדקנות מופרזת בשטח זה, תמוהה מאוד העובדה, שבאחד מתחומי היי צוג הגדולים והמקפידים ביותר של המדינה — תחום משחקי הכדורגל הבינלאומיים — אין שום גוף ממשלתי המתערב, או חוקר, באיזו מידה יביא ייצוג זה כבוד למדינה. בממשלה, החוששת משמות זרים של כדורגל, די, לא נמצא גם אדם אחד, ששאל את השאלה: האם יש טעם לשלוח למצב זה, נבחרת כדורגל לאומית לפולין?

רק הזנחה פושעת מצד גורמים ממלכתיים, המרשים לעדת אינטרסנטים בלתי-מקצועיים ובולתי הגונים, לנהל עסק פרטי במסדה של עסק לאומי, היא שגרמה לכך, שמוסד המ דרדר מדי פעם בפעם את שמה של ישראל בעולם, יגולל חרפה נוספת על שם המדינה, היו שציפו לניסים. היו שציפו לגילויי הקרבה ומסירות על-אנושיים מצד כדורגלני הנבחרת, נוכח העובדה, שהם היו צריכים לשחק לא הרחק מהמקום, שם הציב היטלר את גרדומו. קירבה זו, והעובדה שבמשחק נוכחו 20 אלף יהודים, עוררה תקווה, שה כדורגלנים הישראלים ישאבו רוח מיוחדת וישחקו ברמה הממוצעת שלהם, אם לא למעלה מה. אולם לא ניסים ולא סנטימנטים יכלו לחפות על כך, שהנפסדת הישראלית היצאה בורצלוב את אחד המשחקים המפסידים רבים בתולדותיה. אף אחד מהכדורגלנים הישראליים לא התעלה על עצמו — ורובם שחקני בלוז דרגות נמוך מהנורמה שלהם בארץ. מדוע? הכדורגלנים הם האחרונים שאפשר לתלות בהם את האשם.

כי כל הורתה ולידתה של משלחת הכדורגל לפולין, הינה מסכת של שערוריות בלתי-פוסקות, וחוסר-לימוד מינימלי משיגאות העברי. אחרי חרפת סוקיו בשנה שעברה, נדמה היה שזה יהיה סוף סוף הפסקה. ופרנסי הכדורגל הישראלי למדו מהנסיון ההפוגה הגדולה במשחקים בינלאומיים תאפשר להם להכשיר סגל מתאים, שאם לא יביא נצחונות לישראל, לפחות לא יבייש את שמה ברבים.

תקחת אלה התכוד עד מהרה. התברר כי דעת הקהל ותגובות הציבור והאישים לחוד — ובחישות הקוגניויות והאינטרסים של עסקני ההתאחדות לחוד. הם המשיכו בשלהם.

***

רופא לפי מפתח

רשום ישבה הנהלת ההתאחדות לכדורגל על המדוכה, בדבר מינוי מאמן ראוי לשמו. חדשים הווכרו שמותיהם של מאמנים בינלאומיים רבים, אולם איש מהם

לא נקרא למלא את התפקיד. גם אחרי שיגור לה מאנדי — שהגיע שבוע לפני המשחק עם פולין — הביע את הסכמתו כבר לפני ארבעה חודשים לבוא ארצה, עוכב מינויו. מדוע? משום שניצני הפועל בהתאחדות המשיכו להשתעשע בתקוה, שכמאמן הנבחרת ימונה מאמנם, הנרי גיבונס, חיבלו במינויו של מאנדי.

במקום מרכיב מקצועי בלתי-תלוי, מונח לנבחרת שני מרכיבים, שניהם היו עסקני אגודות מדרגה שניה. אין מקום בעולם בו נשמע אבסורד נורא וחמור מזה, שהאנשים הקובעים מי יהיו השחקנים שיוזמנו לסגל ומי האנשים שישחקו, יהיו עסקני אגודות אינטרסנטיות. ואמנם מינוי אחילי זה הביא תוצאות מידיות. שני המרכיבים, שלמה פוקס מהפועל רמת-גן ובניבשט ממכבי יפו,

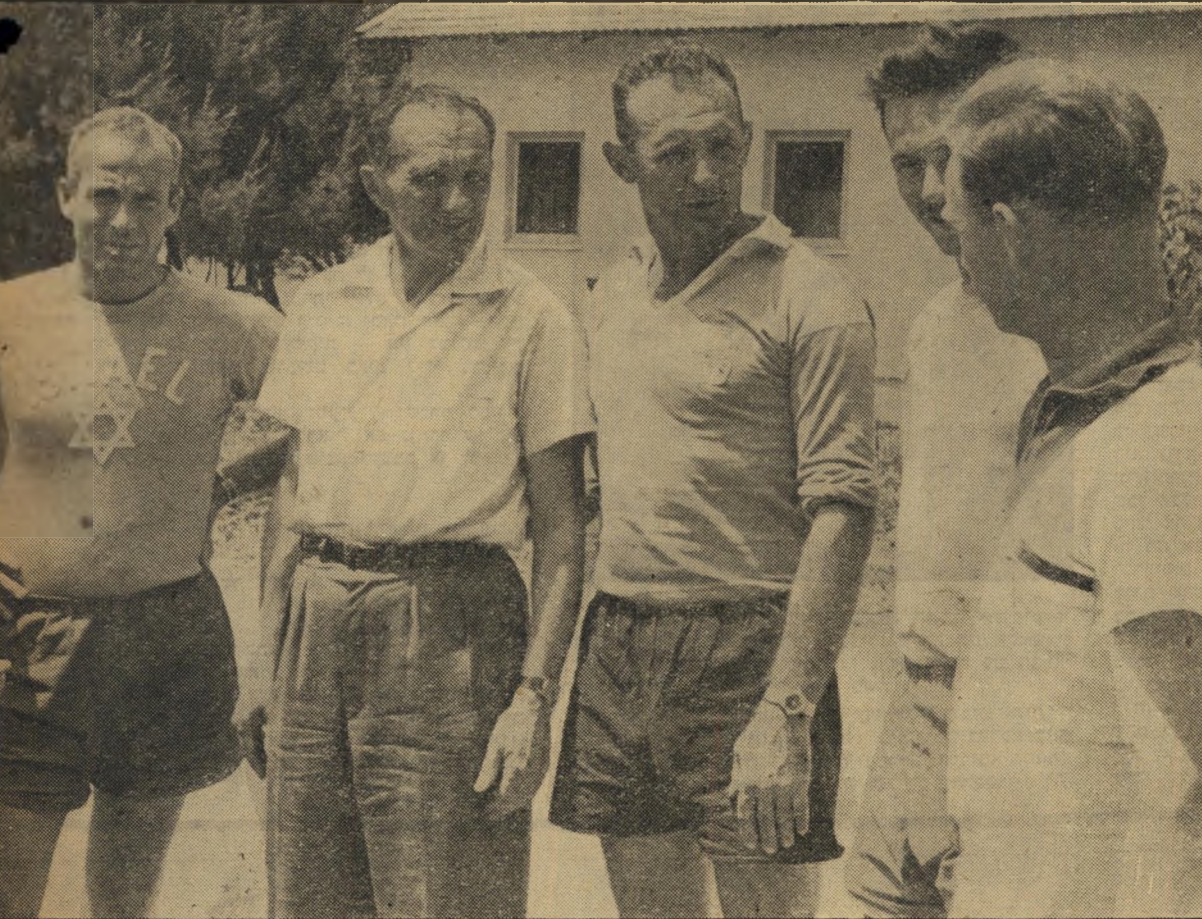
אגודת מכבי וגם רופאי אגודת הפועל נפילו. נבחר רופא אובייקטיבי, רחוק מעסקי ספורט. אחרי צילום קבע הרופא כי לבני דוד יש שבר בקרסול ואסור לו לשחק. אותו רופא-כירורג הופתע לנבחרת בדי-קתו, כשהוזמן, כתגמול, להיות נוכח במשחק הנבחרת נגד קבוצת אמריקה, כשראה את בן-דוד עולה לשחק על המגרש, כאילו לא קרה דבר.

***

לוייה חסרת תקדים

עצם הרכבה של המשלחת שיצאה לפולין, מראה שביסודו של דבר לא טובת הכדורגל קבעה את הרכב המשלחת, אלא האינטרסים של גוף הספילים החי סביב. די לציין את העובדה המדהימה, שאל

אירע ימים ספורים לפני צאתה לדרך. הת ברר שבתוך המספר הרב של המלחים, לא נמצא מקום לאלי פוקס, עוזר-המאמן וה- איש שאימן למעשה את הנבחרת, למן היום בו כונסה לראשונה. מאידך קרה דבר מוזר, שדחיקא למאן גיולה מאנדי, שהגיע שבוע קודם לכן, צורף למשלחת. גיולה מאנדי אינו זקוק לשום המלצה או הוכחה לגודל לתו בתחום הכדורגל. מיד עם בואו ארצה הצהיר, כי לקראת התמודדות הקרובה של הנבחרת, ינקוט עמדה פסיבית, לא יכניס שינויים בנבחרת, וממילא לא יסע לפולין. בשעתו עוררה הצהרתו זו כבוד. אולם תוך ימים ספורים, שונה המערך האישי של מאנדי. הוא צורף לנוסעים, במקומו של פוקס. אין שפק שמעשה זה השפיע הרבה על מוראל הבחורים.

צורת הנפסדת הלאומית

מימין לשמאל נראים: יוסף גולדשטיין ונחום סטלמן, שני הכדורגלנים היחידים שהתבלטו בוורצלוב. בנורצלב, מבין כל השאר, שהיו ברמה ירודה ביותר, המאמן אלי פוקס שלא נסע, המאמן מנדי שנטל במפתיע את האחריות לנבחרת, והשוער יוסוקר שטפג את שני השערים האחרונים מהשבעה.

15 כדורגלנים נילו שבעה מלחים — תופעה חסרת תקדים, אפילו באקלים הלוחיות של הכדורגל הישראלי. וזאת — מתוך רצון לשמור על תור הנסיעות של עסקני ההתאחדות, הנעשה על בסיס של שמור לי ואשמור לך.

כאשר התברר שהמגן בן-דוד לא יוכל להצטרף למשלחת, בגלל אי-מילוי חובתו ה- צבאית, לא מונה כל שחקן אחר במקומו. אמנם אפשר היה להכניס שני שחקנים, ששמותיהם נשלחו לפולין לאישור, ואשר נכפו מתוך המשלחת. אולם הם היו שחקני מכבי. אי-אפשר היה להכניס איש הפועל נוסף, מכיוון שלא נשלחו שמות של שחקני לא הפועל לפולין, ומתוך רצון ששחקן מכבי לא יתפוס את מקומו של שחקן הפועל, וכך יערער את מאזן האגודות — לא נשלח איש.

היו גם גילויים של איבה אישית, כמו יחסו של המרכיב שלמה פוקס לשייע גלור. בגלל חיכוכים אישיים קבע פוקס לעצמו נוהג, בשלושת משחקי הנבחרת האחרונים, להכניס את שייע רק 7 דקות לפני סיום המשחק מבלי לאפשר לו להתחמם — דבר שדיכא את שייע, הוריד את רוח-לחמתו, שיאה של שערורית המשלחת לפולין,

אין כל ספק, שמקרה זה נתן אותיותו במצבם הנפשי של השחקנים. כי גם בהרכב שנראה תמוה מאוד, לא היתה שום סיבה להניח שאפשרית תבוסה כה גדולה נגד נבחרת פולנית, שחסרה חמישה מטובי שחי. גם נחמיה בן-אברהם לא יכול היה להתאפק, שביזור מהלך המשחק, מלציון, שרמת הקבוצה הפולנית אינה עולה לפחות על רמת קבוצת א.צ. אמריקה, שניצחה את הנבחרת הישראלית 0:1.

התרופה לנגע המאיר של בזיונות לאור מיים בשדה הכדורגל, אינה בשמיים. העולם הזה חור והצביע עליה פעם אחר פעם. על המדינה להפקיע את ענף הכדורגל מידיהם ההרסניות של אינטרסנטים פרטיים. אם אין המשלה חובשת לעשות צעד מכריע זה בשלמותו, לפחות חייבת היא ליטול מידיהם של העסקנים צרי-המוח את חלקו הבינלאומי של ספורט זה.

אכתרוס פרותי

לומר את האמת: בעצם לא איכפת לי אם כתבו או לא.

פנים חדשות בנייר

את לא חייבת להאמין לי (1134/37) כש' הם אומרים שהם 'נמנים על סוג הגברים שנעזרות נמשכות אליהם' אבל את יכולה תמיד לנסות. לא בלי תמונה, כמובן. אתן מבינות, לא שחסרות להם נערות, הם פשוט רוצים 'להכיר פנים חדשות ואידיאליות'. ביטוי פנטסטי. הם משרתים עתה כצבא הסדיר, וכשהם יכולים להתפנות, הם מלפפים, כחדאי את האגו שלהם.

טייפים, בשביד העלמה

דחקא אלה שהיא מחבבת, מתחבאים להם באישי. (1134/38) בת ה'19 עושה עיניים רק לטייפים (בני 22-29). אתם יודעים: כאלה נחמדים וגבוהים בעלי חושי המורמוז'ש' כילים ויודעים גם להיות ידעניים.

טוב, אז אם אין כאלה, היא מוכנה להסתפק בסטודנט מן הסגנון.

ידיע בציבור

זה מספיק נורא כשטפסעשרה קטנה אומרת שכולם אומרים שהיא. תארנה לכן (1134/39) אומר שהוא יודע בציבור כאהרון החמוד. משהו לא בסדר אצלו. אני חוששת. ואינני מתכחשת לדבר, שבגללו הוא שוכב עתה בבית החולים קפזן ברחובות, במחלקה האורטופדית, ואני מקווה שמה יחלים במהרה. הוא שולח שירים לגני צה"ל. הוא בן 26 ואומר שהוא משכיל, אבל לא אינטליגנט במרכאות, זוהר, אך לא שחיצר. חיבב אולם לא מתוק מדי. אינני בטוחה כל כך.

כמו דינה ברזילי

סרן גד רפאלי הלך כחדאי לאכול צהריים כאשר ישבו (1134/40) במשרד הצבאי גרוש התיקים לכתוב לי. אינני יודעת אם צבע עיניהן כחול וצבע שערן ערמוני ומשקלן 58 קילוגרם וכולי וכולי — אך אם להאמין להן, הריהן משתעממות וגלמודות למדי במחנה.

אנב, מישהו חייב היה לומר לחיים חפר, אם לא הבין את זה בעצמו, שאם גובהה של דינה ברזילי הוא 160 סנטימטר ומשקלה הוא 58 קילוגרם, הרי גובהה כמעט שווה, אם היא עומדת או שוכבת על צידה.

נערת השבוע

טפסעשרה והמצב

הייתו לא? אני כן. הלכתי עם אחותי הנבלה עשתה לי טובה חמורה כזאת. היא כל כך טפשה אני אומרת לך שאפשר להתפוצץ ממנה. עכשיו אני יודעת מאיפה יש לה את הבגרות שלה בטח קנתה אצל המנהל הוא שכחתי איזה הלהאי שיתפסו אותה לא איכפת לי. היא עוד מעיזה להתחכח אתי בכלל ולהגיד שמלכת היופי של השנה שעברה הייתה שרה טל כל העולם יודע שזאת הייתה מרים הדר. כדאי לה נורא יושבת על ברכים של כל מיני ראשיעיר. אז מה רציתי להגיד — כשהלכנו לנשף אמר לי מישהו שאני פי מיליון יותר יפה מכל אחת מהמועמדות ולמה אני לא מועמדת בטח היתתי נבחרת. או אמרתי לו שלא השת' געתי אבל אני דחקא משתגעת לנסוע לאמריקה ולכל מיני מקומות ומה את חושבת? לא הייתי נבחרת? לא חשוב. היא דחקא די נחמדה הרינה יצחקוב הזוהי שנבחרה אבל מס. 73 מצאה חן בעיני אבל השמלה שלה לא הייתה יפה בעד זה... לא איכפת לי אני אלמד אחרי הגימנסיה משפטים או בטח אבחר.

כי עכשיו המודה היא מלכות חכמות צריכים לדעת הכל מה שקורה מי נבחרת וזה... אז אני נורא מתעניינת. כי בכלל צריכים לדעת מה שקורה בעולם. בן-אפריים זה הוא נורא שמן בחיי והוא מהבאנק בנתניה בטח היה נורא פיקח אם עשה כל מיני ספקטאקולציות כי לזה צריכים שכל אבל הפשע לא משתלם. והקבלן הוא שהסתלק מארץ סידר את כולם לא הוא האהובה שלו ובאמת אנילא מבינה אז מה אם מוכרים כרטיסים מזוייפים? העיקר שהם דומים לכרטיסים סתם ואפשר לנסוע בהם את יודעת, אחת המוע' מדות שאמרה שגם היא סטודנטית למשהו לא יודעת כלום מה שקורה איך היא יכולה להגיד שהיא משתגעת אחרי הירקון? רואים שהיא חפאית אחותי הנבלה אמרה שהירקון מריח בערך כמו העניינים בחיפה. איך היא יכולה להיות כל כך מטומטמת? הייתי בחיפה האחיר שם נפלא. זה נכון, בחיי, מה שכל הפסיכולוגים כותבים על ההורים שהם לא מבינים את הילדים שלהם. תראי את אמא שלי היא לא מרשה לי לקרוא בלשים ושמה שאני קוראה עתון ערבי, שם יש דברים הרבה יותר נוראים.

הייתי מתפלאה מאד אלמלא היתה הזמנה זו באה: "...אנו חברה, נורא טובים, הנוסעים בטיול המפורסם המכונה מיבצע צבר. הטיול, כידוע, מאורגן על קטנועים. היות ולכולנו יש רכב זה, מחפשים אנו בנות'לחיה כדי למלא את החלל הריק במושבים האחוריים. באות בחשבון רק נערות בוגרות צה"ל המבינות טיול מהו... ואל להן לשכוח כי הטיול הינו ל'50 יום באירופה". רוציית? או כתבו אל משרד הנסיעות עתידתורס, רחוב פינסקר 2, עבור 'בני הטובים'.

כדי גינונים של טכס

סיסמתו של (1134/35) בראש המכתב, היא ב.ג.ש.ט. שרק אחרי קריאת מכתבו היפה הבינתי, שכונתו היא — בלי גינונים של טקס. 'אודה על האמת, הדבר נעשה מתוך שיעמום, לפי שבמסגרת בה אני שוהה עתה סגור, יבש וקר. צבא. או אם תרצי — נח"ל. גמרתי אומר להעזי ולפנות את המרחב ולדלות מאישיש ניצוצות. לראות אם יש, אם אין. פונה אני אל כל שלבו פתוח. ששלם ברוחו או משתהה עינין מתוך תהייה. עם כל מי שמוכן להסיק מסקנות יושר ובכוח, לגבי עצמו ולגבי כל הסובב. עם כל מי ימכיר כי שתי פנים לו, והאחת אמיתית מן השתים. כופפת ראש בפני השנייה, המתפארת ביופייה של הראשונה. עם כל מי שאינו נכנע, שאינו פוחד מכשלונו, שמאמין בכוחו. ועיקר עם כל מי שאוהב בלי גבול ובלו די. עם כל מי שחי את חייו ומכיר את מקומו. עם כל מי שתמיד יתחדש לו הכל.

'או את כל מי שרוצה בכל אלה. ללא השכלה, ללא ידיעות מדעיות, ללא כתיבה מעודנת, ללא סיגנון ולשון סופרים. כי אם בכוח ידו הפשוטה, הכנה והאמיתית ביותר ויכתוב הוא את עצמו וברוך שתראה לו — דרכו. 'אודה על אמת בשנית. גמרתי שלא להביע דברים בכתיבה. לפי שכך הם הברורים ביותר. ומאין מאמץ להבין — אין ההתעמקות. ומאין התעמקות — אין למידה, אין הרגשה, אין הקלה. ואין הדברים באים לידי מיחושם במהותו של אדם אחר.

'אלא שאחירו של עולם אחר ומעיק — שלחת כסילים ושובע חומרי. ואמרת על כן לראות אם נותרו שביבים לסכס עצה ולמצוא עצה ולמצוא מוצא לעצמם או לכולם."

האם יש עוד מפעל בארץ
שרכש את הציוד המודרני ביותר לזקוק שמנים C.D.?

לא!

רק 'עץ הוית' הנו בית'החרושת היחידי שרכש את הציוד הנ"ל. המאפשר זקוק שמן מעולה ביותר. ולכן שמן 'אקסטרה' טוב יותר, מזוקק יותר, טעים יותר. דיאטה + בריאות במטבחך

צו האפנה - סגלת הכותנה

בפעם הראשונה - נחנית האשה הישראלית מבדי פותנה משובחים המורפסים בדגמים המיוחדים לנו בלבד.

שלל צבעים - יצירות ציורים ישרי-אליים מקוריות.

מספר מוגבל של טפסים מכל דגם - כמות מוגבלת של שמלות.

נושכית

ת-א. רחי פרישמן 40 • י-ם. רחי המלך גירגי 60; הרצליה מלון 'אכדיה'.

תה
תסט
תקבל פרס

מקור

פיהוק ציבורי

כי ערוב אתה (רומן מאת משה שמיר, ספריית פועלים, 367 עמודים) הוא סיפור נקמתו האישית של אחד, משה אבני, במנייגיו התחיקים, שכמעט והביא לפרשת פסי טרוק במהדורה ישראלית: לאחר שמשה שמיר גישה את הרומן שלו לספריית פועלים, נמסר כתבהיד לקריאה למנהיג המ"פ מיי יעקוב חזן, שכן דמותו שימש למיור מטרלה לשבירת לחות מחודשת. חזן, שקרא את כתב היד, נטה לפסלו - אולם הת' פוצצות פרשת פסטינג בבריית המועצות, וה' חשש שמא תתפרש דחיית הרומן עלידי הוצאת הספרים של מפ"ם בגוסס דומה, הביאו להוצאה לאור של הרומן, כמעט שנה לאחר סיום כתיבתו.

אולם בניגוד לסיפורו של בוריס פסטרנק, ד"ר זיוואגו, לא גרם פירסומו של כי ערוב אתה, אלא פיהוק ציבורי משועם.

כי הרומן הישראלי החדש של משה שמיר אינו אלא יומן סמינריוני מנופח של נער בשלהי גיל ההתבגרות, שכספרו הקשיש יר' תר, רואה את מרכז העולם בו עצמו. משה אבני, בוגר בית ספר תיכון בתל אביב וחי נידן קן השומר הצעיר שם, מגיע לאחר טרמפ משולש לסמינריון בוגרים בגת העמקים, משחזר, כמעט במלואה, פרשה שאירעה לי משה שמיר עצמו ביושבו קיבוץ קרוב: משי מר העמק.

סכסוך מילודי עם חזן. זוכרים תבי ריו של שמיר בגודו השומר הצעיר השומר העמק: בפרוס מלחמת העולם השנייה, השי' תתף משה שמיר בסמינריון לבוגרי התנועה במשמר העמק, הקיבוץ, הגיע לסכסוך מי' לולי אידיואולוגי עם אחד משני מנהיגיו הבלתי מוכתרים של השומר הצעיר, יעקב חזן. כבר אז, לאחר שחזן פגע בשמיר בי' אופן אישי, הבטיח שמיר הצעיר כי הוא עוד יאמר את המילה האחרונה בסכסוך.

עשתורת יפואית

בכבלי ההיסטוריה, נסיון נפול

הוא אמר זאת - 17 שנה לאחר מכן. בי' מאמר לוחות שבורים, שפירסם על דפי על המסמר, הסתייג בו מחלק ניכר מערכיה האידיאולוגיים של מפ"ם. בספרו של שמיר בנה שבירת הלוחות כבר בשנת 1939, בדפים האחרונים של הי' רומן: אבני, מוכה ומאוכזב לאחר נידויו בי' תל אביב.

אחרי שהעולם הזה גילה בפעם הרא' שונה כי מפ"ם עיכבה את כתבהיד, יצא על המשמר בהכרזה קיצונית ומשמיעה, טען כי חזר יערי לא עבר על כתבהיד. העיתון שכח לציין כי הדבר נעשה עלידי מנהיג מפ"מי אחר - יעקוב חזן.

סמינר, פרוק עול מצוות השומר הצעיר, שר' כב עם נערה שכמעט אינו מכיר, בחררו של חבר משק, שיצא לשמירת לילה. ערייה ספרותית. אולם סיפוריה של אותה תקרית אישית אינו מספיק כדי להי' פוך את כי ערוב אתה לספר קריא בעל עניין. אם ברומן הישראלי הראשון שלו, הוא הלך בשדות, שמר שמיר על הסגנון הצברי כאלו, סיפר את מה שהיה לו לספר בניסיונות סיגנון מעטים ככל האפשר, גילה הסופר הכדאיניק ברומן האחרון שלו את מלוא ערחתו הסיפורית: לאחר קריאת תיאור ריי פעולה ריקניים והלכי מתשבות עקרים, הי' מתרחשים על עשרות עמודים בלי לקדם את עלילת הסיפור במאומה, חייב הקורא להת' אור בנשימה ארוכה מאוד, לצלול בתהום מליצות שמיריות, אם הוא חפץ לדעת מה בכל זאת התרחש, בסופו של דבר, לגיבורי שמיר.

מפעם לפעם מנסה שמיר לגחן את סיפורו המתמשך כליכך בתיאורי קטעים מסבוכים ספ' רותיים, בהם הוא מתאר כאילו את התבגרו' תו הסכסואלית של גיבורו אולם גם קט' עים כמו "... ופתאום החזה כולו והשדיים עם פיטמותיהם הקשות, הצוננות... משה חיפש אותה בלא בוש, באין דעת מה הוא עושה... זכר שבתוכו. אחד שכולו זכרות. זכרות קשוייה ומתוחה, שהיא כאב מחש, דואבת ואינה נשלטת." - לא משיג שמיר את המטרה המיוחלת: הפיכת ספרו לבסלט סלי. הספר, שהוכיח שוב כי שרונגו האמיר תי של הסופר הצבר טובע בים של יומרות אישיות וניסיונות עקרים של תלמיד סמינר מתבגר, לא נמכר אפילו ב'2500 הספסים בהם נדפס.

חדע

50 ועוד 5000

ההיסטוריה והארכיאולוגיה של תל אביב - יפו (מאת ד"ר יעקוב קפלן, הוצאת מסדה, 107 עמודים) הוא הספר הראשון, המנסה להסביר, בידענות מופלגת, מה מתרחש מתחת למדרכות של העיר הי גדולה ביותר בישראל. הוא מצליח בכך, לא לפני שמחברו נכשל בניסיון יסודי אחר - ליצור מהאין ההיסטורי של העיר בת המי' שים השנה יש הניתן למישוש בידיים.

כי למרות כל ממצאיו של ד"ר קפלן, מנהל המדור הארכיאולוגי של עיריית תל אביב, אין הוא מצליח להוכיח את אשר מנסים אבות העיר תל אביב לקבוע כעובדה קיימת מזה עשר שנים - כי תל אביב החדשה בנוייה על יסודות ערים קדומות יותר, מההה בתחורות היסטורית קשה לי' שכנתה יפו. קפלן וחבריו למקצוע גילו בשטח העיר תל אביב ממצאים שונים, המי עידים על התנחלותו של האדם הפרהיסטורי, רי, לא הצליחו להצביע גם על מימצא אחר שיעיד כי לצידה של יפו צמחה עיר או ערים נוספות באותו קנה מידה.

הארכיאולוג המנוסה, מצביע בספרו על מספר ערים ועירות, שחלק מהן נמצאות בגבול שיפוסה של העיר תל אביב, אולם אינו יכול לסתור את עובדת היסוד כי שטי' חה של תל אביב שימש לתחת וחצרות איכרים שחסו בצילה של יפו הלא ישראליה. התמונה משתנת כשסוקר קפלן את ממ' צאי עיר האחות העתיקה של תל אביב. נר סף על תרשים מילולי מאיר עיניים של חומות עיר הנמל הגדולה - (שאת התג' לית העיקרית בה, ציר השער הכנעני גילה קפלן עצמו, לא הצליח להציגו במוזיאון העירוני מאחר ונגנב עלידי נערים, נמכר עלידם ב'16 לירות בשוק הגרמטאות) - וזכה הקורא לכרונולוגיה היסטורית בהירה, המחוזקת באבני דרך של מימצאים בני כל התקופות, מעשתורת צידונית ועד בתי קברות יהודיים. הארכיאולוג הרשמי של עיריית תל אביב מדגיש שוב - בספר, שהוצא לקראת יובל החמישים של עירו - את האבסורד של נסיון גותני לחמו לרתום את תל אביב חסרת ההיסטוריה לפני יפו בת 5000 השנה.

הזוקק לזכותו גם את מציאתו של התושב הקדום ביותר של תל אביב וסבי' בתה - גולגולת ושרידי גופה של גבר צעיר, בו תקופת האבן התיכונה, שנילו כ'50 אלף שנה, שנמצאו ברחוב הבשן בי' תל אביב.

כתלקיטלה, ששימשה נמל ומוצא לים לממלכת יהודה, בזמן שיפו נשלטה עלידי המצרים, הפלישתים ושוב המצרים. ששימשו את בני העדה היהודית בעיר, בתקופת שלטון הישראליים על הי' מוצא לים החיוני.

כמה פעמים ביום אתה עומד בתור?

כמה פעמים אתה עומד בתור ומחכה לאוטובוס בכל יום ויום? - לפחות שמונה. - מן הבית לעבודה בבקר, מן העבודה לבית בהפסקת הצהריים, מן הבית לעבודה אחר הצהריים, מן העבודה לבית לפנות ערב, לנסיעה כלשהי לסידורים או לביקור (הלוך ושוב). "ציאה" בערב לבילוי, הלוך ושוב.

אנו מציעים לך לגמור עם כל התורים הללו אחת ולתמיד. וכי אין זו הצעה מצויינת?

ב'1470 ל"י בלבד (אפשר גם בתש" לומים לשיעורים עד שנה וחצי) אתה יכול לרכוש לך קטנוע ווספה ולהיות אדון לעצמך!

אתה מגיע בכל שעה שתרצה בלי תורים, בלי איבוד זמן, מכל מקום ולכל מקום!

Advertisement for 'סליק האלפה' (Slik Alpa) soap. It features an illustration of a woman washing her hands at a sink. Text includes '1-2-3... האלפה איננה בקנותך דירה - דרשי "סליק" במטבח' and 'כל דירה מודרנית מן הראוי שתהיה מצוידת במסלק האשפה "סליק". מכשיר זה ישים קץ לסחיבת פחי אשפה כבדים מכל המדרגות, לסרחון ולזבובים. דרשי מכשיר "סליק" בדירתך החדשה. הת' קיני "סליק" בדירתך הקיימת.'

Advertisement for 'קורס לזמן החופש' (Course for free time). Text includes 'לתלמידות בייס ולמבוגרות מתחיל ביום 1 לילוי תוך החופש תלמדו לתפור ולגזור! באותו הזמן יתחיל קורס לגזירה ומודליצייה לתופרות ולקונפקציונרים ולמתקדמות! קונפקציה לפי מידה! גזירה מדוייקת! שישה אמריקאית ופריסאית קלה! בייס "ליאונורה" שלמה המלך 72 (ע"י גן חיות). הרשמה יום יום: 9-1 4-81

Advertisement for 'SEX APPEAL 60' perfume. Text includes 'לאחר הצלחה עצומה בעולם: לראשונה בישראל "SEX APPEAL 60" טבעת האושך האמצעי האידיאלי לגבר ולאשה להשיג בבתי מרקחת ובבימ"ס לתמרוקים המפיץ הכללי: תל אביב, טל. 64340, ת"ד 1533

לרכב על אופניים, לצורך הופעה בת שניה לרוחב הבמה, בהצגת אדון בידרמן, עלו בתוהו רודנסקי מופיע על הבמה כשהוא נוטע על האופניים, כשרגלו האחת על הדישה והשניה באוויר.

★ ★ ★

עם הראש, באדמה

לפחות שמונה שעות ביום מקדיש לבי חייבת האוטוביוגרפיה שלו קלאודיו ג'יקובס, האדם שתואר עליידי העתונות הישראלית כנגסטר אמריקאי מסוכן, ונכלא לפני שנה ללא משפט ושחרר (העולם הזה 1082). אם אמשיך בקצב זה, טוען ג'יקובס, "אסיים את ספרי תוך שישה חודשים". לדבריו, הביעו כבר שני מ"לים אמריקאים את רצונם לרכוש את זכויות ה... . ספר... . אהובתו של ג'יקובס, הצעירה לילי ג'ופרין, שוכחה אף היא לפרסום עמו, עומדת לעזוב את הארץ. היא זכתה בסטיפנדיה של קרן התרבות האמריקאית, ועומדת להשתלם בציר ברומא... . אמן ישראלי אחר, המתקדם בחוץ לארץ, הוא הרקון השתום ונבנה הקומה 'שבע' לוי, ש'אחרי שהות של שנתיים וחצי בלונדון, קיבל סופיסוף את רשיון העבודה שלו. שמעון לוי, הניכה של גרטרוד קראוס, זכה לרשיון העבודה, שיקנה לו זכות הופעה על במות בריטיות, בנכות התערבותם של חבר פרי למנס בריטי ואחד מנציגי בית-המלוכה... . מיכאל זאביר (20), איש שהיה בוקר ובנו של העתונאי אלכסנדר זאביר, אשר קיבל בשבוע החולף מאוצר המדינה סכום של 2008.447 ל"י, כתמורה עבור מטיל הזהב שמצא בשדה, צחק למקרא ה'ידיעות שהופיעו בעתונות וסיפרו כאילו המשק איפשר לו להחזיק ברכוש פרטי, על סמך התקדים שבו בן-גוריון לא מסר ליוני הקיבוץ את רכושו הפרטי. "איפה יש לחברי המשק זמן לרוץ על כרף גיחך, כולם הולכים עכשיו עם הראש באדמה, מחפשים זהב... . את הטוענים כי קרייני קוז'ישראל אינם יודעים את מלאכתם, הציטרפה השבוע גם הד"ר אירנה גרבי, מרצה לתורת-הדיבור באוניברסיטה העברית בירושלים. היא צעקה על אחת הסטודנטיות, כי אינה מסוגלת לקרוא קטע עברי אחד בלי שגיאות. שם הסטודנטית - רבקה מיכאל, קריינית קוז'ישראל... . אחד הסטודנטים והדווקים הנצחיים של האוניברסיטה העברית בירושלים, מרס פוגל, הגיע השבוע אל המנוחה והנהלת פוגל, דמת ידועה היטב ותושב קבוע של פינק הירוק שלמי, נשא לאשה את ברנדה ג'ין, ש'למדה בפקולטה למדעי היהדות בירושלים, התגלתה כבתו של מיליונר יהודי בפיטסבורג, פנסילבניה, שם השתקע פוגל.

פסוקי השבוע

- ראש הממשלה דויד בן-גוריון: "אני צריך להגיד שאנני יודע באמת, אם נעשו פעם הכנות לאיזה מבצע שהשכילו לשמור אותו כל כך בסוד עד ביצועו, כמו מיבצע סיני, והבריונים בעולם כולו, הגדולים ביותר, היו מלאי-בישה שלא ידעו על הדבר הזה."
- נשיא ההסתדרות הציונית הד"ר נחום גולדמן: "יהדות העולם היא די עשירה כדי לקיים שלוש מדינות יהודיות."
- ח"כ המפלגה הדתית הלא-מית הד"ר יוסף בורג, על קבוצת המשטר החדש: "אנני מאמין שאת המשטר יביאו הצנחנים. אנשי המשטר החדש הם צנחנים שצנחו מאוירון על אי אחד."
- הבלש הפרטי דויד אלמוג: "איפה שאתה זורק אבן במדינה, אתה פוגע בגנב - והוא יגנוב גם את האבן."
- מזכיר הממשלה כתרביא בני: "חופש עתונות מלא קיים בארץ, ועל הציבור לדרוש לטובתו להגבילו במקצת."
- עורך-דין אברהם ווינשל, נשיא ההסתדרות עורכי הדין, בהגיגו על תמיכת בשיטת הבחירות האישיות באסיפת המשטר החדש ברמת-גן: "סוענים שבבחירות אישיות חייב המועמד לנשק לחיילי-לדום, כדי לזכות בפופולריות באיזור הבחירות שלו. ובכך, מוטב שהמועמד יצטרך לנשק לחיילי-לדום ולא במקום אחר אצל מזכיר המפלגה."
- העיתונאי אורי שלע: "היה היו שני אחים. האחד היה משפטן וגם השני לא שגא כסף."

עם חוש הומור, במועדון

לשורה הארוכה של נשים בעלות רשיון נהגות, נוספה לאחרונה גם צפורה שרת, אשתו של מנהל הוצאת עטיונד כושה שרת. מהתלהבותה מסתבר, כי היא לוקחת את תפקידה המשפחתי החדש ברצינות גמול רה, מתעדת להיות הנהגה של בעלה בנסיונותו הבינוניים... . ערב עזבו את הארץ, בילה גריר צרפת בישראל פייר ז'יבר ערב במועדון התיאטרון. לא הסתיר את הנאתו הגדולה מהתכנית הסאטירית, גלושת העקיצות למשל, שהגישה רביעית המועדון, צחק בקול רם למשמע הפזמון על יעל דייק העיר: "עד עכשיו שחבתי שאין לכם בכלל חוש הומור בריא... . על החשיבות שהוא מייחס לתפקידו הנוכחי, כמזכיר הועדה הבין-משרדית למניעת תאוריות-דרכים, העיד השבוע סגן-אלוף שאול רמתי, דובר צה"ל לשעבר. הוא חישב ומצא כי בגלל תאונות-הדרכים מפסיד המשק הלאומי כ-30 מיליון ל"י לשנה. אם יצליח משהו להוריד את זה ב-10%, הרי שערכו למדינה יהיה כערכו של מפעל תעשייתי גדול. אולם רמתי לא יוכל להתמיד בתפקידו, מאחר ונתמנה קונסול ישראל בשיקגו - תפקיד הנראה לו פחות חשוב ומושך מזה שבו הוא מכהן זמנית... . בגלל משקל גופו הרב, נקלע אלוף-משנה אברהם יפה מדי פעם למצבים עדינים. לאחרונה, בעת טסע באחת המסעדות ב' עיר, הבחין יפה באדם כחוש וצמוק שישב לידו ואכל ארוחה צמחונית. יפה לא יכול היה להתאפק והעיר לאיש: "כשמסתכלים עליך, אפשר לחשוב שיש רעב בארץ!" ה' איש הרזה לא נשאר חייב, השיב במקום: "וכשמסתכלים עליך יודעים מיד מה היא סיבת הרעב... . אחרי תקופה ארוכה של עצבות ושעמום חזרה השבוע הכנסת למצב רוח עליו של הרפות וגידופים הדדיים. היה זה בעת הייון על נסיעתו של ראש-עיריית פתח-תקוה פנחס רשיש לברלין. שר הפנים ישראל בר-יהודה ניסה ללמד זכות על רשיש כהביאו טענה שבעיר ארית ששם אין לאותה מפלגה יד בהנהלת העיר... . "אין ראש רצית לומר", נשמעה הקריאה. סיכם את מחלוקת האברים ח"כ חרות היים לנדא שאמר: "פרשת רשיש היא לא עניין של ראש ולא של ידיים אלא של רגליים, כי המדובר בראש-עיר שנשא את רגליו וצאת את הארץ. אולי הרגיש שהכהונה שלו מכתימת ורצה לחסור ביקור בחו"ל". כאן נתנו חברי הכנסת חופש ל' שונם, הוציאו מאמתחותיהם את כל ביטויי העלבון וקריאות הדידות כמו: "גם רוח! צבוע! מכריח!" נסרו בחלל הכנסת.

★ ★ ★

עם רגל אחת, באויר

כויכוח שנערך השבוע, אחרי ערב הקריאה של מחזהו של יהודה האזרחי, ה'סירוב' שהתחף גם שחקן הקאמדי יוסף ירון, ה' מופיע בהקראה. ירון, שדיבר על מקורות היניקה של המועלם, קבע כון השאר, לקול צחוקים של המאזינים: "צבי בן-יאפריב לא היה הנין של תנועת נוער חלרי צית... . אגב, סיכויים רבים צפויים ל' מחזהו זה של האזרחי. הסיכויים גברו, לאור העובדה שברל פרימור, מרכז ועדת התרבות של מועצת פועלי תל-אביב, הצהיר שההסתדרות לא תזמן הצגות ממחזה זה, באם יוצג: "זהו מחזה אנטי הסטודנטי ת"י... . לבמאי שמואל בינב, המסיים את עבודת הבימוי במחזה הלילה ה-12 ב' תיאטרון הקאמרי, פנתה במאית צעירה, ש' בקשה ממנו להיות אסיסטנטים שלו בלילה ה-12. השיב לה בונים: "אותך אני מוכן לקבל אפילו בלילה הראשון". כשנשאל במאי אחר של הקאמרי, גרשון פרומקין, מדוע נטל על עצמו את מלאכת התרגום של המחזה פרשת פינדוס לקרלו לוי, השיב: "אני עושה זאת מתוך צללות. זה יותר קל מלחרגם אחר-כך תרגומים של אחרים... . יעקב אגמון, מנהל התיאטרון הקאמרי, אמר השבוע על המצב באחד התיאטרונים: "זה היה בדיוק כמו מצבה של נבחרת הכדורגל בפולין - 2:7 שבעה אנשים היו על הבמה ושניים באולם... . אחרי שהפליטונאי אפרים קישון פירסם רשר מה העוצקת את תיאטרון הבימה, על סילוי קה של השחקנית נאמה שאן, ניסו אנשי הבימה לקשור עובדה זו בכך, שמחזהו של קישון עין-כחונים, לא התקבל להצגה על ידי התיאטרון. עתה חרדים אנשי הקאמרי לדעת, על מי יכתוב קישון, כשיתברר גורלו של אותו מחזה, שהוגש גם לוועדת הפרטוריא שלהם... . לשמואל סגל שחקן הביוור נולד השבוע בן... . כל נסיונותיו של שמואל רודנסקי ללמוד

תתמקלע בידה. הסיפור מתחיל, לדבר רי השבועון, ב-12 בספרואר 1939, ב' כפר הנהל הקטן, סמוך לחיפה. בטרם מלאה לה שנה, נעצר אביה עלידי האנגלים. בקאן, בחדרה שבמלון קרל טון, סיפרה: "זכרוני הראשון הוא מא' בני - עומד מאחורי הסורגים. היו לוק' חים אותי אליו, מכיוון שהייתי קטנה ויכולתי ללטפו מבעד לסורגים."

למשה דייק, קובע מאטש. לא היה מקום באותו עולם של 1939. "הוא אינו יהודי, כי אם ישראלי. הוא לא נולד בניטו ואינו מחכה שיקססוהו בכוכב משושה, שיקנה לו זכות לנסיעה בכיוון אחד. על חוף ים כינרת, ביהודה, הוא מרגיש בבית. והוא רוצה שהעולם ידע זאת. לכן מצאו אצלו החיילים האנגליים מחסן נשק, שנועד ללוחמים אלמונים בעמק הירדן. עוצצים אותו. הגנרל ויג' גישת מחמיר: עשר שנות עבודת-פרך, בכלא עכו, חדל משה להיות לוחם-פרך. תרת: הוא נהיה אסטרטג. אם למד לקרוא, הרי זה כדי ללמוד אנגלית; ואם למד אנגלית, הרי זה כדי לקרוא את תיאור המלחמות של נאפוליאון... . 6 ביוני נמצא משה עם קבוצת הסיירים המתנדבים שלו, במודים במדבר סוריה. אם לא יגיעו האוסטרלים מיד - הם אבודים. האיוב - כלומר הצרפתים - יכיר אותם. מראש מיגדל, סוקר משה דייק בדאגה את גבעות ה' חול. לפתע פוגע קלעי צרפתי במש' קפתו, ומכניס אותו להיסטוריה. העדשה מרסקת את עינו השמאלית. דייק, יותר מת מאשר חי, מחזיק עדיין מעמד. האוסט' רלים מגיעים, והיסלר מפסיד את אשר רצה יותר מכל: המרת התיכון... . פסוק אשר העתון הצרפתי מייחס ל' יין: "אני רואה בעין ימין; ובעין שמאל אני מפקד. שני כינויים שהוא מעניק לדיין: "אויבעל" מפי ידידיו, ו' "זאב הגנב" מפי אויביו."

לא נערה בעייתית

משה דייק אינו, למעשה, אלא נושא צדדי של הכתבה, המוקדשת ליעל דייק הסופרת. את הכטר כתבה בתחילתו המשפחתית של קונסול צרפת בתל-אביב, על חוף ימה של צרפת. יעל, לבושה אפודה מקופלת-צווארון, חיה של לבה, בישלה לעצמה, ובין פרקי-כתבה למש' גזרו עלתה על אופניה, יצאה ללגום כור סית עם דייגי הכפר הסמוך. התמונות המלחת את הכתבה מראות את יעל מטיילת בקאן (ראה תמונה ל' עיל), מתאמנת בנושק בצבא. לומדת מא' בית את השימוש בכיוון - ולבסוף: נפרדת מאביה בנושקיה. הסערה שעוררה יעל במולדתה, לפני חודשים אחדים, אינה מוצאת כל הד מעל דפי השבועון הצרפתי. עבורו אין היא דמות בעייתית, כי אם סופרת עולה, אחת מאותה חבורה צעירה המט' ביעה חותמה על תרבות המערב כיום.

ה קומה החמישית, במקרה זה, היא של מלון קרסטון בקאן, שם מצאו כתב וצלם השבועון הצרפתי הנפוץ מאטש את יעל דייק. התוצאה: כתבה מצולמת של חמישה כמודים, ע' בת הרמטכ"ל שכתבה ספר על חיילות צה"ל. כך כותב השבועון: "הצעירה שפתחה את הדלת אינה מאופרת. אין לה גם כל צורך באיפור. שתי עיניים גדולות, בעלות מבט ציני ועצוב גם יחד, צבע-עור שחום, פה מריר וחד מספיקים להבדיל אותה מבין כוכבי-המחר, שבאו לחפש את מזלם. יעל דייק היא בדיוק חמש קומות מעליהם. המולת אולם-הכניסה, שם נרקמה ונהרסות קאריירות כה רבות, אינה מגיעה אל החדרון של יעל, בו שוכנת כבוד מכות-כתבה קטנטנה. יעל מתי' רה את חגורת חלוקה הירוק וקושרת אותה מחדש, כדי לחדא כי אמנם היתה קשורה היטב. אני נהנית להסתכל ב' כל האנשים הללו (שבאו לפסטיבל הסר' טים), כשם שנהנים להסתכל על המת' רחש בתוך קן נמלים, הודתה. "היא מתבוננת בשבועון מצויר. ברי גיש בארדו מחייכת לרוחם עמוד שלם. יעל מחזירה את השבועון למקומו ואר' מרת: "אני מרגישה כמו חושב המאדים שתעה והגיע לכדור הארץ. האנשים כאן רואים כל כך עצובים. מה מריק אותם? "את יעל דייק שום דבר אינו מריק. היא בורחת. היא מנסה לברוח, כפי שמת' גיה ספרה. מפני עולם שבו חיבתם בחורות לשרת שנתיים בצבא. יעל דייק, בתו הבכורה של משה דייק, היא סגן בחיל-המלואים של צבא ישראל. כדי להגיע לכך, עברה הרבה. היא אינה שר' כחת דבר. והיא רק בת עשרים. לפני כמה לילות הופתעה לראות את זיא'יא גאבור, חבושה פיאה-נזכרת' כחלחלה, מכריזה: "אין דבר שאיני מסר' גלת לעשותו! יעל לא השיבה, אולם היא רצתה לקרוא לעומתה: "אם כך, בו' היא אלינו להשכין שלום עם הערבים!"

וינגייט פסק מאמר

ה מאמר הארוך מספר בהתפעלות על הנערה הכובשת את גורלה, כש'

החוק נגד המין

האם יפעל החוק נגד המו"לים המסתוריים שהציפו את המדינה בחוברות מין?

אשה חצייערומה הנחיתה מהלומת אבוק בגבר המתמוטט. מעליה, באותיות ענק אדומות, הכריזה הכותרת: חיי המין בתמונות. היתה זו אחת מהחוברות החצי פורנוגרפיות, שהציפו את השוק הישראלי אחרי מבצע סיני בהמוניהן, שימשו השבוע כמטרי לציד שערכו כ-200 שוטרים אשר פשטו בקיוסקים כדי להחרימן כחומר פורנוגרפי, עצרו בשלב הראשון רק מספר מפיצי צים ובעלי בתידפוס, האשימו אותם בעיקר בעברות טכניות כמו אי-הדפסת שם בית הדפוס על החוברות, כפי שדורש החוק. עיקר המאבק המשפטי בעתיד יהיה על הוכחות שתביא המשטרה המבקשת להפעיל כגון את החוק למניעת הפצת דבר תועבה, כפי שהוא מוגדר בפירושו. עורכי החוברות, מו"לים מסתוריים, שהסתתרו מאחורי חייבות-דואר אלמוניות, הבטיחו בשער הכל: מחקר-ענק על מינהגי המין של הנוער הישראלי; תמונות על חובבותן של האחיות, הגורות הצניעות במסגרת ועוד ועוד — הכל במחיר של 500 פרוטה.

היתה זו חוברת אחת בלבד. כמוה היו רבות: עולם המין, חיי המין, חידון המין, מסתרי המין. היה להן מכנה משותף אחד: סתרי המין. בקילוח דק ובלתי-מורגש, הופיעה ספרות ענפה על נושאים מיניים בשוק הישראלי משך שנים רבות. אולם בעוד שעד עתה היו אלה ספרונים קטנים, שהיצוגיות היתה חיי חרת ומחירם נע בדרך-כלל בין 150—200 פרוטות, החלו המו"לים הרבים, שפלטו לשטח מכנים זה בשתיים האחרונות, בהפצת חוברות בעלות מתכונת רחבה יותר, עטיפה צבעונית מגרה, שעליה הופיעה תמיד דמות של אשה בתנוחה מסוימת מאד. בארץ בישראל, מובטחת לכל אחת מן החוברות הקטנות והזולות תפוצה של מיני מים 1000-1200 טפסים. אם החוברת נמכרת ב-2500 טפסים, נחשב הדבר להצלחה בינונית. החוברות על נושאי המין זכו מיד עם הופעתן הראשונה בשוק, לתפוצה של כ-4000 טפסים, שהיא תפוצה עצומה. כאשר נוכחו המו"לים האחרים, כי הנסיון עלה יפה, נתפסו כולם לבינוס זה. לא היה דבר קל למייל מלהוציא חוברת

על נושא זה. כל מה שהיה עליו לעשות הוא לקנות מספר חוברות על נושא המין, המיובאות ארצה באישור השלטונות, ובהקצבה של מטבע זה, לבחור מתוך החומר מספר מאמרים וצילומים, שאינם בגדר של פורנוגרפיה טהורה, אולם מספיקים כדי לייצור גירוי מיני אצל הקורא. מייבאי הספרות הלועזית בנושא המין, נוכחו עד מהרה כי בארץ קיים כר נרחב לפעולה עבורם, הרחיבו את עסקיהם, החלו לייבא גם סדרות שלמות של ספרים בהרצאות מפוארות, שנושאים היה אחד: ההסתוריה, הטכניקה והפילוסופיה של האירוע. טיקה בקולנוע, בפרסומת, בחיים ובאמנות.

רפואה מונעת בחיתוליים

בשלב ראשון הסוו עדיין המו"לים להשתמש בחומר הנועז יותר, שהופיע בעתונים ובספרים שהובאו לרוב מצרפת. הם חששו כי תקום סערה צבורית בקרב חוגי המחקרים בארץ, תאלץ את המשטרה לנקוט נגדם באמצעים. אולם כאשר נוכחו כי שום תגובה לא באה, נעשו נועזים יותר. עורכי החוברות המיניות ראו את עצמם כמחנכים חלוצים לכל דבר. כתבו הם באחת החוברות הראשונות: "הבוורות בכל הנוגע לעניני מין רבה מאד. אין כל חינוך מיני. ההורים פשוט מתעלמים מן הבעיה. הצעיר צריך ללמוד הכל בהיחבא, מתוך רומנים, מאיפורמציה של חברים, מספרות זולה וכדו. הספרים על נושאי מין אינם נמצאים ביחס לחשיבות הנושא. ישנם מספר ספרי יסוד טובים, אולם תפוצתם אינה מניחה את הדעת. ספרים אלה מן הדין שהיו צריכים להימצא בגלוי בכל ארון ספרים. וכל נער ונערה היו חייבים להיות בקיאים בהם." החוברת אף מצטטת סכסולוג, הממחיש גם הוא עד כמה חשוב הדבר, שהצעירים במדינה יוכלו לקרוא ולהחכים מחוברות מעין אלה. מספרות החוברות: "סכסולוג ישראלי נודע אמר לנו בנושא זה, כי ידע המין נשאר אפוף מסתורין לרבים — דבר המהווה מצב הרה שואה. המוסדות הציבוריים לייטוק בבעיות-מין מפגרים מאד. אין הציבור נוטה להיעזר ביועצים מקצועיים,

בעלי ידע מדעי והבנה רבה, ונוטה לסמוך על שיפוטו הוא. הרפואה המינית המונעת עדיין בחיתוליה." אולם החוברות עצמן, אשר הופיעו מדי פעם בפעם כהוצאה חרד-פעמית, היו רחוקות מאד מהנסיון לחנך. ההיפך היה הנכון. ציטטה חוברת אחת את הנעשה באוקלהומה סיטי, "עיר הונות והפשע": "גבר נעצר בפתחו של אחד הבתים ומצית סיגריה. הוא נושא את עיניו ורואה נערה בלונדינית, שורפת אברים, ניצבת בפינת חדר המדרגות. היא שואלת אותו באם הוא מעונין במעט פעולה. בוא אתי יקירי, היא אומרת, אני אעשה אותך לאושר. הוא מניד ראשו ומסתלק. אך האשה אינה מתקשה כלל למצוא לה לקוח אחר, מבין עשרות ומאות רודפי התענוגות הממלאים את הרחובות." קיים חוק במדינה, המחייב כל כתביעת לקבל רשיון לפני הופעתו. לאיש מבין המו"לים של חוברות המין לא היה רשיון כזה. הם פשוט הערימו על החוק. מאחר ולא היה צורך ברשיון להוצאה חרד-פעמית, היתה כל חוברת, בפני עצמה, הוצאה חרד-פעמית. העריכה היתה דומה להפליא. התור מר היה שדה. ואפילו השם היה כמעט זהה. אך למרות כל זה, נכתב על השער כי זו הוצאה חרד-פעמית. לאחרונה הגיעו הדברים לידי כך, שעל השער צויין בפירושו: הוצאה חרד-פעמית מספר 2, מספר 3, וכדומה.

חיימין מדעיים
כסוף חודש פברואר השנה, הופיעה בשוק חוברת חדשה, שנקראה חיי המין בתמונות. העורך היה ד. ל. שגב. החוברת לא היתה שונה בהרבה מאחיותיה הבכורות, שבחברתן ניצבה על דוכני המכירה. על העטיפה האחרית הופיעה כרגיל הכתובת "הוצאה חרד-פעמית". אולם שלא כיתר ה"מו"לים, המנסים את מזלם מדי פעם בפעם בהוצאת חוברות-מין מסיבות חומריות בלבד, היא למפיצי חוברת זו יומרות מרחיקות לכת. האיש העומד מאחורי הוצאה זו של חיי המין בתמונות, הוא כמעט צברי: דויד ליפשיץ (27), שבא בגיל רך מרוסיה עם הריו ליפשיץ, שלמד מדעי-הרוח בירושלים,

החליט כי השטח בו יעסוק יהיה מו"לות. מכל מה שנראה לו ראוי וכדאי להוצאה, בחר דויד דחקא את שטח המין. הוא אינו מסתיר כי הצד העסקי קסם לו. אולם הוא עומד בתוקף על כך, כי נתן ויתן את דעתו על התועלת החינוכית שתצמח לנוער ולמי בוגרים מהחוברות שהוא מוציא לאור. את החוברת הראשונה הדפיס ב-4500 טפסים. מהם נמכרו למעלה מ-3000. אם כי נכתב כי זו הוצאה חרד-פעמית, ידע ליפשיץ כבר אז, כי יהיה לזה המשך. כתובת לא היתה מצוינת על החוברת, ולכן לא נתקבלו שום תגובות. אולם ממה ששמע מהמפיצים והמוכרים, הבין הצעיר הדינמי, כי מכרה זהב נפתח לפניו, ניגש במרץ להכנת חוברת חיי המין בתמונות, מספר 2. סיפר השבוע דויד ליפשיץ לכתב העולם הזה: "ידעתי עוד קודם, שקיים צורך וביקוש עצום בנושא זה, שלא בא מעולם על סיפוקי. החלטתי למלא את החסר. המבנה היתה לתת בכל חוברת מאמר מדעי אחד או שניים, מתורגם מספרות מדעית כמו הירחון הסקסולוגי האמריקאי. הגעתי למסקנה, כי חוברת שתהיה כולה מדעית, רק עתיף את הקורא. החלטתי לכן, להכניס בכל חוברת רשימות מעיתונות בינלאומית על נושאי המין, כתובות בסגנון קל ובלתי-התמוגות הנדרשות ליצירת האווירה." מיד אחרי הופעתה של החוברת הראשונה, יצא דויד ליפשיץ לאור, הופיע במשרדו של ה"דיר אורון חלף ממשרד הפנים, הגיש בקשה לרשיון להוצאת כתב עת דו-שבועי קבוצי. הדבר הראשון שדקר את עיניו של חלף, היה שם העתון החדש: חיי המין בתמונות. הוא פנה אל הממונים עליו, שהיו ראו לו לכתב את מתן הרשיון, בכל פעם שלפשיץ בא, נדחה בטענת עיכוב טכני. לבסוף הסבירו לו, כי חסרה רק חתימתו של הממונה על המחוז. הוסבר לו אז, כי מטעם המשטרה לא הובעה התנגדות, אך ה"ממונה חשש מיצירת תקדים, ביקש חתמת דעת של ראשי משרד-הפנים.

מחרר המיניות ועד הסטריפטיז

ליפשיץ עצמו לא חיכה לרשיון, אלא הוציא אחרי ההוצאה החרד-פעמית הראשונה הוצאה חד פעמית שניה, שלישית ורביעית. מפעם לפעם נוספו יותר פרטים על המוציאים לאור. אולם עד להוצאתה של החוברת האחרונה, לא הופיעה כתובת כל-שהי על גבי המעטפה. גם התוכן היה רחוק מלהיות מחנך. מאידך ניסה העורך לשחזר ליצירתו אופי רציני, הגיש בכל פעם רשימות כאילו-מדעיות כמו טיפוסים הגבוהים האידיאלי בחמישים השנים האחרונות, או מאמר על פחלות המין ואבתנות. סודות מחזרי המיניות, קח את אשתו ותן לי את אשתך, סיור בקברטים של סטריפטיז — הם שלושת המאמרים הפותחים את החוברות האחרונות. "זה מענין, מבדר ומיחנך", טוען ליפשיץ. לעומת זאת הוא מלא טענות כריזמות כלפי העתונות, שלדעתו מגלה התחסדות קבועה במקומה, בהתקפה את החוברות שלו. קבע ליפשיץ ברצינות מרהבה: "מה כל ההתרגשות? ההתקפה של חוגים מסוימים אינה נובעת מידיעת הדבר, רים, אלא מרצונם להיות קובעי המוסר. מלהמת עצונורים בספרות קיימת מעולם. במקום לצעוק ולהתקוף, מוטב היה לו נתנו אותם ברי-סמכא איסטניסים עצות עניניות, ואז היינו יכולים לשפר את ההיכרות לתועלת הכלל. אין ספק שיש מקום לספרות הזאת, שתמלא את מקום החינוך המיני החסר."

חיי
מין
בתמונות

19 תצלומים

ד"ר מ. ליפשיץ
נשיא ועדת המיניות
במשרד הפנים

23 מ"מ. הוסף
התוכן בינלאומי
קטן יפה ומשכנע

500 - 3 פרוטה

מו"ל ליפשיץ ותוצרתו
מזמזמין, בחולין, נישואין

חיי
מין
בתמונות

4 חיי
500 פרוטה

ד"ר מ. ליפשיץ
נשיא ועדת המיניות
במשרד הפנים

23 מ"מ. הוסף
התוכן בינלאומי
קטן יפה ומשכנע

„מתקני הרשתות“ מאת משה גת, ברדת המסך, הודעת מוות

שהדפס ערב הופעתו בעריהשדה כרוזת בנוסח זה: „מעילות באילת! שוחך בבני ברק! מעשה מגונה בכפר-סבא! בקרוב בחולון — השד יודע“... „מצעד הפיזמונים“ — זה שמו של ירחון שהחל להופיע השבוע בישראל, בתקווה למצוא קהל קוראים מבין חובבי הבידור והזמר הקל. נוסף על אינפורמציה בתחומים אלה, מלים של שירים פופולאריים וטבלות של הפזמונים המבוקשים ביותר בתחנות-השידור, מכיל הגליון הראשון גם מאמר של משה וילונסקי, המתחיל לפרש את ההיסטוריה הקצרה של הפזמונים הישראליים... **הכחשה נמרצת** בדבר הידיעה על עזיבתו של אורי זוהר את להקת בצל ירוק (שהושמעה מפי אורי זוהר עצמו) השמיע חיים טופול. „להיפך“, טען טופול, „רק עכשיו אנתנו מתקשרים מחדש בעבותות חזקים יותר“. הוא לא פירש מה טיבם של עבותות אלה ומה מידת עוביים... **„כפר רייגים“** — זהו נושא של התערוכה השלישית מיצירותיו של הצייר הישראלי משה גת, שנפתחה זה עתה במסגרת סניט, בגלרייה הלאומית על שם חוזה קל מנשה אורזוקו. בתערוכה זו, מציג הצייר רישומי מכולל, תחריטי עץ ונחושת ותדפיסי ליטוגרפיה. הביקורת הלילה, כרגיל... **יוסף כריסטוף**, שביים זה עתה את הצגתו הראשונה בישראל, בדלתיים טגורות של זאן פול סארטר, עם קבוצת שחקנים חסרת-שם-לפישעה (בתוכם שמואל עצמון, והרירה חריפא, פנינה גרי ואלכסנדר פלג), יסד לפני ארבע שנים תיאטרון משלו בהונגאריה. הוא הספיק להציג בתיאטרון זה רק הצגה אחת — את הנפש הטובה מסצ'ואן של ברתולד ברכט. מיד לאחר מכן, פרץ המרד בהונגאריה ויוסף כריסטוף הוזרז לנצל את ההזדמנות ולעלות לישראל, מקום בו, מד עברית באולפן בית-יהושע... **מותו של שחקן** הבימה מנתם בנימיני המנוח אירע השבוע כטראגדיה תיאטרונת אופיינית: השחקן נפטר בבית החולים בעצם השעה שרצייתו, השחקנית תמרה רובינס, שיחקה על הבמה בהצגת הבכורה של אדון בידוטו. לאחר ההצגה נערכה מסיבת קטנה בתיאטרון, אך השחקנית יצאה ממנה באמרה: „עכשיו עלי ללכת לבית החולים“. שם חיכתה לה בשורת-איוב המוחלטת: **„אירמה המתוקה“**, המחזה המוסיקאלי שכבש בסערה את בימות אירופה, לא יוצג כנראה בישראל: המחזה הוגש למועצה לביקורת סרטים ומחזות על-ידי תיאטרון אהל ונפסל על-ידיה, בטענה שהוא גרוש פורנוגרפיה.

תדרוך

הצגות

● **העצים מתים זקופים** (הב-מה) — תנה רובינא ושמעון סינקל, מעצבים תמויות מלבבות במלודרמה חביבה בשם „טונה ובכימי לא-חביב כאי-פישטנות“.

בידור

● **להקת האורגים** — 35 שירים בשש שפות שונות ובביצוע תרבותי, חסר-מאמץ, משורר בדברייקשר רבי-נועם והומור. ● **הישד יודע** (סמבטיון) — כמה מספרים חזקים של סאטירה פוליטית, חזקים פחות על נושאים אחרים.

אמנות

תיאטרון

מוסר-השכל בלי מחזה

ארון בירדמן (הבימה) הוגדר בפירוש בתוכנית „מחזה-מוסר ללא מוסר-השכל“, אך על גבי הבמה הוא נראה ממש כהיפוך גמור — מוסר השכל ללא מחזה.

המחבר כלל במחזהו לקח פשטני היפה למערכון בן רבע שעה: האורחים מוגי הלב הם המשתפים פעולה, מרוב חרדה לשל חת-הרגע, עם מבצעי הבעירות ומניחים להם להשתלט עליהם עד שמאוחר מדי ייתכן שרעיון זה היה מספיק למלא ערב שלם, אילו הצטיין המחבר יותר בעיצוב דמויות מעניינות וגורלות אנושיים משכנעים. ייתכן שהערב היה ניצל, אילו היה בכוח השחקנים והבמאי לתת מה שהחסיר המחבר. אך למרות המשחק המצויין של שמואל רודנסקי, ששיחה רדמת המבעיר-המתאגרף לשעבר שלו אופי של ילד מגודל, למרות השיאים המעטים-מדי של מאיר מרגלית בתפקיד בירדמן ולמרות החריפות הסכמאית שית במצאת, גיילה יוסף בגאי בתפקיד המבעיר השני, המעלה את האש לשם הגנת החולנית בלבד — לא התרוממה השלהבת המחיתה ללבנות מתוך הגחלים הצוננות למחזה, שרבצו באפר הרב שעל הבמה.

אם היה בכוחה של הצגה זו לקרוא לעירנות — הרי היא החטיאה את מטרתה בכך שעשתה זאת בצורה מרדמה ביותר.

מאחורי הקלעים

בצל בעבותות

בהתקפת מחץ מפתיעה על שיטת הקולקטיב בתיאטרון הישראלי, יצא אחד תיאטרון הבימה — שמעון פינקל. במאמר שפירסם בחוברת הראשונה של הירחון במה המחודש, שיצא השבוע לאור, טוען פינקל גם נגד המסחריות היתרה, השולטת בבחירת הרפרטואר בתיאטרון ונגד הפירסומת המופרזת המתלווה להצגות ולאישיות השחקנים... **גרשון פלוטקין**, שהופיע עד כה על הבימה כבמאי וכשחקן, החליט לפלוש גם לתחום חדש: הוא נטל על עצמו את תרגומו ועיבודו של המחזה פרשת פינדוס מאת קארלו לתי, שהתיאטרון הקאמרי עומד להציגו בעונה הבאה. הבעייה האקטואלית שהמחזה עוסק בה: נסיון להשתיק את העני-תונת החופשית... **ריקה זיוהנן** זר'אי אינם עתידים להזרז ולחזור אל מעריציהם בישראל — זו המסקנה המתבקשת מן העובדה, שריקה זר'אי חתמה זה עתה על חוזה בן שלוש שנים עם האמרגן, שאחד מלקוחותיו האחרים הוא איב מוג' טאן. השבוע יצא לאור בצרפת התקליט ארוך-הנגן הראשון של ריקה, מתוצרת חברת פיליפס, ובו שירים של עמוס אטינגר, דן אלמגור ויעקב שבתאי, מתורגמים כולם לצרפתית ומולחנים בידי יוחנן. עטיפת התקליט מציינת כי את הויתרה מלחה יוחנן זר'אי ותומרתו... **פירסומת מקר** רית בחר לעצמו השבוע תיאטרון סמבטיון.

שרות הליקופטרים

- ★ טיסות מיוחדות לתיירים
- ★ טיסות תובלה
- ★ הרמה והעברה של מטענים
- ★ טיסות פרסומת

בדבר פרטים לפנות: **פרסום דחף** אלנבי 123, תל-אביב.

קוי תעופה בישראל בע"מ

ארקיע
תל-אביב רח' מאזה 42 טלפון 3-61562

המינוי

קיבלת חשבונך לחידוש המינוי, נא פרע אותו בהקדם. עקב הביקוש לעיתון, לא נוכל לאפשר כל משלוח ללא תשלום.

אין לכלוך העומד בפני סיניטבון

כי סיניטבון מנקה הכל ומרחיק כל לכלוך, ויחד עם זה סיניטבון כה עדין שאפשר לכבס בו גם את האריגים הרגישים ביותר. סיניטבון חסכוני ויעיל. פי שלוש מכל סבון רגיל.

שימי לב בשעת הקניה שכל אריזה תשא את השם „סיניטבון-נקה“

ברית המועצות

למען האיש האיום

"מהו הסרט הטוב ביותר בכל הזמנים?" נשאלו 117 מבקרי קולנוע בימי תערוכת בריסל, השנה שעברה. בדיקת 100 מהם ענו: "הסרט הסינטי המפורסם פוטימקין". הצבעה משקנעת זו הוכיחה לתועמלנים הסובייטיים שיש בידיהם רכוש גדול, שלא נוצל מפתת חומרות תקופת סטאלין. הם מיהרו לשלוח לאירופה המערבית העתקים חדשים של פוטימקין, סרט בן שעה אחת, ללא עלילה ושיח, שהופק לפני 34 שנה. יחד עמו שיתרו בפעם הראשונה סרט שלא הוצג מעולם - החלק השני של איוואן האיום, שנבנו מטעמים אידיאולוגיים.

בשך רקוב. גיבורם של שני הסרטים הוא סרגיי אייוונשטיין - בנו (יליד 1898) של אדריכל מריגה, שהתגייס בגיל 22 לזרוע האדומה, שהתבלט לראשונה בעולם הסרטים הסובייטי בסרטו השביתה (1924). שם יצר סגנון שלם חדש: במקום גיבור יחיד בא ההמון, המתח נוצר על ידי חיתוך תמונות וצירופן המהמהם. למשל: מיד אחרי תמונת מרגל-מטרה באה תמונתו של כלב בולדוג; תמונת זיכוי השביתה בכוח הגשק, מלחמת תמונות על שחיטת שחורים.

ביום השנה ה-20 למפתח 1905, הוטל על אייוונשטיין להנציח את מרד-המלחים בסירת-המשורית הנסיך פוטימקין וסאוריה

בנמל אודיסה. אחרי שהוגש להם בשך רקוב, מרדו המלחים. הקצינים ציחו על כיתת-אש לירות בראשי המיידה. יחד זאת הרגה כיתת-האש את הקצינים. מלחי אוניות אחי

מיצ'יקו מארה ב"הגופה והפנינים" הידיים עייפו משאת

רות סירבו להטביע את הסירית המורדת. היא הצליחה להימלט לנמל רומני.

האמלט רוס. אחרי מיבצע זה, הפך אייוונשטיין מלך הקולנוע הסובייטי. ערב הפלישה הנאצית, הסרטי בפקודת סטאלין את איוואן האיום. בן המאה ה-16, שהטביע בדם את עוצמת האצילים הרוסיים ונחשב על כן לנביא המהפכה. הסרט הצליח וזכה לתהילה בעולם (ובארץ-ישראל). הצרות החלו כאשר ניגש אייוונשטיין להסרית את החלק השני. כי הפעם סטה מן הראייה ההיסטורית של סטאלין.

קבע הועד המרכזי הקומוניסטי בברית

• ולא "אונית-הקרב פוטימקין". כפי שהשם תורגם בטעות לעברית. • תרגום בלתי-נכון של הכינוי הרוסי "איוואן גרונו" (בערך: "איוואן הזועם"), שהודבק לצאר איוואן הרביעי.

דיו. ב. נ. ק.

הנדרשת ביותר בישראל

תשבץ העולם הזה 1134

A crossword puzzle grid with numbers 1 through 54 indicating starting positions for words.

מאונך: 1. עץ

נוצרי; 5. ממ

לכה מרחבית; 9.

פרבר חיפאי; 13.

דבר אחר; 15.

אבר; 16. ראשי

תיבות של ראש

חודש; 17. מקום

מציאת נפט; 18.

הצורה למילוי

משרה ציבורית;

20. משקל פיוטי;

21. נהר במרכז

אירופה; 22. מכס

על סיגוריות; 23.

אחי דן; 25. נשק

קל; 26. אם הע-

גל; 28. בה נמ-

צאת הפזורה; 30.

יתרון; 33. כמו

המרפק, אבל ברג-

ליים; 34. הוא

השובר את גב ה-

גמל; 35. בת קול; 36. שליט כל

הרוסים, אבל לפני שנות דור; 38.

אות הנצחון; 40. רבי נחמן קרובל.

מחכמי ההשכלה; 41. מגדולי משוררי

התחייה; 43. חלק הגוף; 44. המשקה

הלאומי של הבריטים; 46. הבעת

כאב; 48. דורון; 49. שבועון נשים

חדש; 53. מורא; 54. עורק.

מאונך: 2. קיצור למלה נשק בל-

שון הפקודה הצבאית; 3. פרח; 4.

"דויד, מלך ישראל, .. וקייס"; 5.

תערוכת ישראל; 6. תירוש; 7. אות

עברית; 8. יורש את הבוכנה במטוס

החדש; 10. בית-ספר, בין יסודי לג-

לומדים בשיטה קלת בבית-הספר "קרית-ה"ל, תל-אביב, בן-יהודה 74.

אנו פותחים: 1) קורסים ואולפנים למבוגרים מכל דרגות הידיעות.

2) אולפניות קיץ לתלמידי בתי-ספר לחודשי החופש לביסוס הידיעות

ועזרה לבחינות. 3) הכנה באנגלית לבחינות בגרות.

פרטים והרשמה: מ' עד 12 לפני הצהריים; 3 עד 9 בערב.

סרטים

השקפיר ועד גן הילדים

הויקינגים (חן, תל-אביב; ארצות-הב- רית) היו שבטים של פירטים סקנדינביים, בוני-אניות וימאים מוכשרים, שהפילו, בין המאות השמינית וה-11 לספירה, את חיתתם על שוכני חופי צפון-אפריקה, הקימו ממל- כות על פני ארצות רבות, שלטו במאה ה-11 במשך 25 שנים רצופות באנגליה. על אחת מפשיטות אלה, בימים הטובים כשהיו מנהלים מלחמות בעזרת היצים ואי- ליעץ מקרקרי חומות, למען אהובות הכלי- אות במגורים, מספר סרט זה, העשוי במיטב המסורת של סרטי ההרפתקאות ההיסטוריים. השליט הויקינגי רגנר (ארגסט בורגנין) הר- רג בפשיטה את מלך אנגליה, אונס את אשתו. כעבור שנים מתברר כי בנו הבלתי- חוקי אריק (טוני קורטיס) התגלגל כעבד לשבטו, שם הוא מתגנב תכופות עם אחיו החוקי איינר (קירק דוגלס), מצליח להטוף ממנו את כלת מלך אנגליה (ג'אנט ליי) שנשבתה, ולברוח עמה.

בסופו של סיפור אגדה תמים אך מהנה זה, המסופר בטקסט המתחיל ביומרונת של שפה שקספירית ונגמר בלשון אגדות ילדים, הורג אריק את איינר, הופך למלך אנגליה. צילומי נוף מרהיבים וקרבות המון עקובי- דם, המצולמים בכשרון רב, מחפים על יל- דותיות העלילה, עושים את הויקינגים לסרט-ראווה יפה.

החשפנית מאונטה כריסטו

הנערה, הגופה והפנינים (גרדינה, תל-אביב; יאפן) מעמיד את השחקנית-חש- פנית יאפנית, מיצ'יקו מארה, בפני אחת המ- שימות הקשות ביותר, שעמדה בפני שח- קנית קולנוע, אי-פעם. לאורך כמחצית הסרט, היא צריכה לסוכך בכפות ידיה על חזה, להתגונן בפני חצי-תריסר גברים המימוג- העומדים בתור כדי לאנסה, גלחמים זה בזה והורגים איש את רעהו בעד התענוג. חוט השני העובר לאורך כל הסרט, שעל-י- לתו מכונה כפי השחקנים כסיפור מודרני של הרוזן ממונטה כריסטו, הוא הרעיון ש- "סוף הצדק לנצח". ובמקרה זה אין הכוונה דוקא לאנשים.

מיצ'יקו גופלת קרבן לכנופית רמאים, ה- משליכה את אהובה לכלא בעתן רצח שלא ביצע. היא מפילה את עצמה מאניה בלב- ים, בשעת נסיון האונס הראשון, מוצאת את עצמה על חוף אי, שתושביו הם חמיר- שה דייגים, הנחלקים לשתי מפלגות: אלה הרוצים לאנס אותה ואלה שאינם רוצים. לבסוף מנצחים המאופקים יותר ומיצ'יקו מוצאת אוצר פנינים, חוזרת ליאפן כדי לנ- קום את נקמתה ברמאים. נוכח שפע כזה של דמיון פורה ומלודרמטיות מזויפת, המ- בוצעים כהלכה בידו המקצועית של הבמאי טושי שימורה, נראים גם סושי-הדמויות שבמלודרמות האיטלקיות ככרוניקה יבשה.

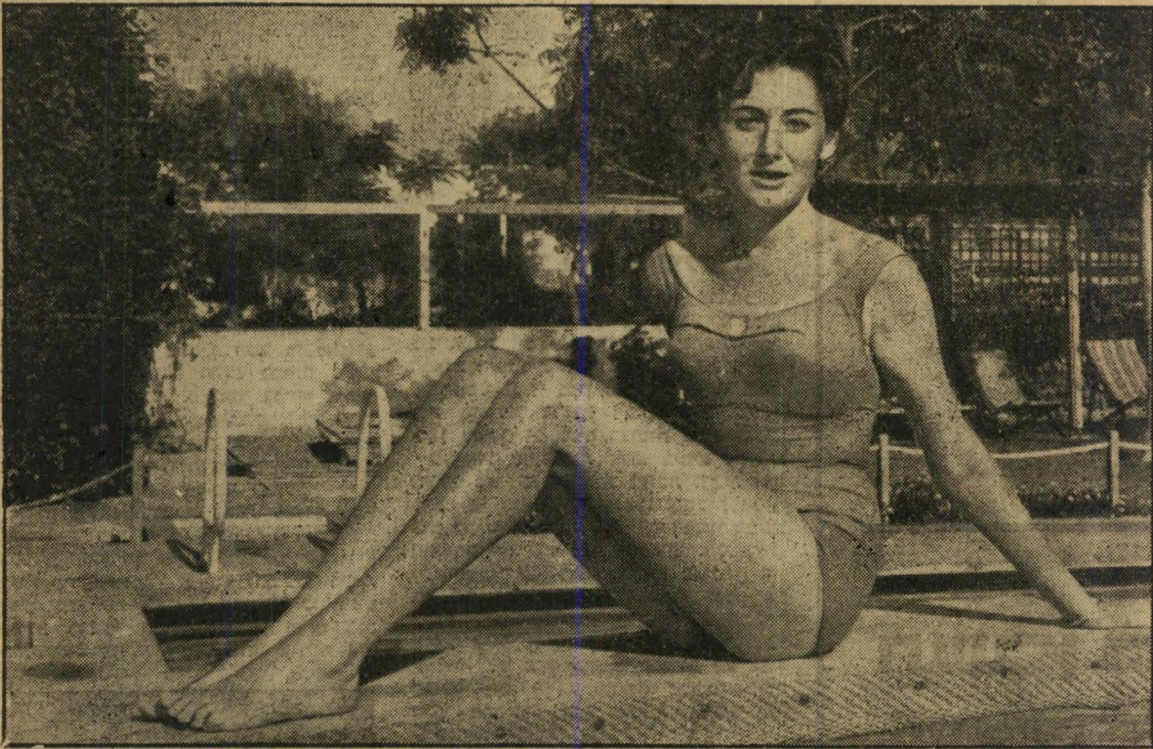
תדרין אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי- תארץ, אשר העולם הזה ממליץ לראותם: • הדון השקט (צפון, תל-אביב) - צעדיה הראשונים של המהפכה הסובייטית, דרך עיניהם של קוזקי הדון, כפי שסופר ביצירה האפית של מיכאיל שולוחוב. • זה קרה לאור היום (מנדלור, תל-אביב) - בעקבות רוצח ילדות - בסרט שחיצי עשוי ללא גנם. • הכרטיזה ואני (ירון, תל-אביב) - מאריטו בן השבע בוחר כאם בלרינה יפהפיה, זוכה בה בעזרת האל הטוב - ויטוריו דה-סיקא.

• כפייה (אמפי-איטרוו, חיפה) - פרשת ליאופולד-לייב, שני הסטודנטים היהו- דים, שרצחו מתוך אידיאלוגיה, בשחזור מרתק לפי ספרו של בן כיתתם מאיר לוי.

אנגלית • צרכתית

לומדים בשיטה קלת בבית-הספר "קרית-ה"ל, תל-אביב, בן-יהודה 74. אנו פותחים: 1) קורסים ואולפנים למבוגרים מכל דרגות הידיעות. 2) אולפניות קיץ לתלמידי בתי-ספר לחודשי החופש לביסוס הידיעות ועזרה לבחינות. 3) הכנה באנגלית לבחינות בגרות. פרטים והרשמה: מ' עד 12 לפני הצהריים; 3 עד 9 בערב.

סידרת מועמדות ראשונה

שאלון מועמדות

את השאלון הזה זכאית למלא המועמדת עצמה, וכן כל אדם אחר המעוניין להמליץ על מועמדת, המתאימה לדעתו לתחרות.

השם: _____

מזב משפחתי: _____

מכתובת המלאה: _____

שנת הלידה: _____

מקום הלידה: _____

שנת העליה: _____

נוכה: _____

צבע שיער: _____

צבע עיניים: _____

השכלה קודמת: _____

יריעת שפות: _____

ספורט (לציין איזה): _____

מקצוע או שטח לימודים: _____

מקום העבודה או הלימודים: _____

ראם המועמדת היתה או הנה חברה בתנועת נוער, תנועה קיבוצית, אירגון ספורט, להקה אמנותית או כל אגוד אחרת

פרט איזה ומתי: _____

חובביות: _____

אם אחד הפריטים אינו חל על המועמדת, אל תמלא אותו. יש לצרף לשאלון זה את תולדות החיים של המועמדת, עד כמה שהן ידועות למלא שאלון זה.

נא לשלוח את השאלון המסולא בצירוף החומר למערכת העולם הזה, ת.ד. 136, תל-אביב, ולציין על המעטפה "מלכת המים 1959".

נא להדביק את תמונת המועמדת כאן.

ציפורה סטולוביץקי

תושבת חיפה בת 20 שיימה את שרותה בצה"ל, תלמד באוניברסיטה שפות, ספרות והיסטוריה. ציפורה הגיגיית היא שחיינית מנוסה ואוהבת ים.

אלה הן שלוש המועמדות הראשונות לתואר "מלכת המים 1959". האם את רואה את עצמך מסוגלת להתחרות בהן? אם כן - מלאי את השאלון ושלחי תמונה (או הצטלמי עלייך אחד מצלמי התחרות). כמו בשנה שעברה, תזכה המלכה גם הפעם, לסיור של רצוף טוב בארצות הים התיכון, תתקבל עלייך ראשי הציבור ואילוי הקולנוע האירופיים. היא תיבחר - יחד עם שתי סגניותיה ונסיכותיהם האזוריות - כהצבעה כללית של קהל האלפים, שיהיה נוכח בנשף הבחירה. מלכתיהם הישראלית של 1958, יהי דית מזרחי, הפכה לחכיבת העתונות בחמש ארצות, שפירסמו את תמונותיה בהתלהבות, כדוגמה לחייהנעורים של אומה חדשה השוכנת על חוקימים. אולי תהיה זאת, השנה, תמונתך?

מלכה זבצקי

צברית מתל אביב, שחוי רת'שער וחומת'עין, בת 17, תמירה (1.65 מ'), לשעבר חברת מכבי, לומדת פקידות בבית'ספר אלפא. בוגרת בית'הספר היסודי בלפור, למדה בבית'הספר המקצועי אורט. אינה מחמיצה אף לא תחרות'ספורט אחת, בעיקר משחקי'כדורגל, בהם היא מבקרת בלווית בן'זוגה. נוסף לחובבנות יות אלה היא מתמסרת בעיקר לציור אופנה.

מירה צימנס

צברית תל אביב בת 18, תלמידת תיכון, בלונדית ובעלת עיניים חומות גדולות, שחיינית נלהבת. יודעת עברית, צרפתית, אנגלית, גרמנית ואף מעט איטלקית.

